

ЗВІТ

про роботу Державної судової адміністрації України протягом 2010-2012 років

Реформування сучасної судової системи України здійснюється під кутом реалізації принципу встановлення незалежної судової влади, яка здатна здійснювати правосуддя та забезпечувати верховенство права.

Передумовою існування і визначальними складовими, які забезпечують функціонування ефективного і справедливого судочинства, гарантіями здійснення якісного правосуддя є належне організаційне забезпечення діяльності органів судової влади, матеріальне та соціальне забезпечення суддів.

Відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Державна судова адміністрація України підзвітна з'їзду суддів України. Згідно з Положенням про Державну судову адміністрацію України, що затверджене Радою суддів України, ДСА України є органом в системі судової влади, який здійснює організаційне забезпечення діяльності органів судової влади з метою створення належних умов функціонування судів і діяльності суддів, представляє суди у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

Такий статус Державної судової адміністрації України відповідає стандартам незалежності судової влади, Висновкам Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету міністрів Ради Європи: № 1 (2001) - щодо стандартів незалежності судової влади та незмінюваності суддів, № 2 (2001) - щодо фінансування та управління судами в контексті ефективності судової влади,- та Європейській конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (стаття 6).

Головним завданням ДСА України є вирішення фінансових, матеріально-технічних, організаційних питань роботи судових органів з метою забезпечення справедливого, незалежного та неупередженого судочинства.

Державна судова адміністрація України постійно здійснює заходи, спрямовані на поліпшення забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, органів судової системи, ініціює впровадження сучасних технологій та втілює раніше ухвалені плани з автоматизації судових процесів та модернізації технічної бази судової системи в цілому.

Зокрема, 2011 рік був визначним роком в частині запровадження автоматизованої системи документообігу суду. Окрім того, що був запроваджений автоматизований розподіл справ між судьями в усіх судах України, було розроблено та впроваджено комп'ютерні програми, право власності на які належить державі, що дало можливість відмовитися від сплати роялті за їх використання.

Надзвичайно важливим для судової системи є прийняття Закону України «Про судовий збір». Цим законом передбачено, що всі кошти, які

надходять від сплати судового збору, спрямовуються на фінансування судової системи. Такий підхід значно посилює організаційну незалежність судів і при цьому дозволяє істотно підвищити рівень фінансового та матеріально-технічного забезпечення органів судової влади.

З метою впровадження інноваційних моделей організаційного забезпечення роботи суду на базі поєднання сучасних концепцій адміністрування суду та новітніх інформаційних технологій Державна судова адміністрація України утворила Робочу групу з питань інновацій.

2012 рік став роком інформатизації в судах. Відповідно до проведених ДСА України процедур закупівель здійснено впровадження стаціонарних систем відеоконференцзв'язку в судах. Також розроблено Концепцію галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції та інших установ судової системи на 2013-2015 роки.

Одним з важливих напрямків є робота над створенням пілотного проекту «Електронний суд» - інформаційно-телекомунікаційної системи, спрямованої на забезпечення прозорості та відкритості системи правосуддя в Україні, підвищення інформованості суспільства про діяльність судів.

Протягом 2011-2012 років тривала робота із розробки та обговорення Стратегічного плану розвитку судової влади.

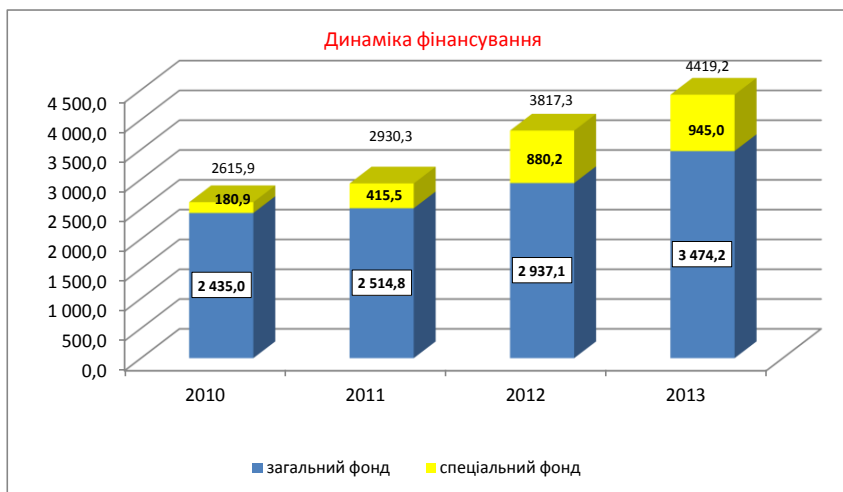
Варто зауважити, що Державною судовою адміністрацією України на виконання рішення попереднього X позачергового з'їзду суддів України спільно з Проектом Агентства США з міжнародного розвитку «Україна: справедливе правосуддя» та Радою суддів України проводиться дослідження з визначення коефіцієнтів навантаження на суддів місцевих загальних судів.

Зокрема, у дослідженні взяли участь всі місцеві суди загальної юрисдикції. До Державної судової адміністрації України надійшло майже 2 тис. анкет (щодо кожного типу справ). На основі зазначеного дослідження будуть розроблені пропозиції щодо законодавчого визначення навантаження на одного суддю.

Також значна увага Державної судової адміністрації України приділяється питанням забезпечення судів належними приміщеннями та підвищенню ефективності безпеки суддів та охорони приміщень судів.

1. Стан фінансового забезпечення судової системи

За останні роки діяльності Державної судової адміністрації України відбулося значне зростання видатків державного бюджету на фінансування судів першої та апеляційної інстанцій, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України та безпосередньо Державної судової адміністрації України. Динаміка фінансування за 2010 – 2013 роки наведена у графіку.

У порівнянні з 2010 роком обсяги фінансування зросли:

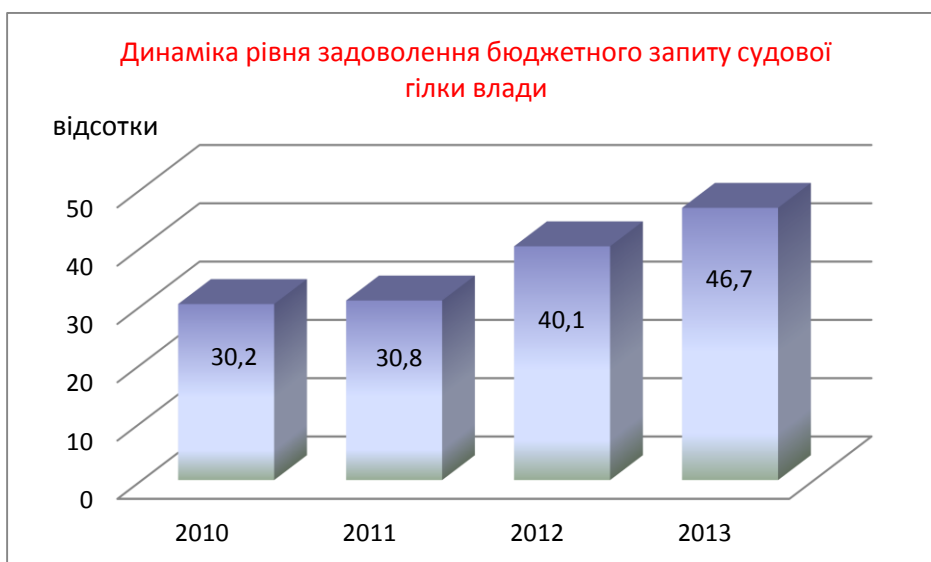
- в 2011 році на 12%, в тому числі: загальний фонд на 3,3%, спеціальний фонд на 130%;
- в 2012 році на 45,9%, в тому числі: загальний фонд на 20,6%, спеціальний фонд на 386,6%;
- на 2013 рік на 68,9%, в тому числі: загальний фонд на 42,7%, спеціальний фонд на 422,4%.

При цьому слід відмітити, що зростання обсягів фінансування відбувалося не тільки за рахунок спеціального фонду державного бюджету, який судова влада наповнює самостійно, а і за рахунок загального фонду, що формується за рахунок загальнодержавних податків та зборів. Це свідчить, по-перше, про значну організаційну роботу ДСА України щодо відстоювання фінансових інтересів судової гілки влади перед законодавчою та виконавчою гілками влади, а, по-друге, про розуміння зі сторони цих гілок влади потреб судів, які в умовах обмежених можливостей загального фонду в період фінансової нестабільності знаходять можливості збільшення обсягів фінансування із зазначеного джерела.

Це ілюструється такими показниками, як збільшення питомої ваги бюджету судової гілки влади в бюджеті держави, яка в 2013 році в порівнянні з 2010 роком збільшилася в 1,2 рази,

та збільшення рівня задоволення бюджетного запиту судової гілки влади, який з 28,5% в 2010 році зріс до 46,1% в 2013 році, або в 1,6 рази.

І хоча в цілому останній показник нас ще далеко не задовольняє, але темпи його зростання вселяють оптимізм.

Слід зазначити, що робота щодо збільшення обсягів фінансування судової гілки влади велася не тільки під час підготовки бюджетних запитів, але постійно і системно на протязі бюджетного року.

Це підтверджується тим, що впродовж останніх років до державного бюджету неодноразово вносилися зміни, відповідно до яких протягом року були збільшені бюджетні призначення судів.

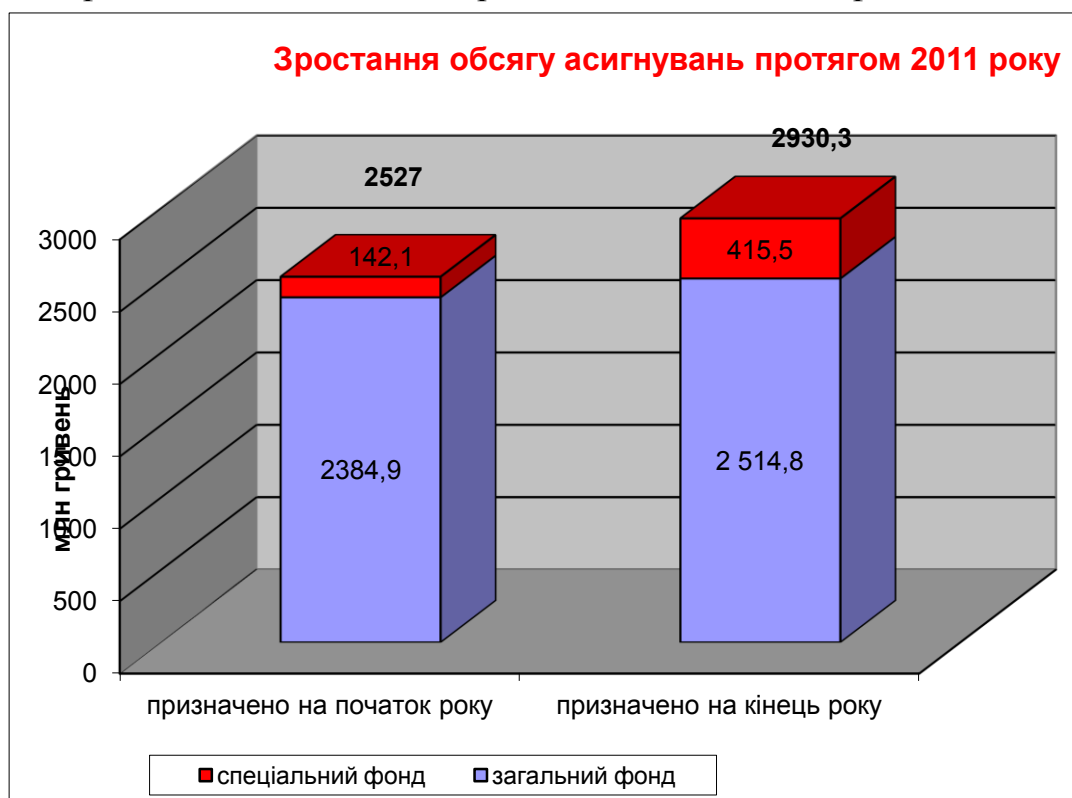
Так, Законом України від 14 червня 2011 року № 3491-VI «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» соціальні видатки судів першої та апеляційної інстанції збільшено на 52 тис. грн, комунальні видатки на 65,4 млн грн та поточні видатки на суму 37,6 млн гривень.

Законом України від 4 листопада 2011 року № 4012-VI «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» соціальні видатки судів першої та апеляційної інстанції збільшено на суму 60,1 млн грн, поточні видатки на 74,4 млн грн та капітальні видатки на суму 138,9 млн грн (всього 273,4 млн грн).

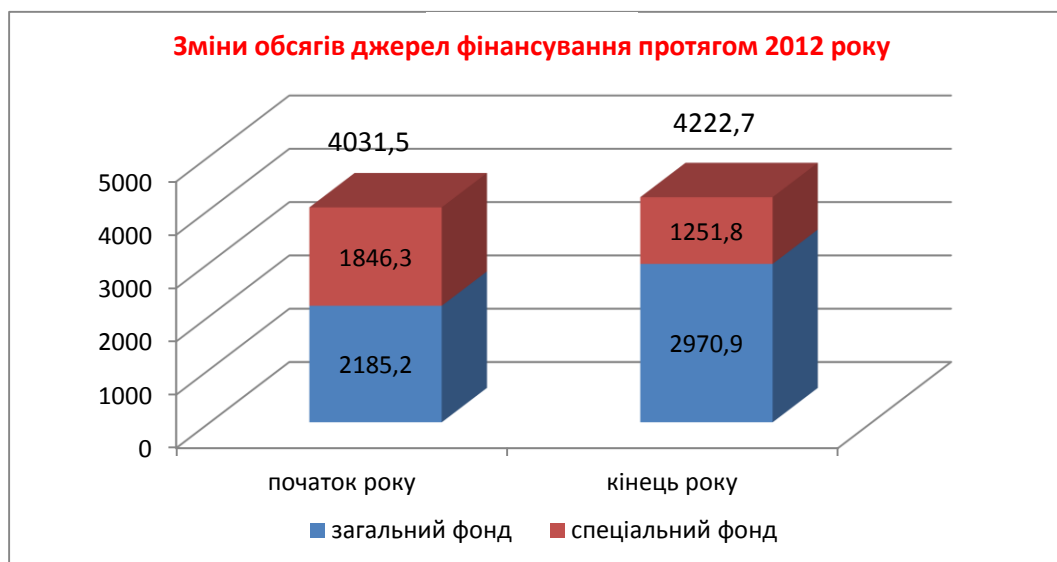
12 квітня 2012 року був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік», згідно з яким збільшені видатки судів за загальним фондом державного бюджету на загальну суму 188,0 млн грн, в тому числі капітальні видатки за загальним фондом державного бюджету збільшені на 8,0 млн гривень, додатково призначено на забезпечення соціальних видатків 180,0 млн гривень.

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» від 6 вересня 2012 року № 5236-VI збільшено соціальні видатки загального фонду державного бюджету на 594,5 млн гривень.

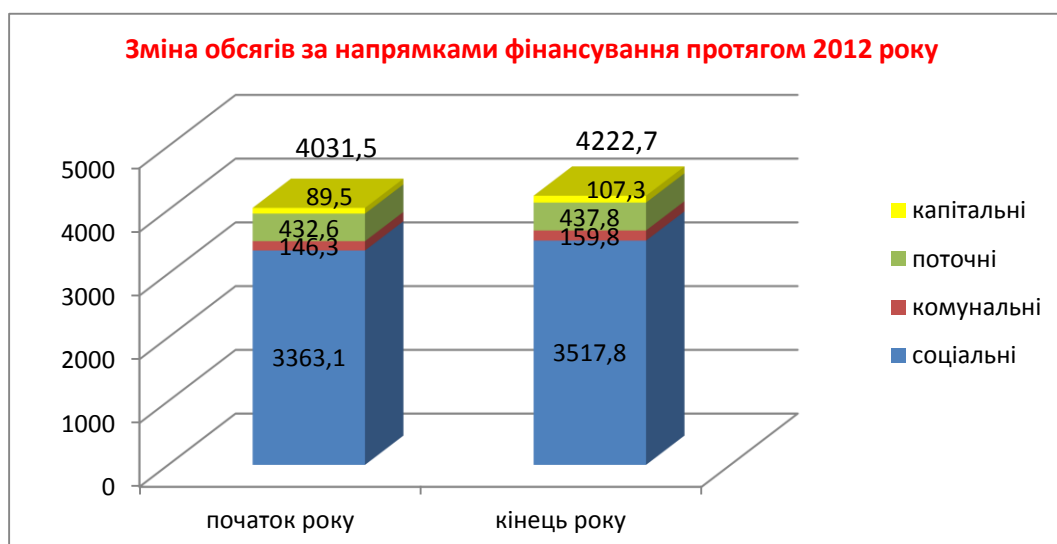
Внаслідок проведеної роботи протягом 2011 року бюджет судової влади збільшився на 403,3 млн гривень, в тому числі на 129,9 млн гривень за загальним фондом та на 273,4 млн гривень за спеціальним фондом.

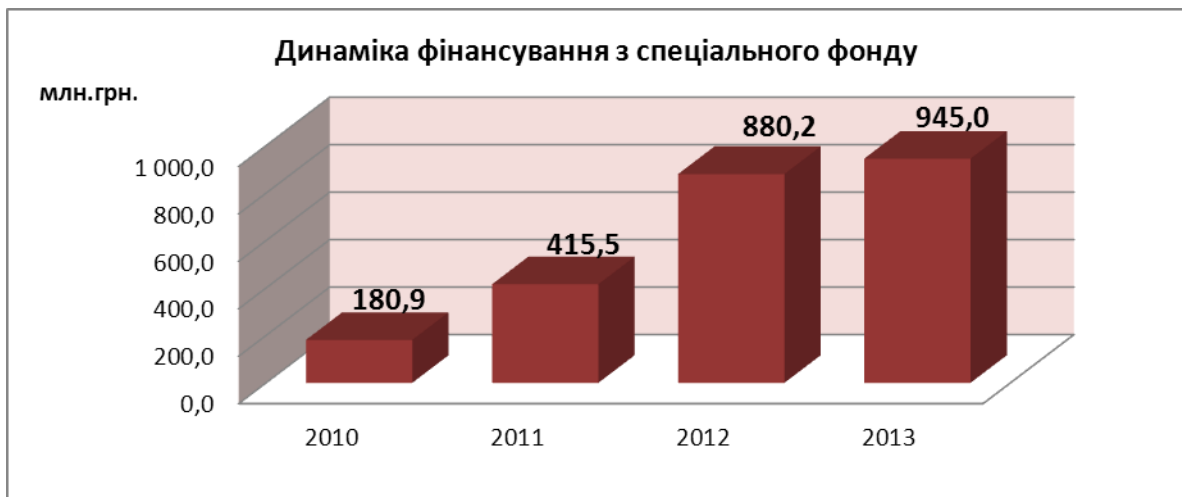
Протягом 2012 року загальний обсяг асигнувань зріс на 191,2 млн гривень. При цьому зростання за загальним фондом склало 785,7 млн гривень. За спеціальним фондом у зв'язку з недонадходженням коштів судового збору план асигнувань був скоригований на 594,5 млн гривень.

Внесені протягом 2012 року зміни дали можливість збільшити обсяги асигнувань соціальних видатків на 154,7 млн гривень, комунальних видатків - на 13,5 млн гривень, поточних видатків на забезпечення судочинства - на 5,2 млн гривень та капітальних видатків - на 17,8 млн гривень.

Слід зазначити, що суттєвою складовою фінансування були кошти спеціального фонду державного бюджету, які протягом 2011-2013 років збільшились в 5,2 рази в порівнянні з 2010 роком.

У 2010 році та впродовж 10 місяців 2011 року основним джерелом формування спеціального фонду державного бюджету в судах були надходження від оплати витрат з інформаційно-технічного забезпечення судових процесів, пов'язаних з розглядом цивільних та господарських справ. Кошти від оплати витрат спрямовувалися на інформування учасників судових процесів про хід і результати розгляду справ, виготовлення та видачу копій судових рішень, що здійснюються шляхом створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційної системи, веб-порталу судової влади, комп'ютерних локальних мереж, сучасних систем фіксування судового процесу, придбання та обслуговування комп'ютерної і копіювально-розмножувальної техніки, впровадження електронного цифрового підпису та інше.

У 2011 році було прийнято Закон України «Про судовий збір», кошти від сплати якого повністю використовуються на забезпечення судів. Згідно із законом кошти судового збору спрямовуються на забезпечення здійснення правосуддя, зміцнення матеріально-технічної бази судів, включаючи створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційної системи, веб-порталу судової влади, комп'ютерних локальних мереж, сучасних систем фіксування судового процесу, придбання та обслуговування комп'ютерної і копіювально-розмножувальної техніки, впровадження електронного цифрового підпису. Порівняно з надходженнями від сплати за ІТЗ, значно розширені напрямки, на які можна використовувати кошти спеціального фонду.

Якщо порівняти напрямки використання коштів від сплати за інформаційно-технічне забезпечення судових процесів і судового збору, то очевидним є те, що законом дозволено здійснювати за рахунок судового збору будь-які видатки, пов'язані із здійсненням судочинства. Завдяки цьому у 2011 році за рахунок коштів спеціального фонду повністю погашена заборгованість з виплат вихідної допомоги суддям, які вийшли у відставку у 2010-2011 роках, заборгованість щодо грошового утримання та кредиторська заборгованість минулих років стосовно поточних та капітальних видатків.

У 2012 році зі спеціального фонду державного бюджету було направлено 880,2 млн гривень (кошти від надходжень судового збору). За напрямками видатків вони були розподілені наступним чином:

- соціальні видатки – 402,6 млн грн (45,7% від загальної суми);
- поточні видатки – 331,5 млн грн (37,7% від загальної суми);
- комунальні видатки – 127,6 млн грн (14,5% від загальної суми);
- капітальні видатки – 18,5 млн грн (2,1% від загальної суми).

Загалом у 2012 році кошти спеціального фонду склали 23 відсотки від загального фінансування. У 2013 році планується збільшити обсяги фінансування з спеціального фонду до 945 млн гривень. При цьому слід звернути увагу на те, що у 2013 році за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету не передбачена виплата суддівської винагороди і заробітної плати працівникам апарату судів, тобто ці кошти будуть використовуватися виключно на утримання судів.

З 1 січня 2012 року введена в дію стаття 129 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо суддівської винагороди, завдяки цьому значно підвищився рівень оплати праці суддів, які працюють у судах першої та апеляційної інстанції. Так, якщо у 2010 році середня заробітна плата судді складала 6,6 тис. грн, то у 2012 році вона вже дорівнювала 13,1 тис. грн, а в 2013 році становитиме 19,1 тис. гривень.

Середня заробітна плата суддів у розрізі юрисдикцій

суди	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Місцеві загальні	5806	5743	12404	18010
Апеляційні	8456	7952	15611	22630
Місцеві господарські	7046	6974	12302	18190
Апеляційні господарські	9532	9535	15004	21570
Місцеві адміністративні	6031	5660	11159	17110
Апеляційні адміністративні	8878	7888	14434	21090
середня з-пл.	6647	6492	13088	19090

Також у 2010-2012 роках відбулося зростання середньої заробітної плати працівників апаратів судів з 2228 до 3102 грн, або на 39,2 відсотки.

(грн)

	2010 р.	2011 р.	2012 р.
середня з-пл.	2228	2287	3102

Протягом останніх двох років було вдосконалено методологічну базу планування видатків судів. Були переглянуті нормативи витрат на одну справу з їх диференціацією за категоріями справ, вдосконалено форми розрахунків пропозицій судів до бюджетного запиту, що дало можливість більш точно та об'єктивно визначати потребу судів у фінансових ресурсах за напрямками фінансування, а також здійснювати розподіл доведених асигнувань між юрисдикціями та судами.

В умовах фінансової кризи відпрацьовано цілий ряд нових механізмів здійснення поточного фінансування відповідно до фактичних потреб судів на конкретний період. Це дало можливість уникнути розпорошення обмежених фінансових ресурсів, та ефективно ними управляти, задовольняючи насамперед нагальні потреби судів.

2. Інформаційно-технічне забезпечення судів

Незважаючи на складнощі, обумовлені впливом фінансово-економічної кризи та її проявами в Україні, за останні роки відбулось поглиблення процесу інформатизації судової діяльності, формування сучасної інформаційно-комунікаційної інфраструктури судів та створення передумов широкого використання електронних засобів у судочинстві.

Виконання вимог Закону України «Про Національну програму інформатизації»

Відповідно до Закону України «Про Національну програму інформатизації» та Порядку формування та виконання галузевої програми і проекту інформатизації в ДСА України утворено науково-консультативну раду з питань інформаційно-технічного забезпечення, основними завданнями якої є сприяння впровадженню інформаційних технологій в діяльність судів та процеси їх організаційного забезпечення, розгляд та підготовка пропозицій щодо впровадження результатів наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, надання рекомендацій керівництву ДСА України щодо напрямів інформаційно-технічного розвитку ДСА України.

Так, ДСА України в 2010 році здійснено погодження в установленому порядку галузевої програми і проекту інформатизації на 2010-2012 роки.

Протягом 2011-2012 років здійснено ряд конкретних заходів з виконання завдань згаданої програми.

Зокрема, ДСА України підготовлено та надіслано інформаційний звіт про стан виконання завдань інформатизації у 2011 році та копія звіту про виконання паспорта бюджетної програми.

Також у березні 2012 року Генеральному державному замовнику Національної програми інформатизації надіслано пропозиції до завдань Національної програми інформатизації на 2013-2015 роки.

Крім того, відповідно до вимог статті 48 Бюджетного кодексу України з Генеральним державним замовником погоджено укладені з переможцями відкритих торгів договори на здійснення заходів, пов'язаних з інформатизацією та впровадженням систем відеоконференцзв'язку, проекти типових договорів для місцевих та апеляційних судів про надання послуг з супроводу програмного забезпечення та централізованого адміністрування мереж, інформаційних ресурсів та технічної підтримки, типові договори, якими передбачено основні умови для придбання комп'ютерної техніки, оргтехніки тощо.

Наразі ДСА України розроблено Концепцію галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції та інших установ судової системи на 2013-2015 роки, в якій пропонуються шляхи її реалізації, фінансування та шляхи досягнення поставленої мети.

Модернізація та розвиток локальних обчислювальних мереж, розвиток корпоративної мережі

В усіх місцевих та апеляційних судах побудовано локальні обчислювальні мережі. Комп'ютеризовані робочі місця суддів та працівників апарату судів підключені до серверного обладнання, що надає можливість працівникам судів використовувати у своїй діяльності інформаційний простір мережі Інтернет та інші мережеві сервіси в приміщенні суду для підвищення ефективності відправлення правосуддя.

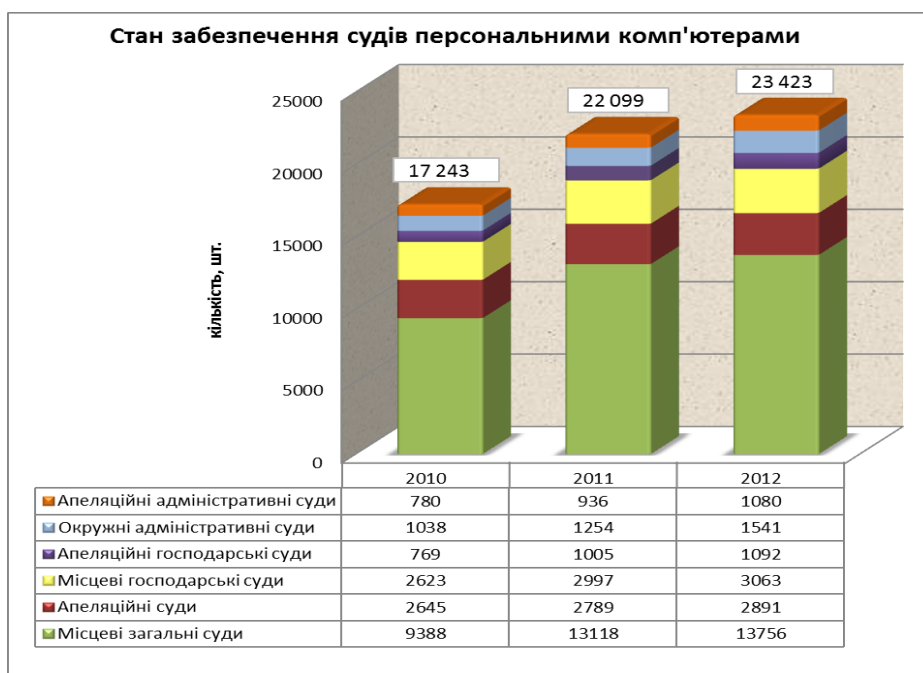
Водночас здійснюються заходи щодо нарощування активного мережевого устаткування, підвищення рівня контролю роботи користувачів, покращення управління потоками даних, що в свою чергу забезпечить підвищення надійності, захищеності, керованості і продуктивності локальних обчислювальних мереж судів. Поліпшення цих показників забезпечить стійку, надійну і безперебійну роботу всіх автоматизованих і прикладних систем не лише у середині локальних мереж судів, але й забезпечить надійний зв'язок із зовнішніми системами, що знаходяться на значних відстанях.

Створення належних умов для відправлення правосуддя судами, в частині поліпшення їх матеріально-технічного забезпечення, можливе лише за умови належного фінансування. На сьогодні гострою залишається потреба у збільшенні фінансування з метою належного організаційного забезпечення здійснення судочинства судами – це, насамперед, забезпечення судів комп'ютерною та оргтехнікою, серверним обладнанням, комутаторами тощо.

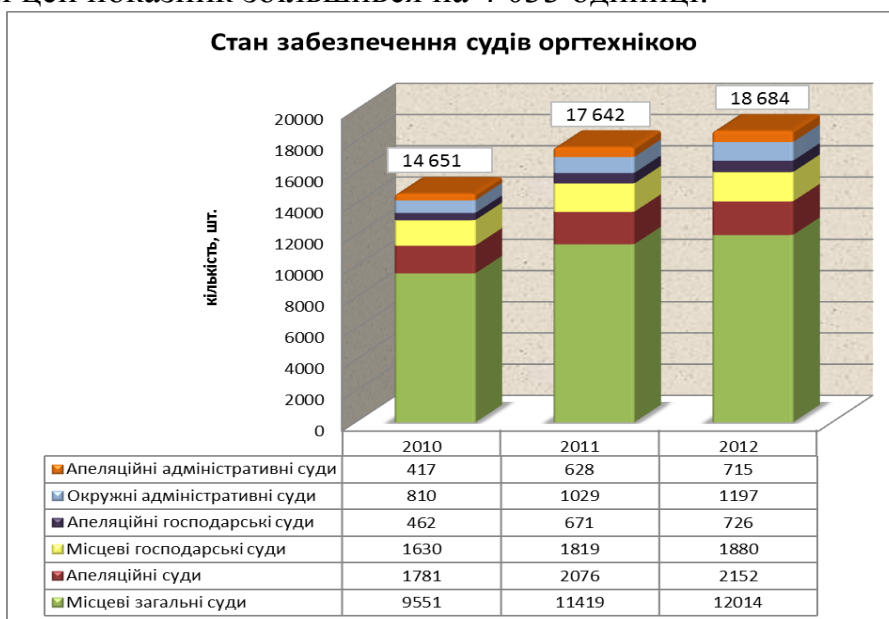
За період з 2010 року по 2012 рік спостерігається покращення стану забезпечення судів персональними комп'ютерами, оргтехнікою, серверним обладнанням.

Так, за два роки кількість персональних комп'ютерів збільшилася на 6 180 штук. При цьому спостерігається збільшення кількості комп'ютерів на

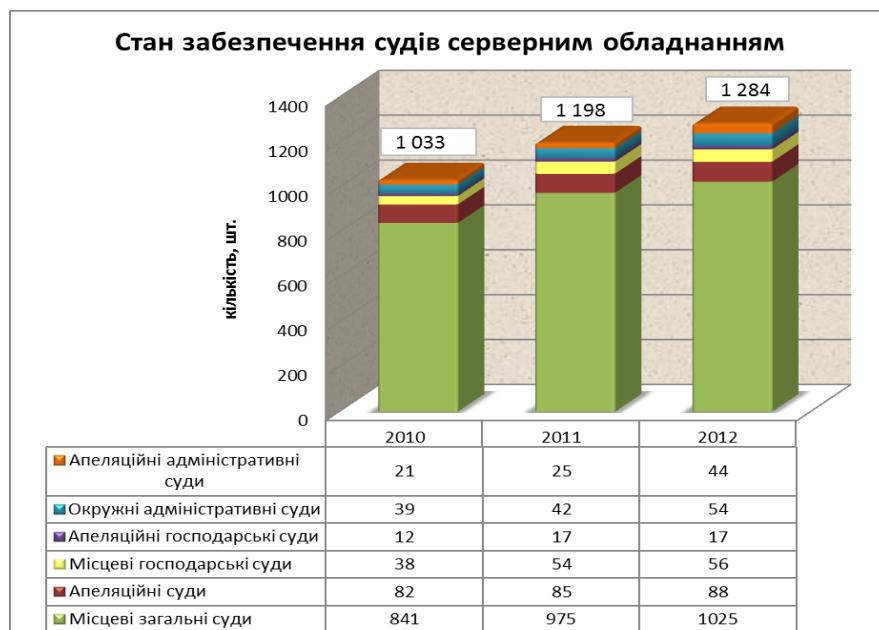
балансі судів, що зумовлено самостійним придбанням судами та територіальними управліннями ДСА України за рахунок коштів державного бюджету. Покращується технічний стан комп'ютерної техніки і шляхом її модернізації.

Звичайно, недостатньо здійснювати придбання для судів лише персональних комп'ютерів. Необхідно здійснювати заходи щодо забезпечення в достатній кількості іншої оргтехніки (принтери, багатофункціональні пристрої, факси тощо). І слід відзначити, що у судах поступово зростає рівень забезпечення оргтехнікою. Так, у порівнянні з 2010 роком цей показник збільшився на 4 033 одиниці.

Крім цього, у процесі впровадження автоматизованої системи діловодства суду було встановлено, що в судах з великою кількістю суддів та працівників апарату суду наявне серверне обладнання не витримує навантаження, і тому виникла необхідність у його модернізації чи придбанні більш потужного серверного обладнання. У порівнянні з 2010 роком на кінець 2012 року кількість серверного обладнання збільшилася на 251 одиницю.

При підготовці проекту бюджетного запиту на 2013 рік було підготовлено та надано пропозиції для придбання комп'ютерної та оргтехніки з урахуванням діючих норм для місцевих та апеляційних судів за окремими бюджетними програмами по судам на загальну суму близько 150 мільйонів гривень.

Удосконалення та підтримка підсистеми «Зв'язок та передача інформації»

З метою створення єдиного інформаційного простору судової системи здійснюються заходи щодо забезпечення підключення інформаційно-телекомунікаційних систем судів до високошвидкісних каналів передачі даних.

Так, з метою запровадження в загальних судах систем відеоконференцзв'язку для проведення допиту підсудного в спеціально облаштованих приміщеннях установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державною судовою адміністрацією України у 2012 році проведено процедуру закупівлі послуг з підключення волоконно-оптичних каналів зв'язку до приміщень апеляційних загальних судів та виділених каналів зв'язку до приміщень місцевих загальних судів у кількості 1330 одиниць.

Протягом 2013 року будуть здійснені заходи щодо збільшення пропускної спроможності каналів передачі даних в адміністративних та господарських судах

Наявність у судах потужних каналів передачі даних створює передумови організації обміну електронними документами із суб'єктами владних повноважень, що в свою чергу сприятиме підвищенню ефективності роботи цих органів за рахунок зменшення витрат державних коштів на поштову відправку документів на паперових носіях. Крім того, значне скорочення термінів обміну документами забезпечить в цілому підвищення якості прийняття рішень.

Першим кроком у цьому напрямку є затвердження спільним наказом ДСА України та Міністерства юстиції України (від 26 січня 2012 року № 12/152/5) Порядку надсилання електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили корупційні правопорушення. Порядок передбачає надсилання електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили адміністративні корупційні правопорушення; корупційні правопорушення, що містять ознаки злочинів, передбачені Кримінальним кодексом України; про притягнення осіб до цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, а також судових рішень за результатами розгляду апеляційних чи касаційних скарг у цих справах. Передача електронних файлів здійснюється з використанням телекомунікаційних каналів зв'язку та електронного цифрового підпису.

Крім того, спільним наказом Державної судової адміністрації України та Генеральної прокуратури України від 27 жовтня 2012 року № 91/114 затверджено порядок надсилання електронних копій судових рішень про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, для наповнення Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Спільно з Міністерством доходів і зборів України розробляється Порядок надання судам загальної юрисдикції інформації про реєстраційні номери облікових карток фізичних осіб (порядок визначає загальні правила надання Міністерством доходів і зборів України інформації про реєстраційні номери облікової картки фізичної особи-боржника до судів загальної юрисдикції для внесення цих даних до виконавчого листа, що видається відповідно до вимог процесуального законодавства).

З метою забезпечення ефективної взаємодії між органами державної влади та обміну інформацією наказом ДСА України від 21 листопада 2012 року № 159 утворено міжвідомчу робочу групу з питань електронного обміну інформацією між Державною судовою адміністрацією України, Державною пенітенціарною службою України, Державною виконавчою службою України, Державною податковою службою України. За результатами роботи цієї робочої групи будуть розроблені проекти порядків електронного обміну інформацією.

Удосконалення автоматизованої системи документообігу суду

На виконання вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в усіх судах загальної юрисдикції України запроваджена автоматизована система електронного документообігу.

З метою вдосконалення системи автоматизованого документообігу суду та скорочення витрат на програмне забезпечення у 2012 році Державною судовою адміністрацією України спільно з державним підприємством «Інформаційні судові системи» здійснено заходи щодо запровадження в апеляційних та місцевих загальних судах комп'ютерної програми «Д-3» (далі – КП «Д-3»), у спеціалізованих судах - комп'ютерної програми «Діловодство спеціалізованого суду» (далі – КП «ДСС»).

Після розробки та впровадження КП «Д-3» та КП «ДСС», право власності на які належить державі, припинилося нарахування роялті за їх використання.

У відповідності до зауважень та пропозицій користувачів зазначених комп'ютерних програм здійснюється їх постійне доопрацювання та оновлення. Так, за 2012 рік було розроблено 14 версій КП «Д-3» та 21 версія КП «ДСС».

З урахуванням внесених змін до законодавства України за 2012 рік було вжито 153 заходи з вдосконалення КП «Д-3» та 305 заходів з вдосконалення КП «ДСС».

Заходи щодо подальшого вдосконалення та розвитку автоматизованої системи документообігу суду передбачають формалізацію процесів документообігу, запровадження підсистеми генерації звітів користувача та механізму формування аналітичних таблиць, розробку базових механізмів веб-доступу до системи документообігу суду, забезпечення суддів електронними засобами для доступу до системи документообігу суду, надсилання сторонам процесу SMS-повідомлень про дату та час проведення судових засідань.

Крім того, необхідно запровадити систему ефективного співробітництва між розробниками автоматизованої системи документообігу суду та користувачами (судді та працівники судів) для отримання та аналізу їх думки щодо подальшого вдосконалення системи.

Запровадження систем відеоконференцз'язку в приміщеннях судів та інших органів і установ під час проведення судових засідань

З метою забезпечення виконання вимог Кримінально-процесуального кодексу України ДСА України у 2011 році розпочато впровадження в судах системи відеоконференцз'язку для проведення допиту підсудного в спеціально облаштованих приміщеннях установ виконання покарань та слідчих ізоляторів.

У 2012 році відповідно до проведених ДСА України процедур закупівель здійснено впровадження стаціонарних систем відеоконференцз'язку в кількості 64 системи для апеляційних загальних судів (по дві системи на суд) та 150 систем для місцевих загальних судів (по одній системі на суд).

Протягом 2013 року відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України буде здійснено обладнання залів судового

засідання технічними засобами проведення дистанційного провадження в режимі відеоконференції у кожному загальному місцевому суді.

Для організації судових засідань у режимі відеоконференції місцеві та апеляційні господарські, а також окружні та апеляційні адміністративні суди у 2013 році будуть також забезпечені стаціонарними системами відеоконференцз'язку.

Крім того, буде придбано та передано у безоплатне користування 312 мобільних комплексів відеоконференцз'язку для установ виконання покарань та слідчих ізоляторів (забезпечення у повному обсязі органів та установ Пенітенціарної системи України).

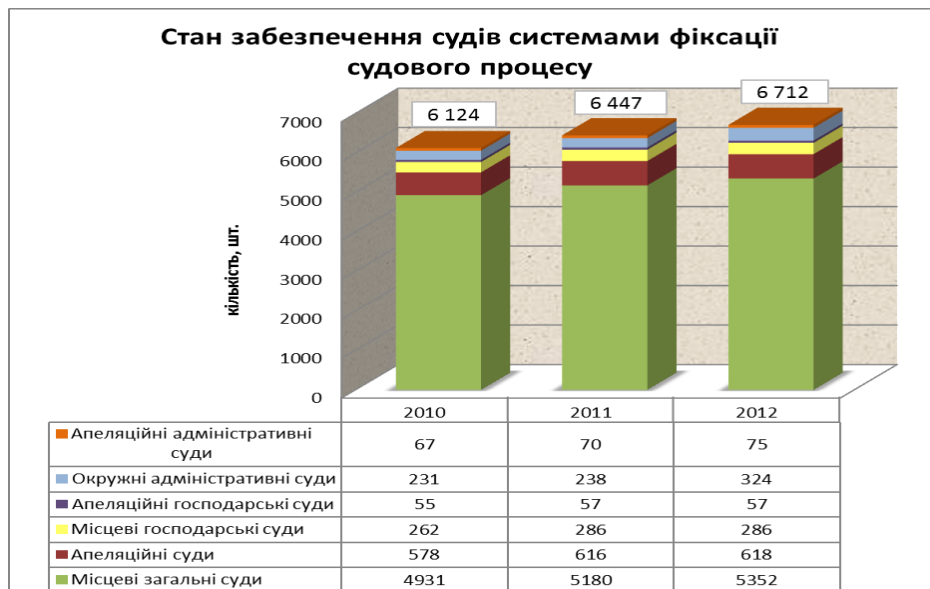
Застосування систем відеоконференцз'язку в приміщеннях судів та інших органів і установ під час проведення судових засідань забезпечить: прискорення строків розгляду справ; виконання положень Конституції та законів України в частині дотримання строків розгляду касаційних скарг засуджених; проведення судових засідань в режимі віддаленої участі засуджених та свідків; безпеку та зниження ризику порушення режимних вимог, пов'язаних з етапуванням засуджених до суду; заощадження бюджетних коштів, що витрачаються на етапування засуджених та утримання їх під вартою; заощадження часу і уникнення судових витрат, пов'язаних з оплатою проїзду учасників процесу, наймання жилого приміщення та інших додаткових витрат у зв'язку з проживанням поза місцем постійного проживання.

Протоколювання та звукозапис судового процесу

Відповідно до процесуального законодавства України за клопотанням учасників процесуальної дії застосування технічних засобів фіксування є обов'язковим.

Використання судами автоматизованої системи документообігу забезпечує якісне ведення аудіопротоколу судових засідань, прослуховування звукозаписів судових засідань та, при необхідності, створення друкованих протоколів. Закупівля нових та модернізація застарілих систем звукозапису забезпечує здійснення безперебійної роботи зі звукозапису судового засідання не лише безпосередньо в залах судового засідання, але й дозволить відвідувачам суду в більш комфортних умовах ознайомлюватися з результатами аудіозапису судових засідань у спеціально відведених приміщеннях суду.

На сьогодні не в повному обсязі здійснено забезпечення судів системами фіксації судового процесу, але поступове оновлення та придбання цих систем свідчить про зростання рівня забезпечення цими технічними засобами місцевих та апеляційних судів. Про певні позитивні зрушення свідчить наведена нижче динаміка.

Удосконалення та підтримка функціонування підсистеми «Єдиний державний реєстр судових рішень»

Відповідно до Законів України «Про судоустрій і статус суддів» та «Про доступ до судових рішень» Державна судова адміністрація України забезпечує ведення Єдиного державного реєстру судових рішень (далі – Реєстр).

Після розробки та впровадження комп'ютерної програми «Єдиний державний реєстр судових рішень», право власності на яку передане державі, припинилося нарахування роялті за її використання.

Застосування системи електронного документообігу забезпечує, відповідно до Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2006 року № 740, наповнення цього реєстру шляхом надсилання копій судових рішень виключно в електронній формі з використанням електронного цифрового підпису, що в свою чергу дозволило зменшити витрати на обробку та включення однієї копії судового рішення до реєстру з 11 до 4 гривень. На сьогодні судді та керівники апарату місцевих та апеляційних судів забезпечені електронним цифровим підписом у повному обсязі.

Для забезпечення виконання вимог чинного законодавства в частині своєчасного та повного внесення судових рішень до Реєстру Державна судова адміністрація України разом з адміністратором Реєстру у 2010 році постійно здійснювали заходи, спрямовані на усунення виникаючих перешкод та упущень, ініціювали необхідні зміни в законодавстві та запровадження сучасних технологій, втілювали раніше ухвалені плани з автоматизації судових процесів та модернізації технічної бази судової системи в цілому.

Щотижнево з початку 2010 року до всіх судів надсилаються статистичні відомості щодо стану внесення судових рішень за минулий тиждень. Зведена інформація по регіонам направляється також до територіальних управлінь Державної судової адміністрації України в

Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, а узагальнена по країні – раз на два тижні - до Державної судової адміністрації України.

Це надало можливість на всіх рівнях оперативно відслідковувати стан з надсилання копій судових рішень та, у разі виникнення технічних проблем, вживати заходів для вчасного їх усунення.

На кінець 2010 року кількість внесених до Реєстру судових рішень судів загальної юрисдикції складала **13 081 453**.

Протягом 2011 року було проведено роботу з підготовки до модернізації програмного забезпечення Реєстру і розпочато оновлення автоматизованої системи, призначеної для ведення Реєстру, а також частково реструктуровано базу даних Реєстру.

На кінець 2011 року кількість внесених до Реєстру судових рішень судів загальної юрисдикції складала **20 211 589**.

Протягом 2012 року здійснено оновлення програмного забезпечення Реєстру та впроваджено в промислову експлуатацію реконструйовану пошукову форму, а саме: надано можливість одночасного вибору декількох пунктів меню в списку регіонів та судових установ; здійснення пошуку за інстанцією розгляду судової справи з одночасним також вибором декількох пунктів меню в списку; здійснення пошуку за категорією судової справи тощо.

Розроблено режим зв'язку із законодавчими документами юридичної бази даних «ЛІГА Закон» під час перегляду сторінок з текстами судових рішень.

Усі судові рішення при внесенні до Реєстру проходять додаткову спеціальну обробку, за результатом якої в текстах судових рішень, призначених для перегляду у режимі загального доступу, встановлюються на відповідних фрагментах тексту гіперпосилання на відповідні законодавчі акти інформаційно-пошукової системи «ЛІГА Закон».

Протягом 2012 року судами загальної юрисдикції до Реєстру було надіслано **6 953 037** електронних копій судових рішень.

Загалом до Реєстру станом на 1 січня 2013 року включено **27 137 706** рішень.

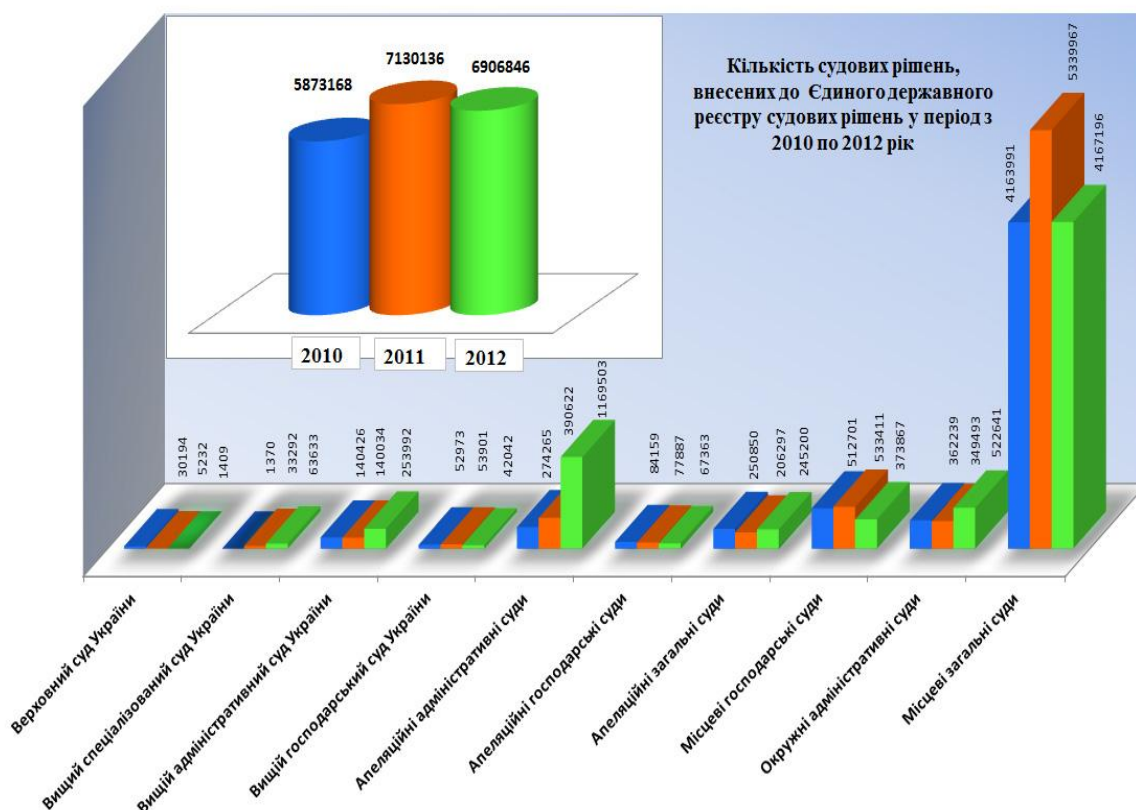
З метою виключення «технічних» копій судових рішень з Реєстру рішенням Ради суддів України у 2012 році затверджено Перелік судових рішень судів загальної юрисдикції, які підлягають внесенню до Реєстру.

При покращенні, протягом останніх років, стану надсилання електронних копій судових рішень до Реєстру в цілому, тим не менш трапляються випадки не в повному обсязі надсилання судами до Реєстру електронних копій судових рішень. Також близько 50% електронних копій судових рішень, ухвалених у 2012 році, направлені судами адміністраторові Реєстру несвоєчасно, з розбіжністю між датою отримання електронної копії судового рішення та датою його ухвалення від 7 та більше календарних днів.

Не всі суди повною мірою та належним чином використовували електронний документообіг для наповнення Єдиного державного реєстру судовими рішеннями.

Не поодинокі випадки надсилання до Реєстру судових рішень з зазначеною датою ухвалення більше поточної та з відсутнім номером судової справи, що зазначається в електронній інформаційній картці, яка додається до кожної електронної копії судового рішення.

Проблемою залишається помилкове надсилання судами до Реєстру електронних копій судових рішень з допущеними помилками не процесуального характеру та неврегульованість процедури обмеження доступу до таких судових рішень на сайті Реєстру.

Удосконалення та супроводження підсистеми «Єдина база даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень»

Відповідно до вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів» функціонує Єдина база даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень (далі – Єдина база даних). Ефективне функціонування Єдиної бази даних сприятиме економії коштів державного бюджету, що витрачаються судами на поштові відправлення.

Функції держателя Єдиної бази даних відповідно до Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів

України від 5 січня 2011 року № 5, виконує Державна судова адміністрація України, яка, зокрема, забезпечує ведення Єдиної бази даних.

У зв'язку із несвоєчасним наповненням Єдиної бази даних Державною судовою адміністрацією України розроблено та надіслано до Кабінету Міністрів України та Ради суддів України нову редакцію Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень, норми якого містять у собі новий механізм формування і наповнення зазначеної бази.

Запропонований новий механізм створення та накопичення інформації про суб'єктів владних повноважень не лише сприятиме своєчасному та в повному обсязі наповненню бази даних, але й дозволить після створення та подальшого використання нових електронних адрес на поштовому сервері ДСА України забезпечити гарантовану та своєчасну доставку електронних текстів повісток суб'єктам владних повноважень, як сторонам судового процесу, відповідно до статті 38 Кодексу адміністративного судочинства України. Електронна адреса надаватиметься суб'єкту владних повноважень безоплатно.

У подальшому згадані електронні адреси будуть використовуватися для обміну процесуальними документами у повному обсязі між судами та суб'єктами владних повноважень на будь-якій стадії судового процесу при розгляді цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення.

Це призведе до значної економії коштів державного бюджету, які витрачаються судами на поштові відправлення.

Станом на 1 січня 2013 року кількість зареєстрованих суб'єктів владних повноважень в Єдиній базі даних становить 9226, або 12% від загальної кількості суб'єктів.

Кількість суб'єктів владних повноважень в Єдиній базі даних електронних адрес, факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень

№ п/п	Назва	2011 рік	2012 рік	Разом
1	Державна судова адміністрація України	1	0	1
2	ГУ ДСА України	27	0	27
3	Конституційний Суд України	1	0	1
4	Верховний Суд України	1	0	1
5	Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ	1	0	1
6	Апеляційні суди	31	12	43
7	Вищий господарський суд України	1	0	1
8	Місцеві господарські суди	20	4	24
9	Вищий адміністративний суд України	0	1	1
10	Місцеві адміністративні суди	21	5	26
11	Місцеві загальні суди	592	59	651
12	Верховна рада АРК	1	0	1
13	Обласні ради	12	2	14

№ п/п	Назва	2011 рік	2012 рік	Разом
14	Районні ради	212	29	241
15	Селищні, сільські та міські ради	1315	689	2004
16	Обласні державні адміністрації	22	2	24
17	Районні державні адміністрації	377	56	433
18	Міські державні адміністрації	0	1	1
19	Міністерства	15	0	15
20	Інші суб'єкти владних повноважень	3846	1870	5716
	Разом	6496	2730	9226

Запровадження, супроводження та вдосконалення підсистеми
«Електронний суд»

Метою впровадження підсистеми «Електронний суд» є забезпечення своєчасного отримання учасниками процесу повісток та повідомлень про розгляд судових справ та економія коштів на здійснення поштових відправлень.

Лише запровадження цієї підсистеми забезпечить безперервність судового процесу з використанням новітніх інформаційних технологій, організацію повного циклу електронного документообігу в судовій системі (від підготовки до підписання та відправлення документів сторонам судового процесу, іншим судам та державним органам і установам), а саме: надасть можливість відкриття провадження за допомогою електронних засобів; здійснення подальших процесуальних дій у рамках провадження в середовищі електронного документообігу; отримання відомостей про хід справи шляхом одержання доступу до судової інформаційної системи; одержання інформації про результати провадження в електронному вигляді.

Основними складовими цієї підсистеми є: забезпечення повної комп'ютеризації процесів судового діловодства, формування єдиного електронного архіву судових документів; забезпечення відкритого доступу учасників судового процесу до інформації шляхом створення відповідних Online-сервісів у мережі Інтернет та встановлення в приміщеннях суду інформаційно-довідкових кіосків; впровадження системи електронної відправки та прийому процесуальних документів із застосуванням електронного цифрового підпису; налагодження системи електронного обміну з базами даних інших державних органів та установ.

У рамках реалізації цієї підсистеми у вересні 2012 року запроваджено пілотний проект щодо обміну електронними документами між судами та учасниками судового процесу, а також затверджено тимчасовий регламент обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу.

У проекті беруть участь районні суди міста Києва, апеляційний суд Дніпропетровської області, господарський суд Вінницької області, Севастопольський апеляційний господарський суд, Харківський окружний адміністративний суд та Харківський апеляційний адміністративний суд.

На сьогодні у підсистемі зареєстровано більше 700 користувачів.

Підтримка та вдосконалення підсистеми
«Інтернет-портал та соціальна мережа Феміда»

Веб-портал судової влади України, який включає в себе окремі персональні Інтернет-сторінки кожного суду, забезпечує безкоштовний доступ громадян та державних органів і установ до інформації про діяльність судів.

Постійне вдосконалення та розвиток веб-порталу дозволяє не лише покращити інформування громадськості про місцезнаходження і компетенцію судів, порядок звернення до суду або захисту своїх інтересів у судовому порядку, але й знайти інформацію про можливості отримання безкоштовної правової допомоги, отримати інформацію про рух судових справ, доступ до календаря судових засідань, надіслати запит на отримання публічної інформації тощо.

На виконання доручення Президента України від 23 жовтня 2012 року № 1-1/2850 Державною судовою адміністрацією України шляхом вдосконалення веб-порталу судової влади України здійснюється реалізація додаткових заходів щодо інформування громадськості про місцезнаходження і компетенцію судів, порядок і строки звернення до суду, процесуальні вимоги і необхідні документи, ознайомлення громадськості зі зразками основних процесуальних документів.

На базі технологій соціальних мереж веб-порталу судової влади України впроваджена професійна мережа «Феміда» для ведення власного блогу, обміну думками на тематичних форумах, створення інформаційних повідомлень, використання загального документообігу.

Створення та обслуговування комплексної системи захисту
інформації

З переходом до електронного документообігу в судах набуває гостроти питання інформаційної безпеки та збереження даних.

Для реалізації цих завдань необхідно розробити нормативно-методичну базу заходів безпеки інформаційно-телекомунікаційної системи судів та завершити створення базових ділянок та комплексних систем захисту інформації з підтвердженою відповідністю для захищеної обробки інформації Єдиної судової інформаційної системи (далі – ЄСІС) місцевими та апеляційними судами.

Створення КСЗІ забезпечить захист інформаційно - телекомунікаційних систем судів та контрольовану обробку службової інформації в ЄСІС. Використання засобів криптографічного захисту унеможливить несанкціонований доступ до службової інформації при її передачі відкритими каналами зв'язку.

Таким чином, забезпечення безпеки інформації призведе до підвищення рівня достовірності даних та інформаційної безпеки, впровадження безпечної технології обробки службової інформації, захисту

інформаційних ресурсів при інтеграції її з автоматизованими системами інших органів та установ, підтримки системи антивірусного захисту.

На виконання Плану заходів комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи місцевих та апеляційних судів, затвердженого наказом Державної судової адміністрації України від 21 жовтня 2011 року № 156, розроблено та погоджено з Адміністрацією Держспецзв'язку України типові комплекти комплексних систем захисту інформації (далі – КСЗІ) центру обробки даних, інформаційно-телекомунікаційних систем та автоматизованих робочих місць працівників ТУ ДСА України, ДСА України, місцевих та апеляційних судів. У відповідності до концепції ЄСІС зазначені заходи забезпечать можливість побудови КСЗІ ЄСІС шляхом поетапного створення КСЗІ інформаційно-телекомунікаційних систем судів та ТУ ДСА України, а також подальше загальне дотримання політик безпеки щодо унеможливлення несанкціонованого доступу до інформації ЄСІС.

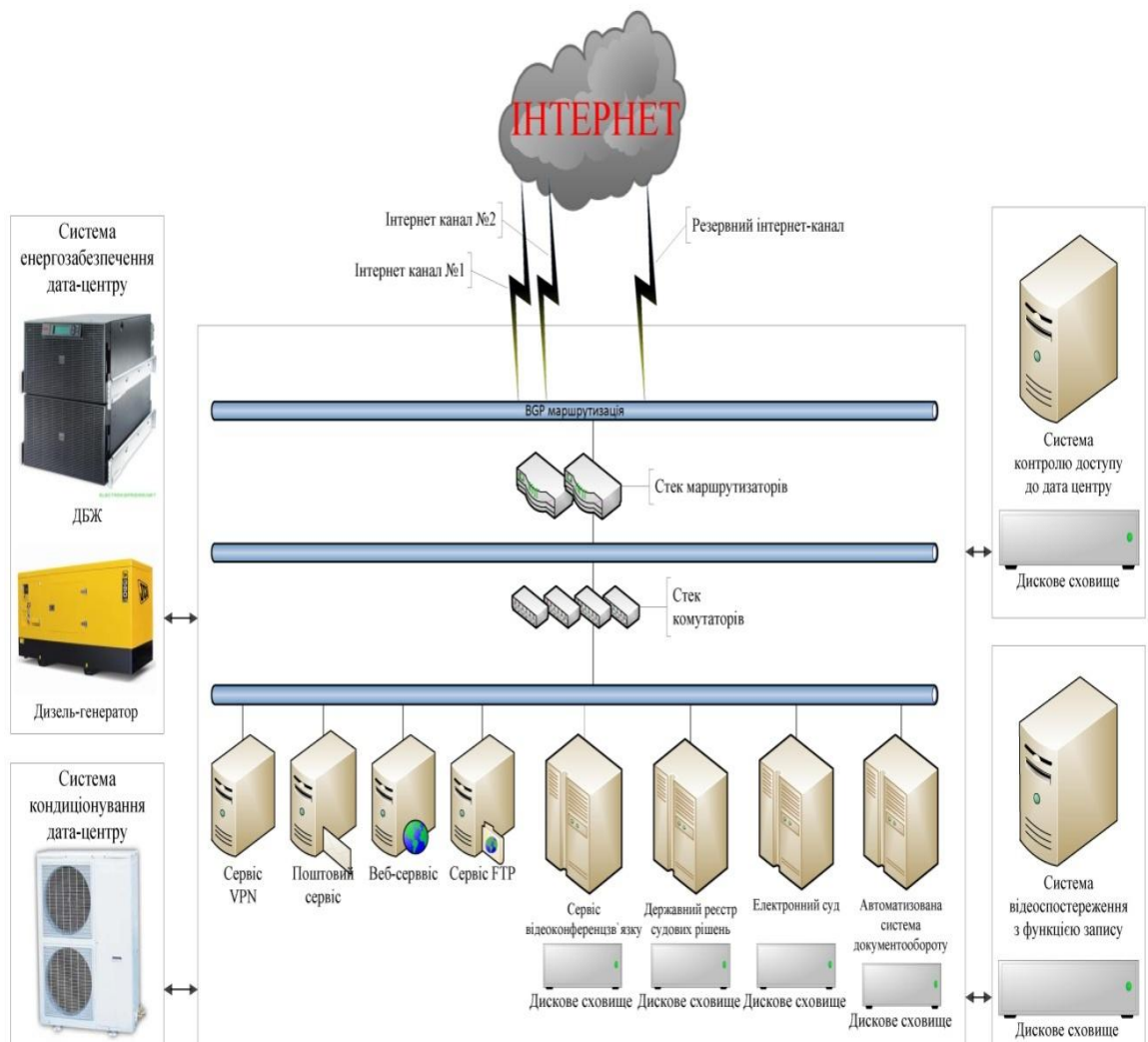
Створення та забезпечення функціонування центру обробки даних
(дата-центр) судової системи

З метою забезпечення надійного функціонування веб-порталу судової влади України, підсистеми «Електронний суд», Єдиного державного реєстру судових рішень, центру комутації системи відеоконференцзв'язку, в приміщенні ДСА України здійснюються заходи щодо створення центру зберігання і обробки даних.

У подальшому на серверному обладнанні дата-центру буде організоване зберігання електронного архіву документів судової системи України.

Централізоване розміщення інформації у дата-центрі не лише забезпечить її надійне збереження, але й дозволить скоротити витрати на постійне встановлення та оновлення потужних серверів у кожному суді.

Схема дата-центру

Проект Стратегічного плану інформатизації судової системи України

Відповідно до пункту 5.3. Стратегічного плану розвитку судової влади України Державною судовою адміністрацією України спільно з ДП «ІСС» та Проектом USAID «Справедливе правосуддя» розроблено проект Стратегічного плану інформатизації судової системи України.

Основною метою плану є вдосконалення інформаційно-телекомунікаційної системи судів; підвищення прозорості, доступності та зміцнення довіри до судів; підвищення правового рівня інформованості населення щодо забезпечення захисту своїх прав, свобод і законних інтересів в судовому порядку.

Результати реалізації плану дозволять:

- I. Підвищити ефективність функціонування судової системи шляхом:
 1. Модернізації та розвитку локальних обчислювальних мереж судів

2. Підключення локальних обчислювальних мереж судів до високошвидкісних каналів передачі даних
3. Створення центру обробки даних (дата-центр) судової системи
4. Удосконалення автоматизованої системи електронного документообігу
5. Запровадження підсистеми «Судова аналітика»
6. Організації дистанційного навчання суддів та працівників судів
7. Створення комплексної системи захисту інформації.

II. Покращити доступ до правосуддя на основі комплексного використання новітніх інформаційних технологій шляхом:

1. Удосконалення та подальшого розвитку веб-порталу судової влади України
2. Удосконалення та супроводження програмного забезпечення щодо ведення Єдиного державного реєстру судових рішень
3. Встановлення в приміщеннях судів інформаційно-довідкових кіосків
4. Запровадження підсистеми «Судова практика».

III. Забезпечити економічний ефект від автоматизації здійснення правосуддя шляхом:

1. Запровадження систем відеоконференцзв'язку в приміщеннях судів та інших органів і установ під час проведення судових засідань
2. Запровадження, супроводження та вдосконалення підсистеми «Електронний суд»
3. Організації обміну електронними документами з іншими органами та установами.

3. Забезпечення судів приміщеннями

Забезпечення судів приміщеннями, які б відповідали вимогам щодо здійснення правосуддя, є одним з основних напрямів діяльності Державної судової адміністрації України, а також важливим завданням Стратегічного плану розвитку судової влади на 2013-2015 роки, затвердженого Радою суддів України у грудні 2012 року

Так, пунктом 4 Стратегічного плану розвитку судової влади визначено, що серед першочергових завдань, які стоять перед судовою владою України щодо забезпечення реалізації права громадян на доступ до правосуддя, є наступні: підвищення відповідності приміщень суду потребам судової системи для забезпечення своєчасного та ефективного відправлення правосуддя, зокрема, створення належних умов для перебування громадян у приміщеннях судів та належних умов роботи суддів і працівників апарату суду; забезпечення належного доступу до приміщень суду, судової інформації, участі в судовому процесі для людей з особливими потребами.

Однак, розв'язання нагальної проблеми забезпечення судів належними приміщеннями відбувається повільно через ряд об'єктивних

причин, однією із яких залишається обмежений обсяг фінансування робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту. Обмежений обсяг капітальних видатків унеможливує і придбання приміщень відповідної площі на ринку нерухомості.

У зв'язку з цим переважна більшість судів продовжує розміщуватися в приміщеннях, у яких, у першу чергу, через недостатню площу немає можливості створити належні умови для здійснення судочинства та забезпечити відповідні умови для роботи суддям, працівникам апарату суду, учасникам судового процесу, а також відвідувачам судової установи.

Водночас, протягом останніх років ситуація із забезпечення належними приміщеннями судів, організаційне забезпечення яких здійснює Державна судова адміністрація України, поволі покращується.

Так, у 2010 році відповідали вимогам щодо відправлення правосуддя приміщення 103 (13,5%) судів, у наступному році їх кількість збільшилася за рахунок 4 приміщень місцевих загальних судів, а саме: Шацького районного суду Волинської області, Олевського і Радомишльського районних судів Житомирської області та Великописарівського районного суду Сумської області, і вже у 2011 році становила – 107 (14%).

У 2012 році загальна кількість судів, приміщення яких відповідають визначеним вимогам для відправлення правосуддя, збільшилася до 108 судів за рахунок приміщення Харківського апеляційного господарського суду, який після завершення робіт з реконструкції та будівництва переїхав із орендованого приміщення до адмінбудівлі по проспекту Правди, 13 у м. Харкові.

Таким чином, на сьогодні із 763 судів загальної юрисдикції (без урахування Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів), які використовують для відправлення судочинства 863 приміщення, 108 судів (14%) розміщуються в приміщеннях, які відповідають вимогам щодо здійснення судочинства, у тому числі 98 (14%) місцевих загальних судів, 1 (4%) апеляційний суд м. Києва, 4 (50%) апеляційні господарські суди – Донецький, Львівський, Одеський та Харківський, 5 (18%) місцевих господарських судів – Волинської, Донецької, Житомирської, Одеської та Сумської областей.

Решта судів, у тому числі усі адміністративні суди, потребують створення умов для їх належного функціонування шляхом проведення капітального ремонту, реконструкції, добудови існуючих приміщень, а у багатьох випадках – нового будівництва.

Ще однією проблемою приміщень, у яких розміщуються суди, залишається їх технічний стан.

У порівнянні з 2011 роком кількість аварійних приміщень зменшилася з 4% до 3%, також зменшилася на 10% кількість приміщень судів, що мали стан, непридатний для нормальної експлуатації. За рахунок чого на 11% збільшилася кількість приміщень судів, що мають нормальний та задовільний технічний стан.

На сьогодні із 863 приміщень судів нормальний та задовільний технічний стан мають 795 (92%) приміщень, відповідно, нормальний технічний стан – 178 (20,6%), задовільний технічний стан – 617 (71,4%).

Стан не придатний до нормальної експлуатації мають 45 (5%) приміщень судів, у тому числі 3 (11%) апеляційних суди (Донецької, Закарпатської та Харківської областей) та 34 (5%) місцевих загальних суди.

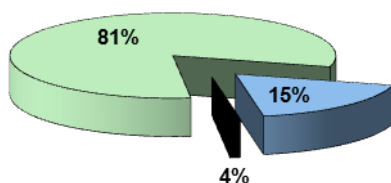
Аварійний технічний стан мають приміщення 23 (3%) судів, а саме:

- апеляційного суду Донецької області – 2 (5%);
- господарських судів Івано-Франківської області та м. Севастополя – 2 (6%);
- Волинського, Житомирського та Одеського окружних адміністративних судів – 3 (8%);
- місцевих загальних судів – 16 (2%), у тому числі:

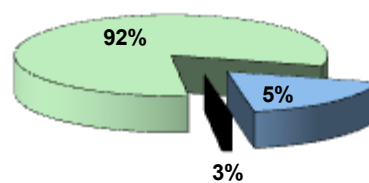
Шаргородський районний суд Вінницької області,
Амур-Нижньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська,
Куйбишевський районний суд м. Донецька,
Брусилівський районний суд Житомирської області,
Воловецький та Рахівський районні суди Закарпатської області,
Коломийський міськрайонний Івано-Франківської області,
Таращанський районний суд Київської області,
Центральний районний суд м. Миколаєва,
Охтирський районний та
Роменський міськрайонний суди Сумської області,
Підволочиський районний суд Тернопільської області,
Печенізький районний суд Харківської області,
Чигиринський районний суд Черкаської області,
Городнянський та Ічнянський районні суди Чернігівської області.

Технічний стан приміщень судів

станом на 01.01.2012 р.

станом на 01.01.2013 р.

■ Задовільний

■ Незадовільний

■ Аварійний

Водночас слід зауважити, що приміщення, які мають задовільний технічний стан, водночас потребують проведення поточного та часткового капітального ремонтів. За видами робіт, які необхідно провести в приміщеннях судів, основними є наступні: ремонт даху та покрівлі (17%), ремонт фасадів (11%), заміна вікон (10%), ремонт систем опалення, котельні, мереж, внутрішні роботи (30%), гідроізоляція та укріплення фундаментів, підвалу (6%) тощо.

На сьогодні не втрачає своєї актуальності вирішення проблеми доступу до приміщень судів маломобільних груп населення, у тому числі інвалідів усіх категорій, та створення для них в приміщеннях судів відповідних умов.

Слід наголосити, що часткову доступність (наявність пандусу, кнопки виклику) для маломобільних груп населення мають лише 40% приміщень судів, які, водночас, потребують проведення повної реконструкції та вжиття додаткових заходів, пов'язаних із пристосуванням приміщень під потреби цих груп населення.

При цьому більшість пандусів влаштовано без дотримання вимог державних будівельних норм (не витримано нормативний уклон, відсутні поручні, використано невідповідний матеріал покриття), що унеможливорює безпечне самостійне користування пандусом і змушує інваліда звертатися за допомогою до сторонніх осіб.

У разі ж наявної можливості піднятися на рівень входу, пересування інвалідів, у тому числі інвалідів на візках, людей з вадами зору та слуху, в приміщенні суду є доволі проблематичним через відсутність умов для цих груп населення, серед яких непристосованість ліфтів, сходів, санітарно-гігієнічних приміщень тощо.

З метою розв'язання проблем інвалідів прийнято ряд нормативно-правових актів, а у 2010 році для України набрали чинності Конвенція про права інвалідів та Факультативний протокол до неї, підписані 13 грудня 2006 року та ратифіковані Законом України № 1767 від 16 грудня 2009 року.

01 серпня 2012 року постановою Кабінету Міністрів України № 706 затверджено Державну цільову програму «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року.

Слід зазначити, що при підготовці проекту Державної програми її заходами передбачалося облаштування будівель судів під потреби маломобільних груп населення відповідно до вимог чинного законодавства (проект – пункт 9.5. розділу IX «Рівність перед законом і доступ до правосуддя»). Однак цей пункт не увійшов до заходів затвердженої програми, і ДСА України не включено до складу її виконавців.

З метою виправлення ситуації та забезпечення права громадян на доступ до правосуддя, гарантування права на судовий захист та сприяння впровадженню міжнародних стандартів у цій сфері дорученням Президента України від 23 жовтня 2012 року № 1-1/2850 зобов'язано Кабінет Міністрів України в межах повноважень за участі Державної судової адміністрації

України забезпечити до червня 2013 року реалізацію заходів, зокрема, щодо обладнання, з урахуванням державних будівельних норм, будівель, приміщень судів пандусами та кнопками виклику для безперешкодного доступу до приміщень судів, зручності та комфортності перебування в судах осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення.

На виконання вказаного доручення Президента України ДСА України проводиться відповідна робота: на підставі отриманої від судів та територіальних управлінь ДСА України інформації, що потребує аналізу та розрахунків, будуть підготовлені пропозиції для Кабінету Міністрів України.

На сьогодні із 863 приміщень, у яких розміщуються суди, 527 (61%) перебувають в управлінні ДСА України, яка спільно з територіальними управліннями, головами судів та керівниками апарату судів не припиняє проведення роботи у напрямку передачі судам приміщень для їх належного розміщення.

Ряд питань, що перебувають на опрацюванні в ДСА України, потребують нормативно-правового врегулювання, у тому числі шляхом розробки проектів актів щодо передачі приміщень ДСА України для розміщення судів.

Так, Кабінетом Міністрів України у 2011 році було прийнято 5 розпоряджень Уряду з порушених питань:

- 1) розпорядження Кабінету Міністрів України 07 грудня 2011 року № 1241 **«Про передачу будівлі військового містечка № 43 в м. Ужгороді»** для розміщення Закарпатського окружного адміністративного суду (вул. Другетів, 91 у м. Ужгород);
- 2) розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 березня 2011 року № 247 **«Деякі питання розміщення Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду»** для розміщення зазначеного адміністративного суду (вул. Жуковського, 23 у м. Дніпропетровськ);
- 3) розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 року № 998 **«Про розміщення Одеського апеляційного адміністративного суду»** для розміщення зазначеного суду (вул. Фонтанська дорога, 14 у м. Одеса);
- 4) розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року №1212 **«Про передачу будівлі військового містечка № 36 у м. Харкові»** для розміщення Харківського апеляційного адміністративного суду (вул. Володарського, 46 у м. Харків).
- 5) розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 червня 2011 року № 595 **«Про передачу майна у м. Рівному»** для розміщення Рівненського апеляційного господарського суду (вул. Набережна, 26А у м. Рівне).

Протягом 2012 року прийнято 10 розпоряджень з питань передачі в управління ДСА України нерухомого майна, а саме:

- 1) розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2012 року № 745 «**Про передачу будівлі в м. Ківерцях Державній судовій адміністрації**» для розміщення Ківерцівського районного суду Волинської області (вул. Кузнецова, 8-А у м. Ківерці);
- 2) розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 жовтня 2012 року № 781 «**Про передачу будівлі в м. Луганську**» для забезпечення власним приміщенням державної форми власності Ленінського районного суду м. Луганська (вул. Дзержинського, 35 у м. Луганськ);
- 3) розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2012 року № 1029 «**Про передачу нерухомого майна в м. Новгород-Сіверський**» для забезпечення приміщенням Новгород-Сіверського районного суду Чернігівської області (вул. вул. Базилевича 10 А у м. Новгород-Сіверський);
- 4) розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2012 року № 1044 «**Про передачу нежитлових приміщень у м. Підволочиську Державній судовій адміністрації**» для поліпшення умов розміщення Підволочиського районного суду Тернопільської області (вул. Залізнична, 1 у м. Підволочиськ);
- 5) розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 року № 968 «**Про передачу нерухомого майна в м. Жмеринці Державній судовій адміністрації**» для покращення умов розміщення Жмеринського міськрайонного суду Вінницької області (вул. Образцова, 4 у м. Жмеринка);
- б) розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 липня 2012 року № 456 «**Про передачу частини будівлі у м. Вугледарі Державній судовій адміністрації**» для розміщення Вугледарського міського суду Донецької області (вул. Трифонова, 22 у м. Вугледар);
- 7) розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2012 року № 809 «**Про погодження передачі будівлі в м. Луганську в державну власність**» щодо врегулювання правових засад використання будівлі комунальної форми власності апеляційним судом Луганської області (вул. Коцюбинського, 4 у м. Луганськ);
- 8) розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2012 року № 1063 «**Про погодження передачі будівлі в м. Феодосія у державну власність**» для впорядкування правових засад використання адміністративної будівлі апеляційним судом Автономної Республіки Крим у м. Феодосії (вул. Грецька, 3 у м. Феодосія);
- 9) розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2012 року № 1042 «**Про передачу частини будівлі в м. Дніпропетровську Державній судовій адміністрації**» для врегулювання правових засад використання будівлі Дніпропетровським апеляційним господарським судом (проспект Карла Маркса, 65 у м. Дніпропетровськ);

- 10) розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2012 року № 806 **«Про розміщення Рівненського апеляційного господарського суду та господарського суду Рівненської області»** щодо обміну приміщеннями та розміщенням Рівненського апеляційного господарського суду в будівлі по вул. Яворницького, 59 та господарського суду Рівненської області в будівлі по вул. Набережна, 26а у м. Рівному.

Відповідно до вимог чинного законодавства ДСА України проведено передачу зазначених об'єктів майна та їх закріплення на праві оперативного управління за територіальними управліннями у м. Вугледарі Донецької області, м. Ківерці Волинської області, та судами – у містах Рівному та Луганську. Проводиться робота з питань приймання-передачі об'єктів нерухомого майна, розташованих у Вінницькій області (м. Жмеринка), у м. Дніпропетровську, Чернігівській області (м. Новгород-Сіверський), Тернопільській області (м. Підволочиськ), в Автономній Республіці Крим (м. Феодосія).

Завершено роботу з приймання-передачі приміщень, переданих у 2011 році Державній судовій адміністрації України для розміщення Харківського та Одеського апеляційних адміністративних судів і Закарпатського окружного адміністративного суду на підставі відповідних розпоряджень Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1212 «Про передачу будівлі військового містечка № 36 у м. Харкові», від 12 жовтня 2011 року № 998 «Про розміщення Одеського апеляційного адміністративного суду» та від 07 грудня 2011 року № 1241 «Про передачу будівлі військового містечка № 43 в м. Ужгороді».

Окрім прийнятих розпоряджень Уряду у 2012 році, ДСА України готувалися проекти актів, опрацювання яких потребує продовження:

1) «Про передачу нерухомого майна у м. Черкаси»

З метою покращення умов розміщення Черкаського окружного адміністративного суду розроблено проект розпорядження Уряду щодо передачі шляхом обміну із комунальної в державну власність нерухомого майна. Проект акта надіслано на погодження до заінтересованих органів.

2) «Про передачу нерухомого майна у м. Вінниця»

З метою поліпшення умов функціонування Вінницького окружного адміністративного суду розроблено проект розпорядження Уряду щодо безоплатної передачі ДСА України приміщення 8 поверху адміністративної будівлі по вул. Островського, 14 у м. Вінниці, що належать Фонду держмайна України. Проект акта, погоджений із заінтересованими органами, надіслано до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України для подальшого опрацювання та подання до Кабінету Міністрів України.

3) «Про передачу нерухомого майна в м. Гола Пристань Херсонської області»

З метою покращення умов розміщення Голопристанського районного суду Херсонської області розроблено проект розпорядження Уряду щодо передачі комплексу будівель, що належать Міністерству внутрішніх справ України і не використовуються балансоутримувачем. Проект акта потребує погодження з власником майна – Міністерством внутрішніх справ України.

4) «Про передачу частини будівлі в м. Києві»

З метою забезпечення окружного адміністративного суду міста Києва приміщенням державної форми власності розроблено проект розпорядження Уряду щодо передачі частини будівлі корпусу № 3 по вул. Московській, 8 у м. Києві, що належить до сфери управління Державного космічного агентства України. Проект акта надіслано на погодження до власника державного майна – Державного космічного агентства України.

5) «Про розміщення Севастопольського апеляційного адміністративного суду»

Для забезпечення Севастопольського апеляційного адміністративного суду приміщенням державної форми власності розроблено проект розпорядження Уряду щодо передачі адміністративної будівлі по вул. В. Морська, 1 у м. Севастополі, що перебуває у сфері управління Державного концерну «Укроборонпром». Проект акта надіслано на погодження до власника нерухомого майна.

Також у 2012 році ДСА України розпочато роботу з передачі приміщень для Костянтинівського міськрайонного та Харцизького міського судів Донецької області, Новомиргородського районного суду Кіровоградської області, Первомайського міськрайонного суду Харківської області, Київського окружного адміністративного суду.

Протягом року тривав процес оформлення документів, необхідних для здійснення в установленому порядку передачі приміщень для розміщення Євпаторійського міського суду Автономної Республіки Крим, Брусилівського районного суду Житомирської області та Голопристанського районного суду Херсонської області.

З метою поліпшення умов розміщення судів ДСА України спільно з територіальними управліннями та головами судів вживалися організаційні заходи щодо отримання погоджень від власників об'єктів нерухомого майна та їх балансоутримувачів на передачу вільних приміщень для розміщення судів або збільшення площі вже наданих в оренду приміщень.

Результатом проведеної роботи з питань поліпшення умов розміщення Івано-Франківського окружного адміністративного суду в будівлі по вул. Незалежності, 46 у м. Івано-Франківську, що перебуває у сфері управління Міністерства аграрної політики та продовольства України, є надання суду додаткових площ, а також погодження обміну приміщеннями, що розташовані на різних поверхах адміністративної будівлі, для компактного розміщення суду.

З метою забезпечення апеляційного суду Черкаської області власним приміщенням державної форми власності ДСА України продовжувався пошук приміщення для суду – на ім'я Міністра оборони України надіслано звернення з проханням розглянути питання щодо передачі будівлі по вул. Ільїна, 228 у м. Черкаси для розміщення суду. Однак отримано відмову. У зв'язку з чим суду запропоновано розглянути можливість розміщення цивільної палати суду в будівлі по вул. Гоголя, 300 у м. Черкаси.

Також надсилалися листи ДСА України на адресу: Черкаської міської ради та Черкаської облдержадміністрації з проханням сприяти у пошуку можливих варіантів розміщення суду; регіональному відділенню Фонду держмайна України в Черкаській області – щодо надання інформації стосовно наявних вільних приміщень державної форми власності у м. Черкаси.

Окрім цього ДСА України розпочато опрацювання пропозицій апеляційного суду Черкаської області та господарського суду Луганської області щодо передачі для їх розміщення об'єктів нерухомого майна по вул. Фрунзе, 29 у м. Черкаси та по вул. Оборонній, 112 у м. Луганську, які належать Фонду держмайна України.

Протягом року у нових приміщеннях на умовах договорів оренди розмістилися Київський апеляційний господарський суд (вул. Шолуденка, 1 у м. Києві) та Чернівецький окружний адміністративний суд (вул. Садова, 1 у м. Чернівцях).

Після завершення робіт з реконструкції та будівництва Харківський апеляційний господарський суд переїхав із орендованого приміщення до адмінбудівлі по проспекту Правди, 13 у м. Харкові, яка перебуває в управлінні ДСА України.

У грудні 2012 року Трускавецький районний суд Львівської області отримав від місцевої влади на умовах оренди нове приміщення.

Протягом року на виконання відповідних доручень Президента України та Кабінету Міністрів України опрацьовувалися питання стосовно забезпечення приміщеннями Вищих господарського та адміністративного судів України, окружного адміністративного суду міста Києва, Жмеринського міськрайонного суду Вінницької області, Івано-Франківського окружного адміністративного суду та Севастопольського апеляційного адміністративного суду.

Разом з територіальними управліннями ДСА України в Автономній Республіці Крим та в Житомирській області опрацьовувалися питання, пов'язані із передачею будівлі комунальної форми власності у м. Євпаторія та м. Брусилів для розміщення Євпаторійського міського та Брусилівського районного судів.

Для покращення умов функціонування Шевченківського районного суду м. Києва прийнято рішення міської ради щодо передачі будівлі по вул. Дегтярівській, 31, літ. А у м. Києві. Після завершення робіт з

капітального ремонту та облаштування суд зможе розміститися належним чином у наданій будівлі.

За сприяння ДСА України вирішено питання щодо переукладання договору оренди стосовно розміщення територіального управління ДСА України в Київській області та господарського суду Київської області в приміщенні по вул. Симона Петлюри, 16 у м. Києві.

Фінансування робіт з капітального ремонту, реконструкції та нового будівництва приміщень судів

Створення належних умов для відправлення правосуддя судами залежить від багатьох чинників, головним з яких є забезпечення державою фінансування в повному обсязі.

Так, у 2010 році передбачалося з державного бюджету спрямувати на виконання робіт з будівництва, реконструкції, капітального ремонту приміщень судів кошти у сумі 21,8 млн грн за рахунок загального фонду та 12,5 млн грн за рахунок Стабілізаційного фонду. Фактично Державним казначейством України було профінансовано за рахунок загального фонду 21,2 млн грн, Стабілізаційного фонду – 4,5 млн гривень.

У 2010 році вищевказані кошти на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт приміщень судів у сумі 25,7 млн грн профінансовані наступним судам:

- місцеві загальні суди – 10,2 млн грн;
- апеляційні суди – 2,4 млн грн;
- господарські суди – 1,8 млн грн;
- апеляційні господарські суди – 4,4 млн грн;
- окружні адміністративні суди – 4,6 млн грн;
- апеляційні адміністративні суди – 2,4 млн гривень.

У 2011 році з державного бюджету передбачалося на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт приміщень судів виділити 133,4 млн грн, що майже у 4 рази більше, ніж у 2010 році, однак значно менше від потреби. Фактично із передбачених 133,4 млн грн державним казначейством профінансовано 58,6 млн грн, що складає 43,9 %.

При цьому за рахунок загального фонду передбачалося виділити 42,6 млн грн, фактично профінансовано 32,5 млн грн, тобто 76,3 %, з яких 1,6 млн грн було спрямовано на погашення кредиторської заборгованості за виконані у 2008 році роботи. Із спеціального фонду, за рахунок надходжень коштів від судового збору, із передбачених 90,8 млн грн фактично профінансовано 26,1 млн гривень (28,7 %).

У 2011 році вищевказані кошти на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт приміщень судів у сумі 58,6 млн грн профінансовані наступним судам:

- місцеві загальні суди – 15,4 млн грн;
- апеляційні суди – 2,6 млн грн;
- господарські суди – 7,7 млн грн;

- апеляційні господарські суди – 20,2 млн грн;
- окружні адміністративні суди – 9,2 млн грн;
- апеляційні адміністративні суди – 3,5 млн гривень.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» із змінами за загальним фондом судам, крім апеляційних господарських та господарських, передбачалися видатки розвитку в сумі 52,3 млн грн, за спеціальним фондом для усіх судів – 10,0 млн гривень.

У зв'язку з обмеженим обсягом капітальних видатків, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2012 рік», на адресу Міністерства фінансів України були підготовлені та надіслані пропозиції ДСА України щодо виділення у 2012 році капітальних видатків судам за рахунок бюджетної програми Міністерства фінансів України «Державні капітальні видатки» (КПКВ 3511090).

Протягом 2012 року на проведення зазначених робіт виділялися кошти із загального та спеціального фондів держбюджету наступним чином.

Місцеві загальні суди

Так, із загального фонду держбюджету профінансовано та освоєно територіальним управлінням ДСА України в Запорізькій області на реконструкцію (КЕКВ 2143) нового адмінприміщення Бердянського міськрайонного суду – 5,0 млн гривень.

Водночас територіальному управлінню ДСА України в м. Києві профінансовано проведення робіт з капітального ремонту (КЕКВ 2133) на загальну суму 2,373 млн грн у новому приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва у зв'язку із перерозподілом видатків розвитку загального фонду державного бюджету відповідно до прийнятого Урядом розпорядження від 26 листопада 2012 року № 967.

За рахунок коштів спеціального фонду держбюджету сім територіальних управлінь ДСА України провели роботи з капітального ремонту (КЕКВ 2133) на загальну суму 1,3 млн грн в областях:

Вінницькій	– 612,8 тис. грн (4 приміщення);
Донецькій	– 51,5 тис. грн (Димитровський міськсуд);
Житомирській	– 99,4 тис. грн (Попільнянський райсуд);
Сумській	– 104,9 тис. грн (Тростянецький міськрайсуд);
Тернопільській	– 80,0 тис. грн (Козівський райсуд);
Черкаській	– 200,0 тис. грн (будинок правосуддя в м. Черкаси);
Чернівецькій	– 190,0 тис. грн (Першотравневий райсуд);

роботи з реконструкції (КЕКВ 2143) на загальну суму 340,4 тис. грн виконали чотири територіальних управління ДСА України в областях:

Вінницькій	– 95,0 тис. грн (Бершадський райсуд);
Кіровоградській	– 115,3 тис. грн (Знам'янський міськрайсуд);
Рівненській	– 14,3 тис. грн (Володимирецький райсуд);
м. Севастополі	– 115,8 тис. грн (Гагарінський райсуд);

роботи з будівництва (КЕКВ 2123) на загальну суму 233,9 тис. грн виконали два територіальних управління ДСА України в областях:

Хмельницькій – 87,2 тис. грн (Кам'янець-Подільський міськрайсуд);
Чернігівській – 146,7 тис. грн (Ічнянський райсуд).

Апеляційні суди

За рахунок коштів спеціального фонду держбюджету на загальну суму 529,7 тис. грн три суди виконали роботи з капітального ремонту (КЕКВ 2133):

апеляційний суд Вінницької області – 30,0 тис. грн,
апеляційний суд Київської області – 200,0 тис. грн;
апеляційний суд Полтавської області – 299,7 тис. гривень.

Слід наголосити, що у зв'язку з відсутністю з державного бюджету належного фінансування робіт з реконструкції та нового будівництва унеможлиблюється продовження розпочатих у попередні роки робіт з будівництва апеляційного суду Донецької області та реконструкції будівель апеляційних судів Вінницької, Кіровоградської та Миколаївської областей.

Протягом 2012 року із 8 апеляційних господарських судів лише Рівненському апеляційному господарському суду із спецфонду держбюджету виділялися кошти на проведення робіт з реконструкції (КЕКВ 2143) на загальну суму 400 тис. грн, які судом освоєні повністю.

Господарські суди

За рахунок коштів спеціального фонду держбюджету господарським судом Сумської області проведено капітальний ремонт (КЕКВ 2133) архіву на загальну суму 4,1 тис. грн; господарському суду Рівненської області профінансовано роботи з реконструкції (КЕКВ 2143) приміщення на суму 175 тис. гривень.

Апеляційні адміністративні суди

Із 9 апеляційних адміністративних судів 7 судам профінансовано роботи з будівництва (КЕКВ 2123), капітального ремонту (КЕКВ 2133), реконструкції (КЕКВ 2143) та реставрації (КЕКВ 2144), а саме:

Вінницькому апеляційному адміністративному суду за загальним фондом профінансовано роботи з реконструкції (КЕКВ 2143) на загальну суму 1,7 млн гривень.

Також суду на роботи з капітального ремонту (КЕКВ 2133) були передбачені 282,9 тис. грн, які освоєні у повному обсязі.

Дніпропетровському апеляційному адміністративному суду профінансовано роботи з реконструкції (КЕКВ 2143) на загальну суму 699,8 тис. грн (загальний фонд – 698,9 тис. грн, спецфонд – 0,9 тис. грн).

Донецькому апеляційному адміністративному суду за рахунок коштів загального фонду держбюджету профінансовано виконання робіт з будівництва (КЕКВ 2123) на загальну суму 341,5 тис. гривень, а також

роботи з капітального ремонту (КЕКВ 2133) – на загальну суму 825,0 тис. гривень.

Також за кошти спецфонду Київським апеляційним адміністративним судом проведено роботи з капітального ремонту приміщення (КЕКВ 2133) на загальну суму 667,9 тис. гривень.

Житомирським апеляційним адміністративним судом за кошти загального фонду виконано роботи з капітального ремонту приміщення (КЕКВ 2133) на загальну суму 294,8 тис. гривень.

Львівському апеляційному адміністративному суду профінансовано 700,9 тис. грн. та 442,0 тис. грн. на виконання робіт з капітального ремонту (КЕКВ 2133) та реставрації будівлі (КЕКВ 2144) відповідно.

Одеському апеляційному адміністративному суду профінансовано виконання робіт з капітального ремонту (КЕКВ 2133) на 718,6 тис. гривень.

Окружні адміністративні суди

Із 27 окружних адміністративних судів 11 судам профінансовано здійснення робіт з капітального ремонту (КЕКВ 2133) за рахунок коштів загального фонду:

- Окружний адміністративний суд АР Крим – 500 тис. грн;
- Донецький окружний адміністративний суд – 274,2 тис. грн;
- Житомирський окружний адміністративний суд – 294,5 тис. грн;
- Кіровоградський окружний адміністративний суд – 99,0 тис. грн;
- Луганський окружний адміністративний суд – 1,3 млн грн;
- Одеський окружний адміністративний суд – 1,7 млн грн;
- Сумський окружний адміністративний суд – 527,4 тис. грн;
- Хмельницький окружний адміністративний суд – 294,4 тис. грн;
- Черкаський окружний адміністративний суд – 1,0 млн грн;
- Чернівецький окружний адміністративний суд – 50 тис. грн;
- окружний адміністративний суд м. Києва – 271,3 тис. гривень.

Також 11 місцевих адміністративних судів провели роботи з реконструкції та реставрації (КЕКВ 2143/2144):

спеціальний фонд

- Черкаський окружний адміністративний суд – 14,2 тис. грн;

загальний фонд

- Волинський окружний адміністративний суд – 1,0 млн грн;
- Донецький окружний адміністративний суд – 851,6 тис. грн;
- Івано-Франківський окружний адміністративний суд – 561,8 тис. грн;
- Миколаївський окружний адміністративний суд – 513,8 тис. грн;
- Полтавський окружний адміністративний суд – 2,6 млн грн;
- Рівненський окружний адміністративний суд – 275,18 тис. грн;
- Тернопільський окружний адміністративний суд – 207,0 тис. грн;
- Харківський окружний адміністративний суд – 3,2 млн грн;

- Черкаський окружний адміністративний суд – 828,0 тис. грн;
- Чернігівський окружний адміністративний суд – 19,9 тис. грн;
- окружний адміністративний суд м. Києва – 1,26 млн гривень.

Усім іншим апеляційним судам і територіальним управлінням кошти на проведення робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту не передбачалися та не виділялися.

За таких обставин через відсутність належного фінансування унеможливується проведення ремонтних робіт як в існуючих приміщеннях загальних судів, так і у приміщеннях, що надані судам для їх розміщення у попередні роки.

4. Забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень судів

Державною судовою адміністрацією України постійно вживаються заходи, спрямовані на забезпечення безпеки суддів та охорони приміщень судів.

Слід визначити основні пріоритетні напрямки організаційного забезпечення безпеки працівників суду:

- охорона приміщень судів;
- підтримання громадського порядку в судах під час розгляду справ;
- забезпечення безпеки працівників суду;
- забезпечення особистої охорони суддів і членів їхніх сімей;
- профілактика посягань на життя та здоров'я суддів.

У звітному періоді продовжувалась робота міжвідомчих комісій щодо обстеження технічної укріпленості приміщень судів. Складено відповідні акти; визначений перелік першочергових заходів, спрямованих на технічне укріплення приміщень судів; зазначені орієнтовні терміни виконання.

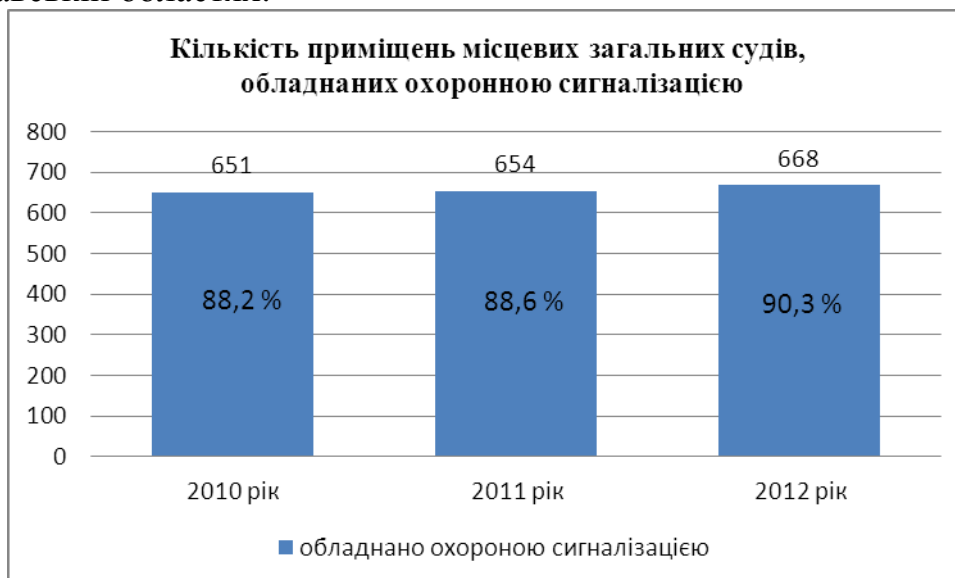
В свою чергу територіальні управління Державної судової адміністрації розглянули підсумки роботи міжвідомчих комісій на спільних нарадах з керівниками блоку міліції громадської безпеки Головних управлінь (управлінь) МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі та обговорили питання охорони судів підрозділами судової міліції. На місцях проаналізовано інформацію представників МВС про заходи, спрямовані на виконання вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в частині державного захисту суддів та членів їхніх сімей, а також командирів військових частин Головного управління внутрішніх військ МВС України щодо передачі судів на обслуговування внутрішнім військам МВС України та приведення конвойних приміщень судів у відповідність до вимог чинних нормативних актів.

Так, зокрема, із загальної кількості приміщень місцевих загальних судів (735) у 2010 році підрозділами судової міліції «Грифон» охоронялося 404 приміщення місцевих загальних судів (54,8%), з них 160 судів (39,6 %) – цілодобово, у 2011 році додатково під охорону було взято 19 судів, у 2012 році – 6 судів.

Стовідсотковою охороною судової міліції, на час роботи суду, охоплені місцеві загальні суди у Івано-Франківській, Тернопільській, Чернівецькій областях та місті Севастополі.

Охоронною сигналізацією у 2010 році обладнано 651 приміщення місцевих загальних судів, тобто 88,2 %, у 2011 році додатково обладнано 3 суди, у 2012 році – 14, у тому числі всі приміщення судів у Вінницькій, Донецькій, Закарпатській, Івано-Франківській, Луганській, Херсонській, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях та місті Севастополі, понад 90% приміщень судів у Житомирській, Кіровоградській, Одеській, Рівненській, Сумській, Харківській областях та м. Києві. Найменше таких приміщень (не перевищує 70% їх загальної кількості) було у Київській та Полтавській областях.

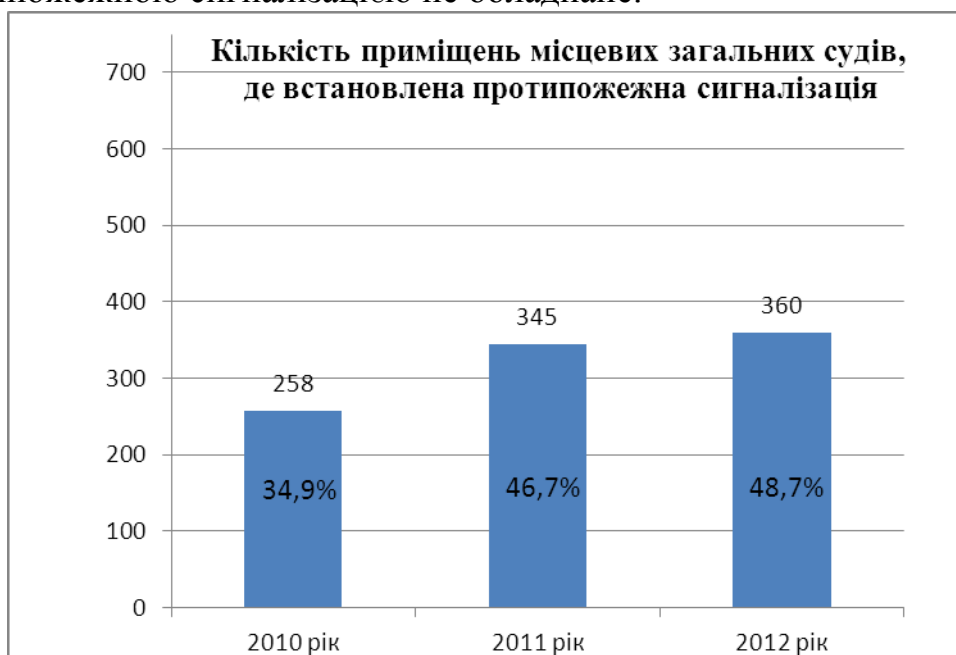
Передано під охорону Державної служби охорони при МВС України (далі – ДСО) 423 приміщення судів, що складає 57,2% від загальної кількості, або 63,3% приміщень, обладнаних охоронною сигналізацією (відповідно до укладених договорів), тоді як у 2011 році під охороною цієї структури

перебувало 418 приміщень - 56,6% від загальної кількості, або 63,9% приміщень, обладнаних сигналізацією.

Із вказаної вище кількості приміщень судів (423) у 284 приміщеннях під охороною ДСО перебувають лише канцелярії та архіви судів, що складає 67,1% від кількості узятих під охорону приміщень. Не користувалися послугами ДСО у Автономній Республіці Крим, Закарпатській, Львівській та Тернопільській областях.

Протипожежною сигналізацією у 2010 році було обладнано 258 приміщень місцевих загальних судів (34,9 %), у 2011 році – 345 приміщень, або 46,7% від загальної кількості, у 2012 році обладнано 360 приміщень судів, або 48,7% від загальної кількості приміщень місцевих судів.

У Донецькій, Закарпатській, Івано-Франківській та Чернівецькій областях протипожежною сигналізацією обладнано 100% приміщень судів; Одеській, Рівненській та Хмельницькій областях понад 90%; Миколаївській області – 82,1%. У той же час у Запорізькій та Луганській областях – менше 10%. Жодне із приміщень місцевих судів у місті Севастополі протипожежною сигналізацією не обладнане.

У 2012 році в Дніпропетровській області показник кількості обладнаних приміщень протипожежною сигналізацією зменшився на 6, оскільки встановлена сигналізація вийшла з ладу та подальшій експлуатації не підлягає. Проте, упродовж року виконано проектування та складення робочої документації на облаштування автоматичної пожежної сигналізації замість тої, яка не підлягає подальшій експлуатації (Баглійський районний суд м. Дніпродзержинська, Солонянський, Дніпропетровський районні суди, Жовтоводський міський суд, Павлоградський та Синельниківський міськрайонні суди). Проведений монтаж охоронно-пожежної сигналізації в приміщеннях Томаківського та Криничанського районних судів Дніпропетровської області.

Станом на 01 січня 2013 року у приміщеннях судів встановлено 291 стаціонарний металодетектор (39,4% щодо кількості приміщень), у тому числі у всіх загальних місцевих судах Івано-Франківської області та місті Севастополі, у понад 90% приміщень судів Чернігівської області та міста Києва, більше 50% приміщень судів у Вінницькій, Закарпатській, Львівській та Рівненській областях, тоді як у Луганській, Миколаївській та Сумській областях – менш як 20% приміщень, жодного - у Тернопільській області. У решті регіонів металодетектори встановлено у кожному третьому суді, а у Вінницькій та Чернігівській областях місцеві суди, де відсутні стаціонарні металодетектори, забезпечені портативними (переносними).

У 2010-2012 роках кошти на встановлення металодетекторів не виділялись.

На початку року керівникам територіальних управлінь ДСА України було наголошено на неналежній організації роботи щодо встановлення «тривожних кнопок». В результаті проведеної роботи у 2012 році в приміщеннях судів додатково встановлено 1653 кнопки сповіщення про небезпеку. У 2010 році - 217 «тривожних» кнопок, у 2011 році – 644 кнопки. Найбільше таких систем встановлювалося в місцевих судах м. Києва (511), Одеській (375), Донецькій (328), Івано-Франківській (82), Закарпатській (77) та Житомирській (49) областях.

Такий підхід, безперечно, підвищує ефективність заходів, що спрямовані на належне підтримання стану громадського порядку в суді, забезпечення особистої безпеки суддів та працівників суду. Станом на 01 січня 2013 року в місцевих загальних судах встановлено 3759 кнопок сповіщення про небезпеку.

Також продовжувалася робота в частині обладнання вікон приміщень судів ґратами. Зокрема, у звітному періоді встановлено ґрати на 222 вікнах, а загальна кількість досягла 18 427.

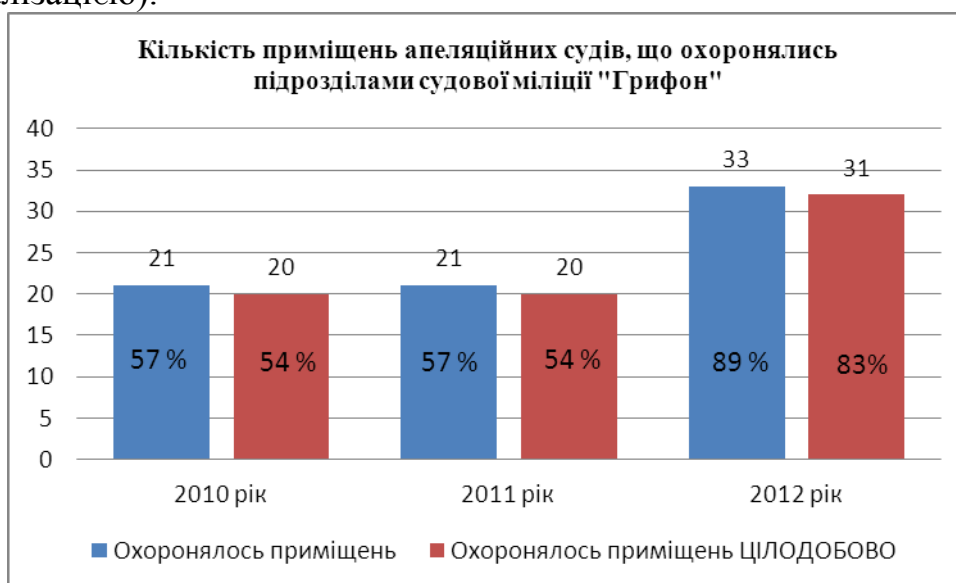
На 100% вікна судів обладнані ґратами у Чернігівській, на 98% – Волинській, понад 90% – Житомирській, Рівненській, Хмельницькій областях. У решті регіонів України цей показник у межах 70–90%.

Додатково у 2012 році 40 судів обладнано пунктами пропуску до суду (Сумській –10, Черкаській –8, Миколаївській - 7, Одеській та Харківській – по 5, Донецькій – 2, Дніпропетровській –1 областях та місті Києві –2), у цілому їх встановлено у 291 місцевому суді (43,7% від кількості судів, що на 9,7% більше порівняно з 2011 роком (34%). У місцевих судах Тернопільської, Чернівецької областей та міста Севастополя цей показник дорівнює 100%, у Вінницькій (79%), Хмельницькій та Харківській (68%), Сумській (54,5%) Волинській – 53%, Донецькій (50%) областях.

Продовжувалася робота щодо оснащення приміщень судів камерами схову речей громадян. За звітний період їх встановлено у 22 приміщеннях судів (Сумській – 20, Дніпропетровській та Черкаській областях – по 1). На сьогодні вони облаштовані у 380 (57,2%) судах. Камери схову наразі є у всіх приміщеннях місцевих судів: Вінницької, Тернопільської, Херсонської,

Чернівецької областей. Поряд з цим у Запорізькій та Миколаївській областях жоден місцевий суд камерами схову речей громадян не обладнаний. Із загальної кількості приміщень апеляційних судів (37) у 2010-2011 роках працівниками судової міліції охоронялося 21 приміщення апеляційних судів (20 – цілодобово).

У 2012 році під охороною підрозділів судової міліції «Грифон» перебувало 33 приміщення апеляційних судів, із яких у цілодобовому режимі – 31, оскільки не перебувають під охороною судової міліції приміщення апеляційного суду Автономної Республіки Крим (у м. Феодосія, через недостатню кількість особового складу судової міліції) та одне з приміщень апеляційного суду Львівської області (в окремому приміщенні знаходиться три службових кабінети суддів, на нічний час забезпечені охороною сигналізацією).

Слід зазначити, що протягом 2006-2009 років в усіх апеляційних судах було встановлено металодетектори, а у апеляційних судах Донецької, Дніпропетровської, Харківської областей та м. Києві встановлені уніфіковані системи доступу в суд.

У 2010 році в апеляційних судах встановлено 38 тривожних кнопок, у 2011 році – 9, у 2012 році - 126.

Також 1142 вікна у приміщеннях апеляційних судів обладнані ґратами.

Пункти пропуску встановлені у 22 приміщеннях апеляційних судів.

Охороною сигналізацією обладнано 26 приміщень апеляційних судів, а пожежною сигналізацією – 21 приміщення.

Окрема увага приділялася питанням організації охорони та технічного оснащення приміщень судів адміністративної юрисдикції. Проведено аналіз забезпечення охорони приміщень судів адміністративної юрисдикції упродовж 2011 року. За його наслідками поінформовано Вищий адміністративний суд України.

Крім цього, на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 02 травня 2012 року № 16249/12 щодо обладнання адміністративних судів

технічними системами і засобами захисту, підготовлено та направлено запит керівникам апаратів судів адміністративної юрисдикції про уточнення фінансових затрат на 2012 рік.

У 2010 році силами підрозділів судової міліції охоронялося 26 приміщень окружних адміністративних судів (23 – цілодобово) із загальної кількості – 38, у 2011 році додатково під охорону взято 2 приміщення окружних адміністративних судів, у 2012 році – 9 приміщень.

Майже всі апеляційні адміністративні суди забезпечені охороною працівників судової міліції, окрім Одеського апеляційного адміністративного суду (у цілодобовому режимі – 6, а саме: Вінницького, Донецького, Житомирського, Київського, Львівського та Харківського ААС).

Станом на 1 січня 2013 року у окружних адміністративних судах встановлено 14 металодетекторів та 6 у апеляційних адміністративних судах. За відсутності фінансування у 2009-2012 роках металодетектори не встановлювалися.

У окружних адміністративних судах всього встановлено 98 «тривожних» кнопок, з них у 2010 році встановлено 5, у 2011 році – не встановлювались, у 2012 році – 49 «тривожних» кнопок.

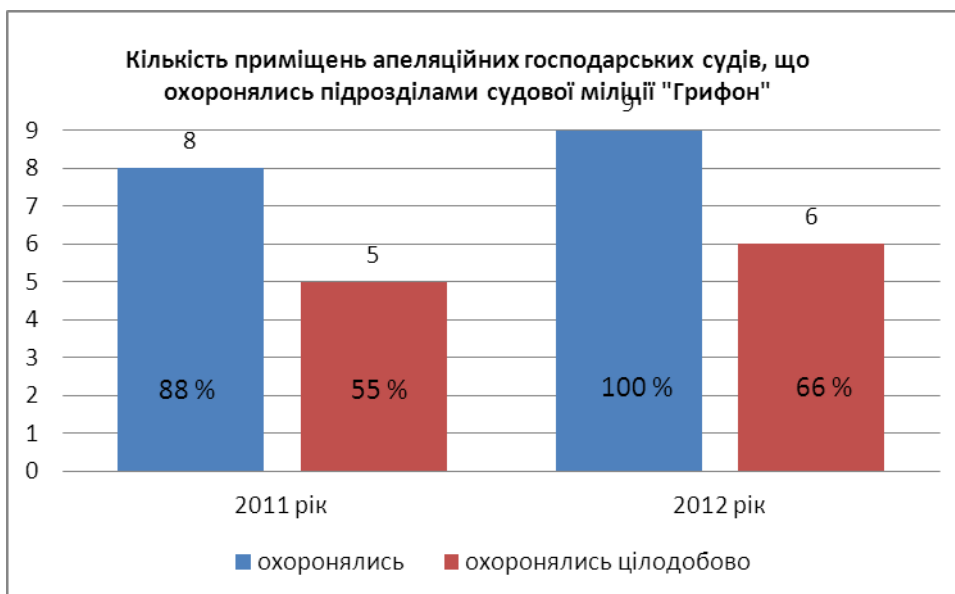
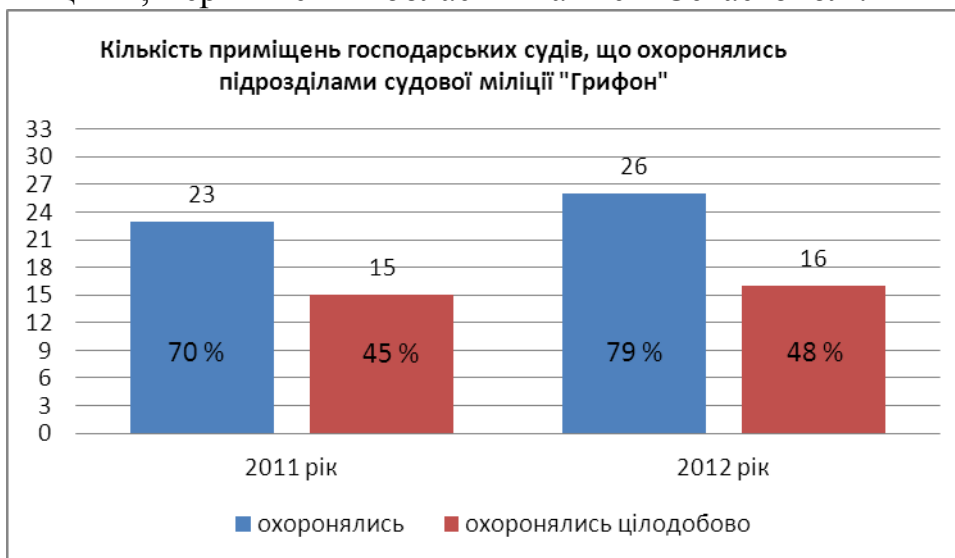
У апеляційних адміністративних судах всього встановлено 101 «тривожна» кнопка, з них у 2010 році - 75 кнопок, у 2011 році – не встановлювались, у 2012 році – 25 «тривожних» кнопок.

Також 122 вікна у приміщеннях апеляційних адміністративних судів та 150 вікон у приміщеннях окружних адміністративних судів обладнано ґратами.

У 2011 році спеціальними підрозділами судової міліції охоронялося 8 апеляційних господарських судів (5 – цілодобово) та 23 місцевих господарських судів (15 – цілодобово).

У 2012 році спеціальні підрозділи судової міліції здійснювали охорону 26 приміщень господарських судів, із яких 16 – цілодобово, та 9 приміщень апеляційних господарських судів (6 – цілодобово). Не перебувають під

охороною судової міліції 9 приміщень господарських судів у Вінницькій, Запорізькій (2), Івано-Франківській, Кіровоградській, Луганській, Хмельницькій, Чернігівській областях та місті Севастополі.

Слід зазначити, що протягом 2006-2011 років у апеляційних та місцевих господарських судах було встановлено 22 металодетектори та обладнано 293 камери відеоспостереження.

У 2011 році у приміщеннях апеляційних господарських судів встановлено 17 «тривожних» кнопок (ще необхідно 150), а в місцевих господарських судах – 186 (потреба – 216). У 2012 році встановлено додатково 42 «тривожні» кнопки.

У 2011 році 56 вікон у приміщеннях апеляційних господарських судів обладнано ґратами. У 2012 році ґратами додатково обладнано 27 вікон.

У 2011 році пунктами пропуску обладнано 2 апеляційних господарських та 21 місцевий господарський суд. У 2012 році додатково обладнано 1 пункт пропуску.

У 2011 році охоронно-пожежною сигналізацією було обладнано 6 апеляційних господарських судів та 17 місцевих господарських судів. У 2012 році додатково обладнано охоронно-пожежну сигналізацію у 1 апеляційному господарському та в 4 господарських судах.

Слід зазначити, що ефективність проведення превентивних заходів безпеки у судах залежить, насамперед, від своєчасності та достатності їх фінансування, проте, обмежені видатки з державного бюджету не дали можливості завершити фінансування технічної оснащеності судів у 2012 році.

З боку Державної судової адміністрації України у 2012 році були порушені клопотання перед Кабінетом Міністрів України щодо надання відповідних доручень МВС України про забезпечення у встановленому порядку належної охорони приміщень усіх без винятку судів, Міністерству фінансів України – щодо вирішення питання збільшення видатків з державного бюджету на технічне укріплення приміщень судів та про виділення у 2013 році ДСА України 10 млн грн для придбання металодетекторів і встановлення їх у судах.

Також Державною судовою адміністрацією України систематично здійснюються заходи, спрямовані на організацію співпраці між ДСА України та Міністерством внутрішніх справ України (далі – МВС України). На постійному контролі перебуває хід виконання рішення пункту 7 міжвідомчої наради від 23 березня 2011 року щодо передачі на обслуговування внутрішнім військам МВС України 39 районних, міських та міськрайонних судів.

За результатами вжитих заходів видано наказ МВС України від 29 лютого 2012 року № 175 «Про затвердження переліку судів, узятих на обслуговування внутрішніми військами МВС України» та проведений моніторинг передачі на обслуговування внутрішнім військам МВС України першої черги місцевих судів.

Продовжуючи співпрацю з МВС України із згаданого питання, начальникам територіальних управлінь Державної судової адміністрації в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі дане доручення про вжиття системних заходів щодо усунення недоліків технічного укріплення приміщень судів у разі їх виявлення міжвідомчими комісіями, приведення приміщень судів до вимог Інструкції про порядок конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судових органів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Верховного Суду України, Служби безпеки України від 16 жовтня 1996 року № 705/37/3/17-398 (далі – Інструкції).

Також Державною судовою адміністрацією України направлені листи до МВС України щодо дотримання порядку конвоювання підсудних, забезпечення безпеки суддів та стосовно приведення у відповідність до положень нового Кримінального процесуального кодексу України та Інструкції приміщень в частині заміни у судах загальної юрисдикції

металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження із скла чи органічного скла.

Державною судовою адміністрацією України, в межах повноважень, проведено попередні розрахунки щодо обсягу коштів, необхідних для заміни 1614 металевих загороджень, які відокремлюють підсудних від складу суду і присутніх громадян, на загородження зі скла чи органічного скла у залах судових засідань.

Крім того, перед МВС України порушувалося питання необхідності залучення до підтримання громадського порядку в судах додаткової кількості працівників судової міліції, а також стосовно недоцільності скорочення особового складу судової міліції.

Також протягом звітного періоду Державною судовою адміністрацією України вживалися заходи щодо посилення охорони приміщень судів у приймаючих містах проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та організації охорони приміщень судів під час виборчої компанії 2012 року.

Варто зазначити, що на виконання доручення Президента України від 18 січня 2013 року № 1-1/82 Державною судовою адміністрацією України з метою посилення гарантій щодо провадження професійної діяльності суддів, підвищення безпеки суддів та членів їх сімей заплановано здійснення заходів:

а) установа:

- турнікетів, стаціонарних та ручних металошукачів на вході до будівель судів;
- протипожежної та охоронної сигналізації у приміщеннях судів;
- стаціонарних пристроїв сповіщення про небезпеку в залах судових засідань і кабінетах суддів;
- систем відеофіксації в будівлі суду та на прилеглій території;

б) видачі суддям мобільних пристроїв сповіщення про небезпеку.

5. Соціально-побутове забезпечення суддів

Забезпечення суддів службовим житлом надалі залишається одним із проблемних аспектів їх соціального захисту.

У 2010 році згідно з даними контрольних списків суддів, що потребують забезпечення службовим житлом, у черзі перебувало 1193 судді, у 2011 році – 1240 суддів, у 2012 році – 1413 суддів, з них:

- суддів місцевих загальних судів	– 783
- суддів господарських судів	– 111
- суддів окружних адміністративних судів	– 144
- суддів апеляційних судів	– 260
- суддів апеляційних господарських судів	– 28
- суддів апеляційних адміністративних судів	– 87

Орієнтовна вартість для забезпечення службовим житлом суддів судів загальної юрисдикції складає близько 725 млн грн (загальною площею 104,4 тис. кв. м).

У 2010 - 2011 роках кошти для придбання житла для суддів не виділялись.

Водночас, в 2010 році за рахунок місцевого бюджету забезпечено житлом 99 суддів.

У 2011 році за рахунок місцевого бюджету забезпечено службовим житлом 28 суддів, а саме:

- суддів місцевих загальних судів – 19
- суддів господарських судів – 1
- суддів апеляційних адміністративних судів – 2
- суддів окружних адміністративних судів – 6

У 2012 році за рахунок місцевого бюджету забезпечено житлом 37 суддів, а саме:

- місцевих районних судів - 21
- суддів господарських судів - 1
- суддів окружних адміністративних судів - 2
- суддів апеляційних судів - 10
- суддів апеляційних господарських судів - 3

ДСА України було ініційовано розробку постанови Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2012 року № 851 щодо внесення змін до пункту 56 постанови Ради Міністрів Української РСР від 4 лютого 1988 р. № 37 «Про службові жилі приміщення», згідно якої до переліку категорій працівників, яким може бути надано службові жилі приміщення, включено працівників апарату судів загальної юрисдикції, Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь, Національної школи суддів України, секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та її членів на час виконання ними службових обов'язків.

На виконання зазначеної постанови ДСА України розроблено проекти наказів «Про утворення житлово-побутової комісії ДСА України» та «Про затвердження Положення про житлово-побутові комісії у структурі ДСА України» з метою посилення контролю за веденням контрольних списків та надання житла працівникам центрального апарату ДСА України, її територіальних управлінь та судів загальної юрисдикції, які потребують поліпшення житлових умов.

6. Кадрове забезпечення

Протягом звітного періоду забезпечувалось ведення роботи з кадрами ДСА України, керівними кадрами територіальних управлінь ДСА України, керівниками державних підприємств, що створені ДСА України, та здійснювалось документальне оформлення проходження державної служби начальниками територіальних управлінь ДСА України і їх заступниками.

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та зміною статусу і повноважень Державної судової адміністрації України затверджено нову структуру та штатний розпис ДСА України, а також Типову структуру територіального управління Державної судової адміністрації України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі з метою приведення у відповідність до функціональних напрямків діяльності Державної судової адміністрації України, визначених Законом (відповідно до наказу ДСА України від 07 липня 2011 року № 107), згідно якої ліквідовано посади перших заступників начальників територіальних управлінь та скорочено чисельність заступників начальників управлінь до однієї посади в кожному територіальному управлінні.

У 2012 році проведено реорганізацію в центральному апараті Державної судової адміністрації України відповідно до наказу ДСА України від 24 квітня 2012 року № 183/к «Про затвердження структури ДСА України», а саме створено такі структурні підрозділи:

- управління аудиту;
- управління організаційного забезпечення діяльності ДСА України;
- управління з питань організації діяльності судів;
- управління з питань судового діловодства;
- управління правового забезпечення;
- управління планово-фінансової діяльності;
- управління бухгалтерського обліку та звітності;
- управління матеріально-технічного забезпечення;
- відділ організаційного забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування;
- сектор міжнародного співробітництва та взаємодії з засобами масової інформації;
- режимно-секретний сектор.

За погодженням з Радою суддів України відповідно до наказу ДСА України від 20.09.2012 № 603/к в межах затвердженої штатної чисельності введено додаткову посаду заступника Голови ДСА України.

Станом на 1 січня 2013 року укомплектовані всі посади начальників територіальних управлінь Державної судової адміністрації України та їх заступників (крім посади заступника начальника територіального управління ДСА України у Волинській області).

У 2011 році ДСА України підтримано клопотання трудових колективів та внесено подання Президентові України щодо присвоєння почесного звання «Заслужений юрист України» начальнику управління організаційного забезпечення діяльності Державної судової адміністрації України – **Сімановському Олександровичу Володимировичу**, начальникам територіальних управлінь Державної судової адміністрації України в Житомирській області – **Морею Василю Вікторовичу**, в Луганській області – **Чуланову Миколі Михайловичу**, в Хмельницькій області – **Приступні Івану Івановичу** та в

Чернігівській області – **Вовченку Володимиру Івановичу**. Указами Президента України від 08 жовтня 2011 року № 970 та від 15 грудня 2011 року № 1123 зазначеним керівникам присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

У 2012 році указами Президента України присвоєно почесні звання «Заслужений юрист України» начальникам територіальних управлінь Державної судової адміністрації України:

- в Чернівецькій області - **Гончаруку Юрію Георгійовичу**,
- в Черкаській області - **Кулик Валентині Степанівні**,
- в Одеській області - **Куценку Володимиру Дмитровичу**,
- в Львівській області - **Попович Юлії Володимирівні**,
- в Сумській області - **Кібицю Віктору Олександровичу**,
- в Харківській області - **Остапенку Володимиру Вікторовичу**.

Крім того, Почесними Грамотами Кабінету Міністрів України (від 04 липня 2012 року № 22985 та 01 жовтня 2012 року № 23601) нагороджений начальник територіального управління Державної судової адміністрації України в Донецькій області **Бадахов Назір Якубович** та начальник територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві **Холоднюк Зеновій Васильович**.

Також Указом Президента України від 22 січня 2013 року № 35/2013 відзначено державною нагородою – орденом «За заслуги» II ступеня заступника Голови Державної судової адміністрації України **Півторака Володимира Вікторовича** та присвоєно почесне звання «Заслужений економіст України» начальнику управління бухгалтерського обліку та звітності Державної судової адміністрації України **Сомко Галині Андріївні**.

З метою реалізації положень нового Закону України «Про державну службу» підготовлено наказ ДСА України від 22 жовтня 2012 року № 676/к «Про утворення комісії та розроблення профілів професійної компетентності посад державної служби в ДСА України», зміни до зазначеного наказу в частині розроблення профілів на посади начальників територіальних управлінь і їх заступників, організовано проведення 2 засідань комісії, опрацьовано проекти профілів спільно з керівниками структурних підрозділів і затверджено Головою ДСА України 10 грудня 2012 року.

Крім того, ДСА України постійно опрацьовуються документи та готуються відповідні накази на призначення на посади керівників апаратів апеляційних судів загальної юрисдикції.

Протягом 2011 року розглянуто 44 подання голів відповідних судів щодо призначення та звільнення керівників апаратів апеляційних судів чи їх заступників, про що видано відповідні накази:

- про призначення – 28;
- про звільнення – 12;
- відмовлено у призначенні – 4.

У 2012 році також підготовлено відповідні накази:

- про призначення керівників апаратів апеляційних судів – 3;

- про призначення заступників керівників апаратів апеляційних судів – 5;
- про звільнення керівників апаратів апеляційних судів – 4;
- про звільнення заступників керівників апаратів апеляційних судів – 3.

Проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями
покладених на них обов'язків і завдань

У 2012 році здійснені організаційні заходи щодо проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями центрального апарату ДСА України покладених на них обов'язків і завдань за підсумками роботи у 2011 році та виданий відповідний наказ ДСА України від 22 лютого 2012 року № 90/к зі списком працівників, які підлягають щорічному оцінюванню у 2012 році.

У звітному періоді також організоване проведення щорічної оцінки виконання начальниками територіальних управлінь ДСА України та їх заступниками покладених на них обов'язків і завдань за підсумками роботи у 2011 році відповідно до наказу ДСА України від 23 січня 2012 № 33/к.

З 27 начальників територіальних управлінь ДСА України підлягали щорічному оцінюванню 22, з них оцінку «задовільно» отримав 1 керівник, отримали оцінку «добре» - 3 керівники, 17 керівників отримали оцінку «висока», один начальник не проходив щорічне оцінювання у зв'язку зі звільненням з посади. З 30 заступників начальників територіальних управлінь ДСА України підлягали щорічному оцінюванню 21, з них отримали оцінку «добре» - 13 заступників та оцінку «висока» - 7 заступників.

Також відділом кадрової роботи управління організаційного забезпечення діяльності судів ДСА України, відповідно до наказу Державної судової адміністрації України від 20 лютого 2012 року № 74/к, організоване проведення щорічної оцінки виконання керівниками апаратів апеляційних та місцевих судів та їх заступниками покладених на них обов'язків і завдань у 2011 році.

Декларування доходів державних службовців

Відповідно до статті 12 Закону України від 7 квітня 2011 № 3206-VI «Про засади запобігання і протидії корупції» (далі – Закон) державні службовці зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік за формою, що додається до Закону.

ДСА України здійснені організаційні заходи щодо подання начальниками територіальних управлінь та їх заступниками декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011 рік.

Здійснені заходи з забезпечення подання державними службовцями центрального апарату ДСА України декларацій за 2011 рік. Всіма працюючими за штатом державними службовцями декларації подані у встановлені терміни.

Проведені узагальнення інформації про стан подання декларацій державними службовцями ДСА України та її територіальних управлінь. Декларації долучені до особових справ працівників ДСА України,

начальників територіальних управлінь і їх заступників. Забезпечена конфіденційність відомостей поданих декларацій.

Підвищення кваліфікації та навчання державних службовців ДСА України

Відповідно до плану-графіку навчання державних службовців, погодженого Адміністрацією Президента України від 27 грудня 2011 року № 41-02/1551, Секретаріатом Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2011 року № 63240/1/1-11, Національним агентством України з питань державної служби від 8 грудня 2011 року № 8072/52-11, в травні 2012 року було направлено в Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президенті України (далі – Інститут) для участі у тематичних короткотермінових семінарах 41 працівника центрального апарату Державної судової адміністрації України. Крім того, на навчання за професійними програмами - одного працівника центрального апарату ДСА України та одного працівника територіального управління ДСА України в Чернівецькій області.

Відповідно до листа Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі від 03 лютого 2012 року № 26/01-167 на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 липня 2011 року № 642-р «Про підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання і протидії проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування» було направлено для участі у семінарі на тему: «Особливості запобігання і протидії корупції в Україні в умовах модернізації суспільства» 60 працівників центрального апарату ДСА України.

Відповідно до листа Міністерства юстиції України від 21 лютого 2012 року № 10.3-26/110 в Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників юстиції при Міністерстві юстиції України (19-30 березня 2012 року) направлено 3 працівників юридичного управління ДСА України.

Направлено на навчання в Міжнародну академію фінансів та інвестицій при Торгово-промисловій палаті України 6 працівників центрального апарату ДСА України.

Загальна кількість працівників, які взяли участь у навчанні з підвищення кваліфікації у 2012 році, складає 93 працівника центрального апарату Державної судової адміністрації України, що на 61 особу більше, ніж у 2011 році.

Захист персональних даних

На виконання Закону України «Про захист персональних даних» за підготовленими листами про реєстрацію баз персональних даних Державною службою України з питань захисту персональних даних 1 березня 2012 року зареєстровані дві бази персональних даних: база персональних даних керівників апаратів судів та їх заступників (реєстр. № 6511) і база персональних даних начальників та заступників начальників територіальних управлінь Державної судової адміністрації України (реєстр. № 6510). Про реєстрацію зазначених баз персональних даних отримані відповідні

свідоцтва. Щодо стану реєстрації інших баз персональних даних, які подавалися ДСА України на реєстрацію в кінці 2011 року, підготовлений та надісланий лист Голові Державної служби України з питань захисту персональних даних від 5 квітня 2012 № 7-1774/12.

Державна служба України з питань захисту персональних даних повідомила, що зазначені бази даних опрацьовуються у зв'язку з великим напливом заяв про реєстрацію баз персональних даних (більше двох мільйонів).

З метою дотримання вимог законодавства про захист персональних даних підготовлено Перелік посад, виконання обов'язків за якими пов'язане з обробкою персональних даних, в ДСА України.

За ведення кожної окремої бази персональних даних, які знаходяться в володінні Державної судової адміністрації України, наказом Державної судової адміністрації України від 09.02.2012 № 60/к (із змінами) визначено перелік посад працівників, виконання обов'язків за якими пов'язане з обробкою персональних даних, та підписані відповідні зобов'язання про нерозголошення персональних даних.

Крім того, внесено відповідні зміни до посадових інструкцій працівників Державної судової адміністрації України, виконання обов'язків за якими пов'язано з обробкою персональних даних, та розроблено проект Положення про захист персональних даних в Державній судовій адміністрації України.

Виготовлення посвідчень та оформлення допусків

У 2011 році виготовлено 80 посвідчень працівникам центрального апарату ДСА України та керівникам ТУ ДСА України, у 2012 році – 43.

У 2011 році оформлено 18 допусків до державної таємниці працівникам центрального апарату ДСА України, суддям місцевих та апеляційних судів та працівникам зазначених судів, у 2012 році – також 18.

У 2011 році скасовано допуски до державної таємниці 3 працівникам та суддям, у 2012 році – 7 працівникам та суддям

У 2011 році отримано спеціальний дозвіл на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, 10 судам, у 2012 році – 4 судам.

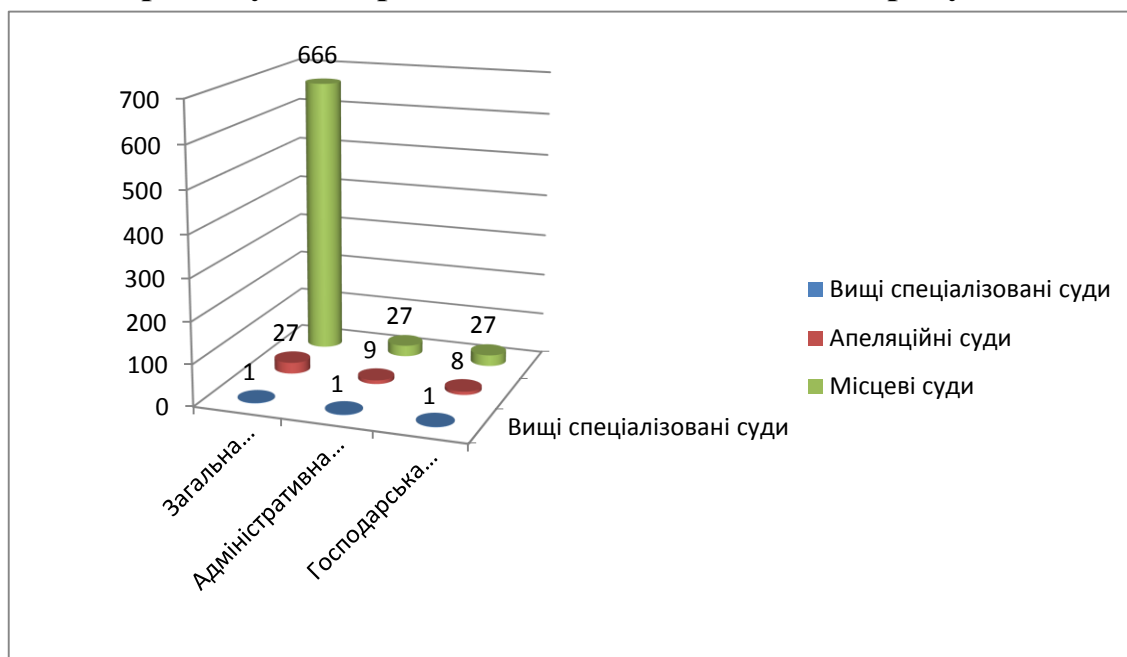
Загальна кількість судів, які мають право розглядати справи з грифом «цілком таємно» та «таємно» - 63. Проводяться роботи щодо отримання спеціального дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, в 9 місцевих судах.

7. Кадрове забезпечення судів

Становлення демократичної, правової держави, розвиток громадянського суспільства, європейська інтеграція України, проведення судової, адміністративної та економічних реформ вимагають, щоб компетентність, професіоналізм і лідерство відігравали провідну роль у діяльності апаратів судів. Враховуючи зазначене, рівень професійної підготовки працівників апаратів судів повинен постійно підвищуватись.

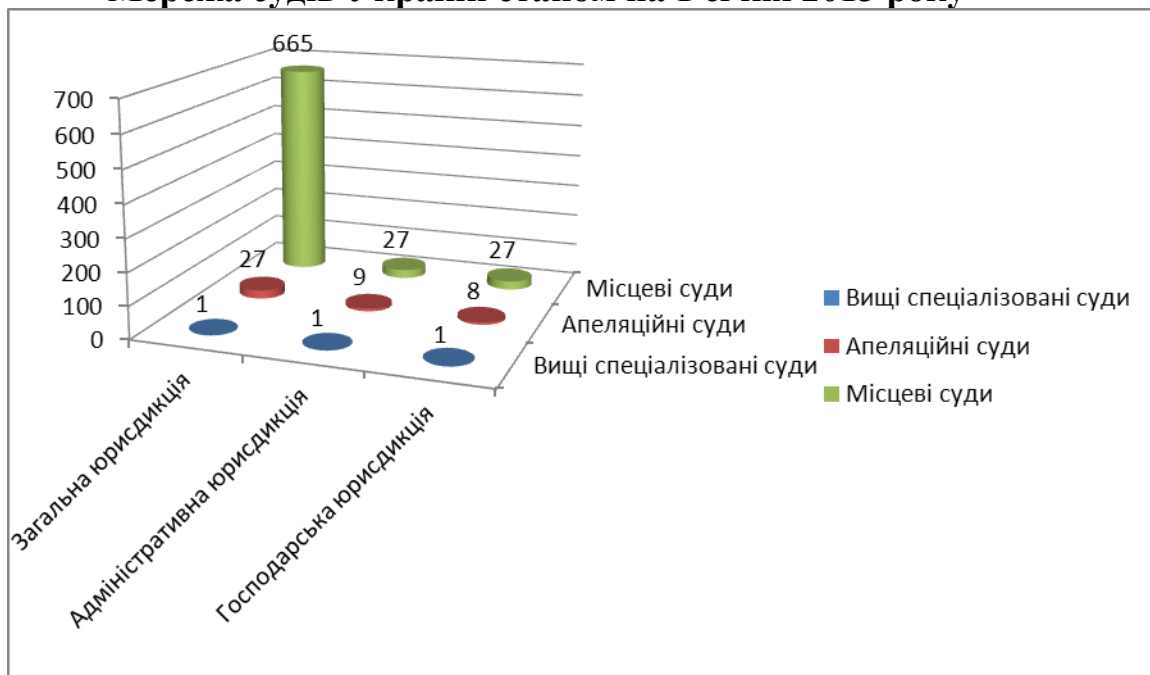
Станом на 1 січня 2012 року мережа судів в Україні налічувала 666 – місцевих загальних судів, 27 – апеляційних загальних судів, 8 – апеляційних господарських судів, 27 – місцевих господарських судів, 9 – апеляційних адміністративних судів, 27 – окружних адміністративних судів.

Мережа судів України станом на 01 січня 2012 року

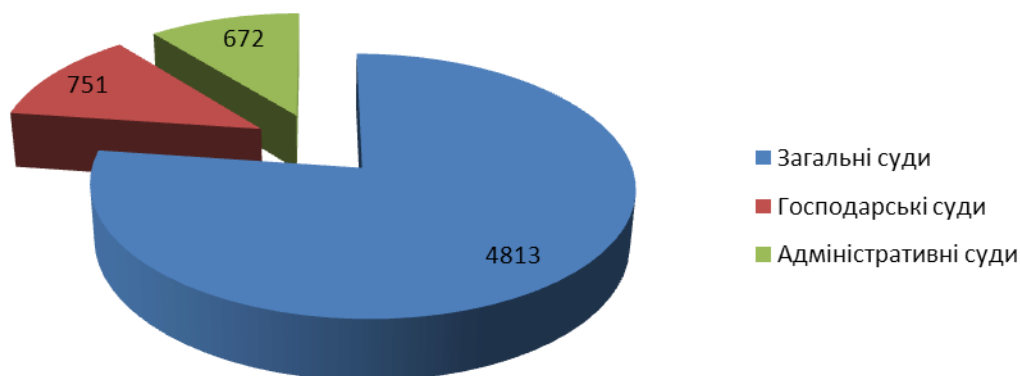
Згідно з Указом Президента України від 5 липня 2012 року № 437 «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів» мережу місцевих загальних судів було змінено. Так, з 11 липня 2012 року вказана мережа налічує 665 місцевих загальних судів.

Мережа судів України станом на 1 січня 2013 року

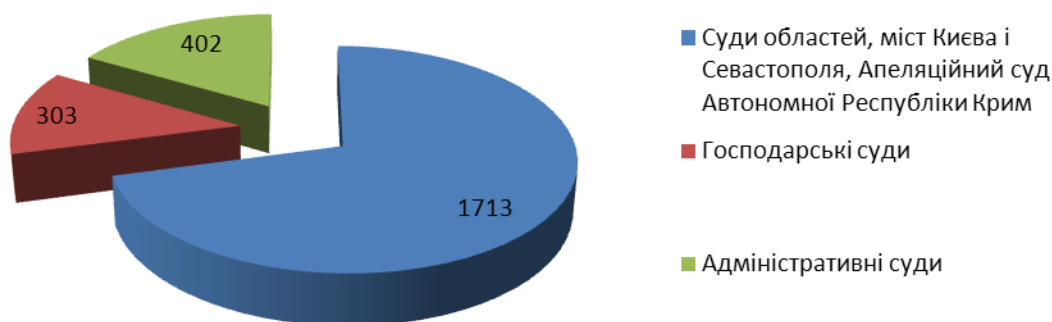

Станом на 1 січня 2011 року кількісний склад суддів місцевих судів загальної юрисдикції становив 6 236 одиниці, з них: місцевих загальних судів – 4 813, місцевих господарських – 751, місцевих адміністративних – 672; кількісний склад суддів апеляційних судів – 2 418 посад, з них: апеляційних судів областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим – 1 713, апеляційних господарських судів – 303, апеляційних адміністративних судів – 402.

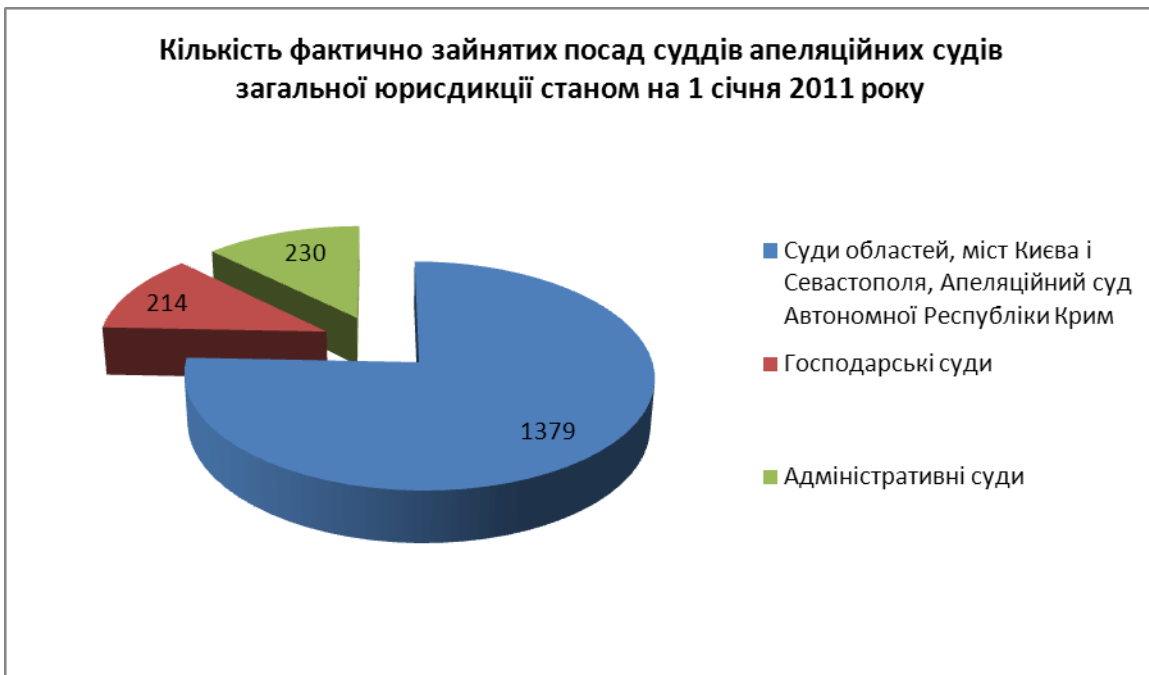
Кількість суддів місцевих судів загальної юрисдикції станом на 1 січня 2011 року

Кількість суддів апеляційних судів загальної юрисдикції станом на 1 січня 2011 року

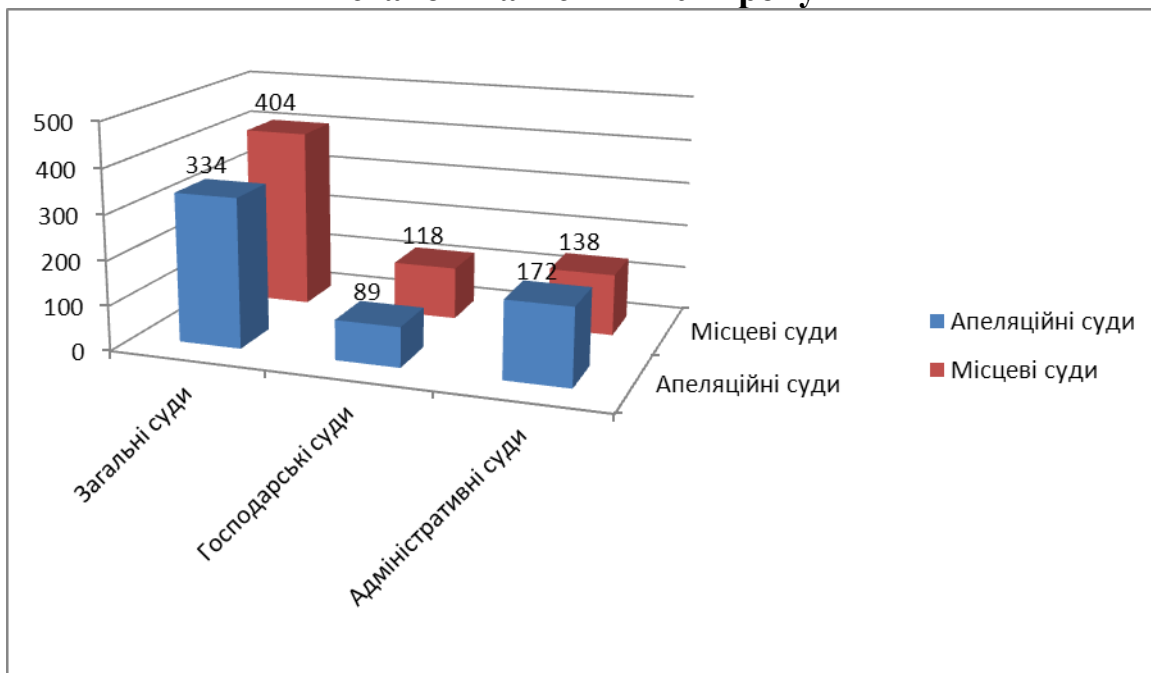
Фактично зайнятими перебувало 5 576 посад суддів у місцевих загальних судах, з них: у місцевих загальних судах – 4 409, у місцевих господарських – 633, у місцевих адміністративних – 534; у апеляційних судах – 1 823, з них: апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 1 379, апеляційних господарських судах – 214, апеляційних адміністративних судах – 230.

Кількість вакансій у місцевих судах загальної юрисдикції становила 660 посад суддів, з них: у місцевих загальних судах – 404, у місцевих господарських – 118, у місцевих адміністративних – 138; у апеляційних судах – 595, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя,

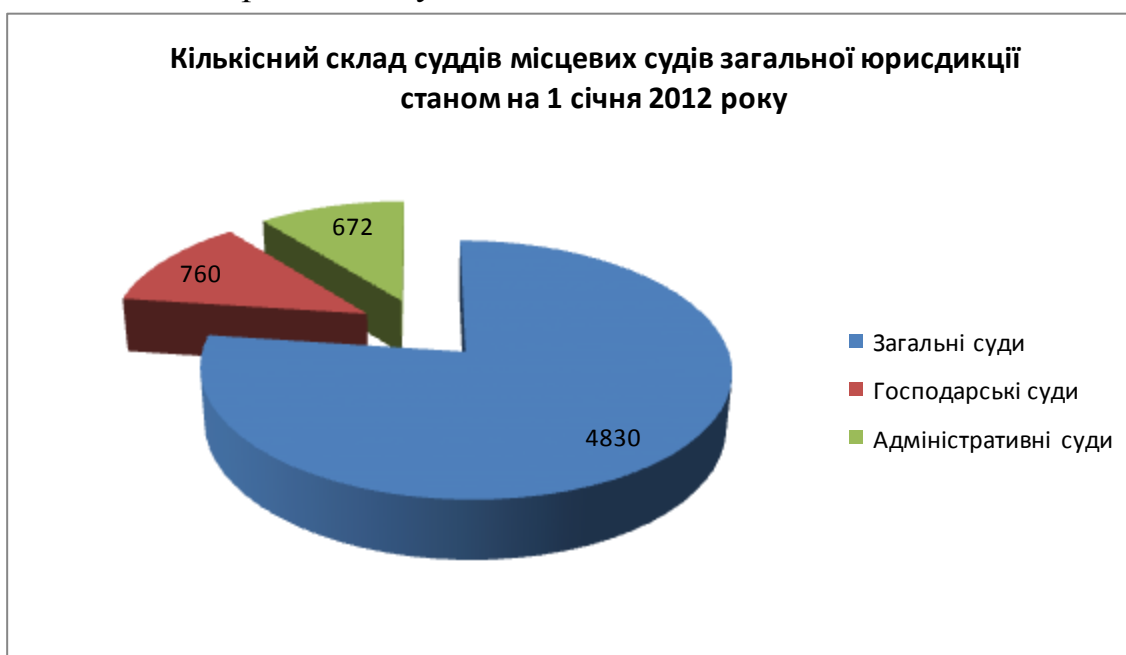
Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 334, апеляційних господарських судах – 89, апеляційних адміністративних судах – 172.

**Кількість вакансій суддів в судах загальної юрисдикції
станом на 1 січня 2011 року**

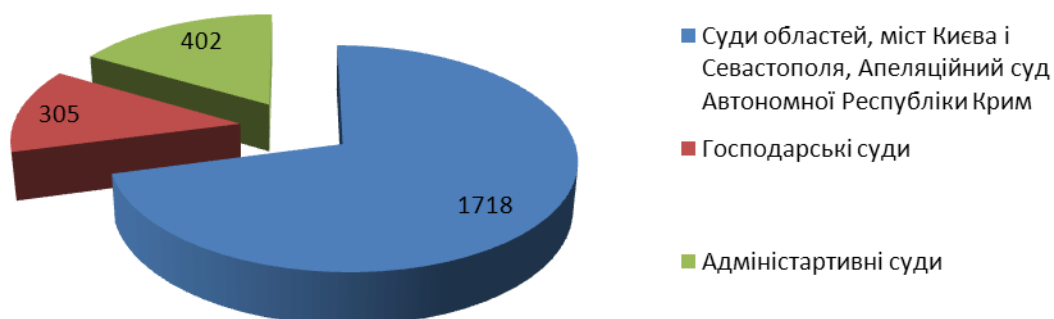

Станом на 1 січня 2012 року кількісний склад суддів місцевих судів загальної юрисдикції становив 6 262 одиниці, з них: місцевих загальних судів – 4 830, місцевих господарських – 760, місцевих адміністративних – 672; кількісний склад суддів апеляційних судів – 2 425 посад, з них: апеляційних судів областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим – 1 718, апеляційних господарських судів – 305, апеляційних адміністративних судів – 402.

**Кількісний склад суддів місцевих судів загальної юрисдикції
станом на 1 січня 2012 року**

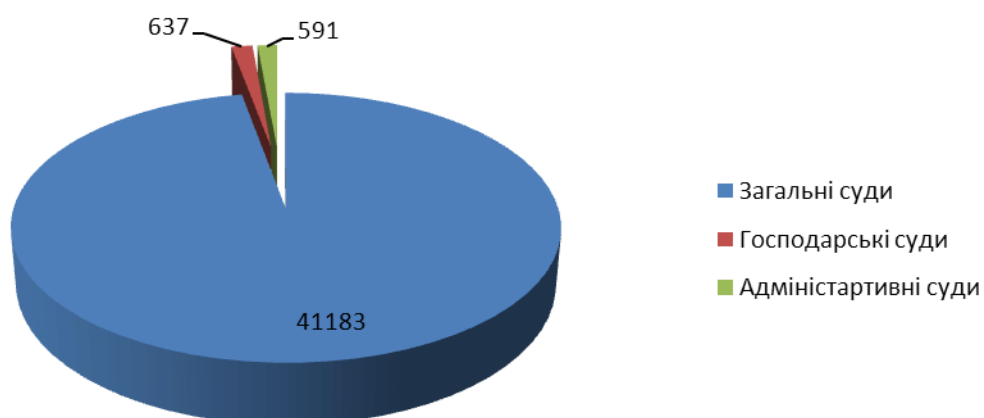

**Кількісний склад суддів апеляційних судів загальної юрисдикції
станом на
1 січня 2012 року**

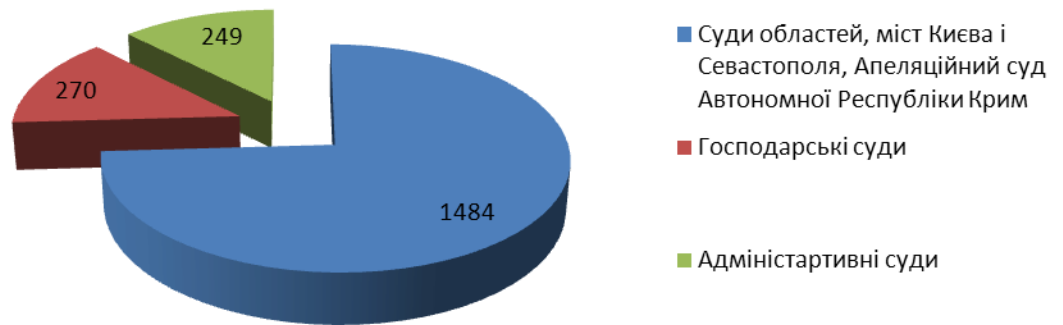

Фактично зайнятими перебувало 5 411 посад суддів у місцевих загальних судах, з них: у місцевих загальних судах – 4 183, у місцевих господарських – 637, у місцевих адміністративних – 591; у апеляційних судах – 2 003, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 1 484, апеляційних господарських судах – 270, апеляційних адміністративних судах – 249.

**Кількість фактично зайнятих посад суддів у місцевих судах
загальної юрисдикції станом 1 січня 2012 року**

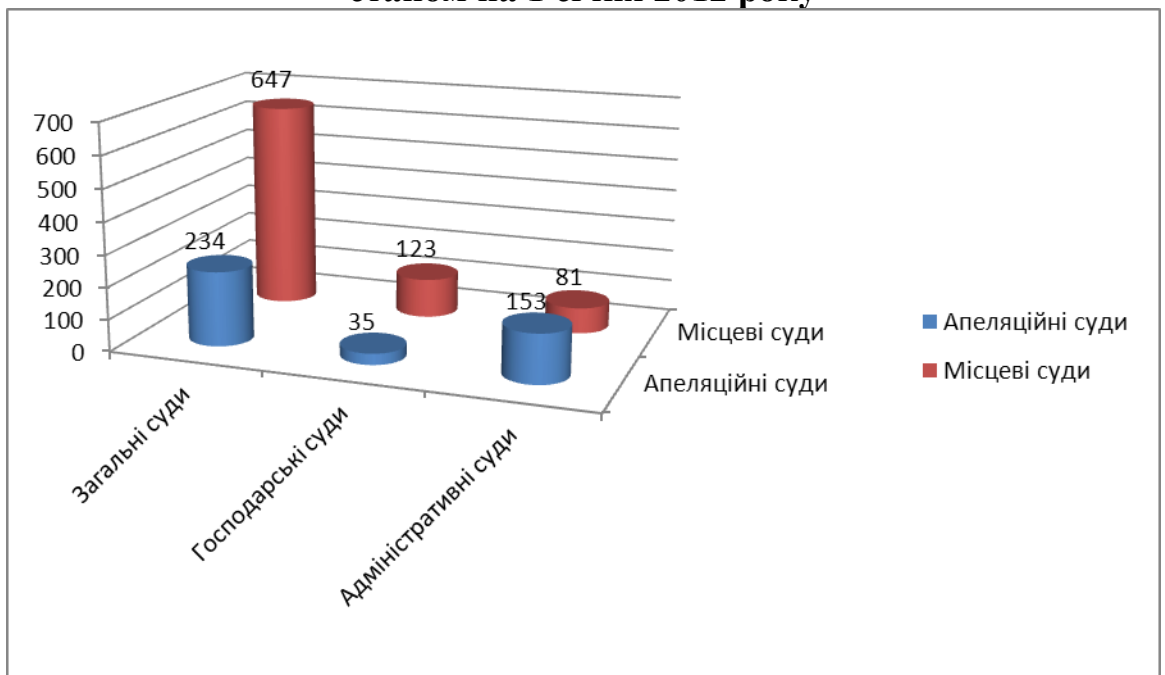

Кількість фактично зайнятих посад суддів у апеляційних судах загальної юрисдикції станом на 1 січня 2012 року

Кількість вакансій у місцевих судах загальної юрисдикції становила 851 посаду судді, з них: у місцевих загальних судах – 647, у місцевих господарських – 123, у місцевих адміністративних – 81; у апеляційних судах – 422, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 234, апеляційних господарських судах – 35, апеляційних адміністративних судах – 153.

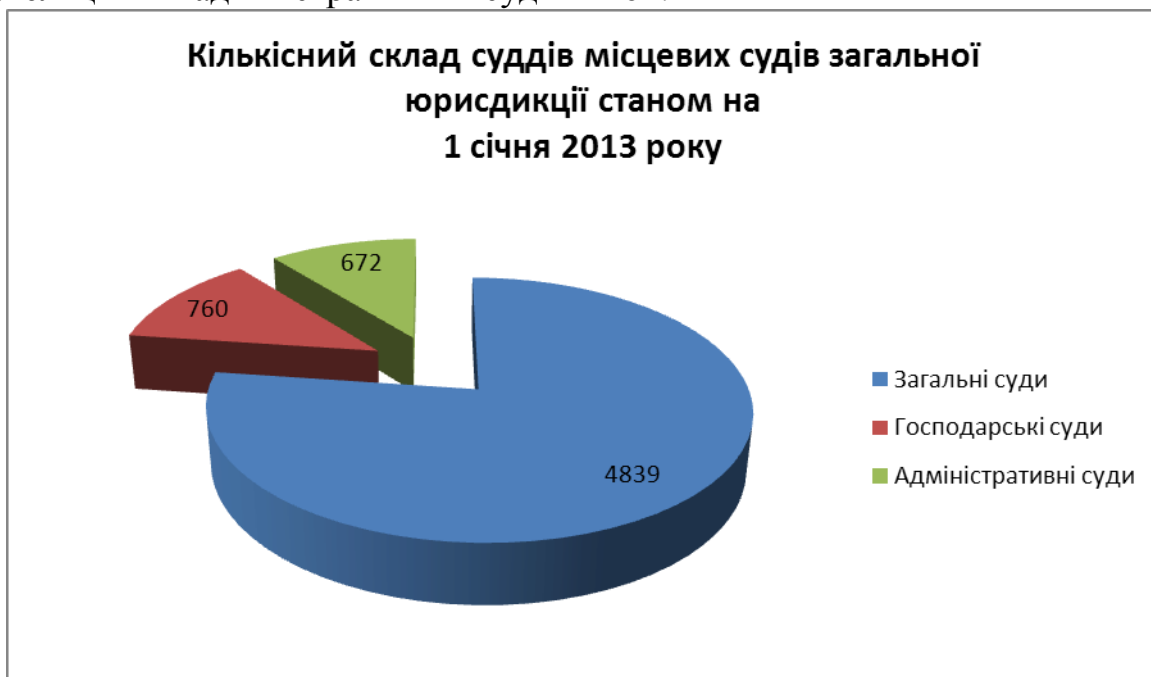
Кількість вакансій суддів в судах загальної юрисдикції станом на 1 січня 2012 року

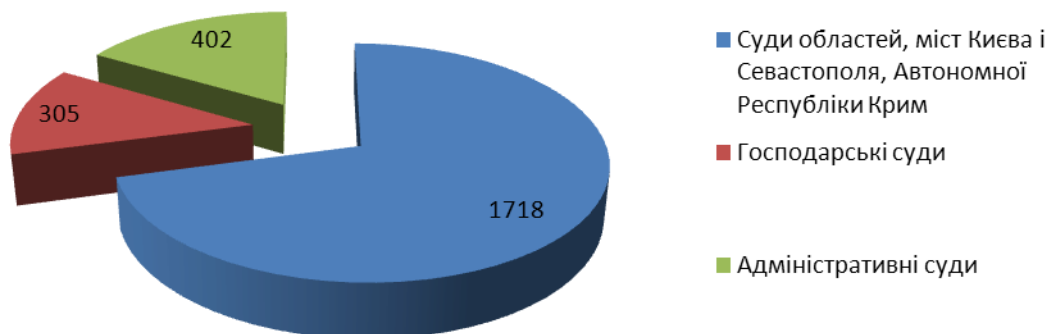
З метою своєчасного розгляду справ та забезпечення належної роботи суддів та відповідно до подань Житомирського та Вінницького апеляційних адміністративних судів структуру та штатну чисельність апаратів цих судів приведено у відповідність до кількісного складу суддів, про що видано відповідний наказ Державної судової адміністрації України «Про затвердження штатної чисельності апаратів окремих апеляційних судів України» від 01 серпня 2011 року № 121.

У зв'язку з поданням Міністерства юстиції України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ Державною судовою адміністрацією України видано наказ від 19 вересня 2011 року № 141 «Про визначення кількості суддів в апеляційному суді Київської області», відповідно до якого штатна кількість суддів у цьому суді зменшена на 5 одиниць.

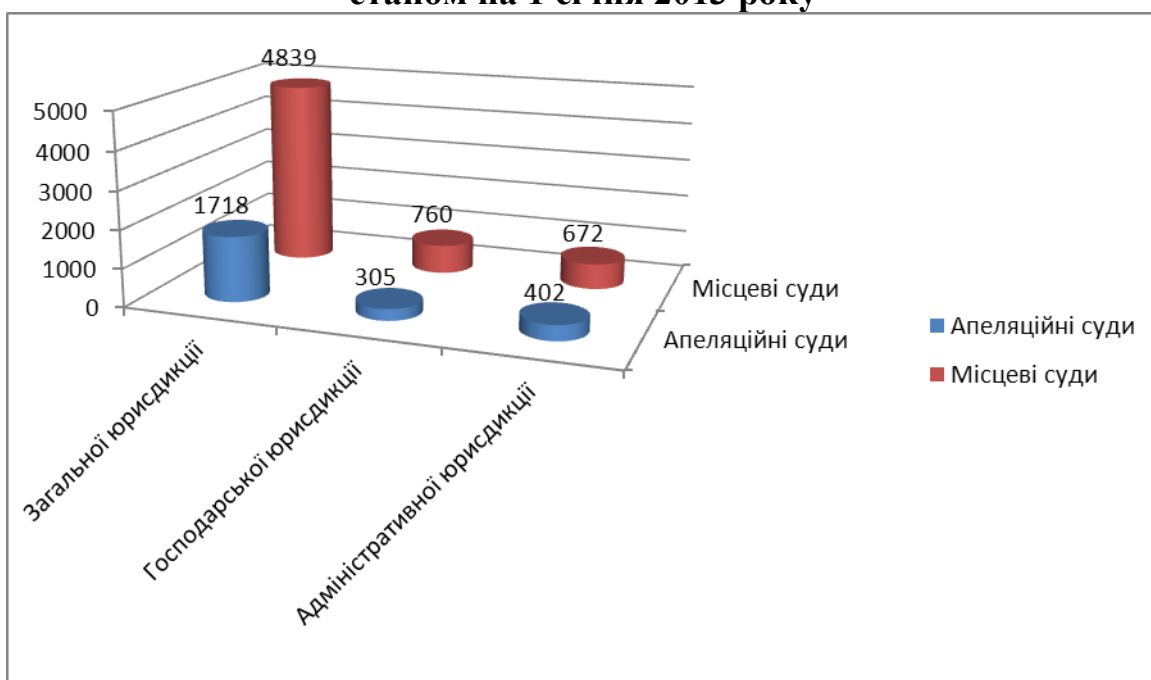
Станом на 01 січня 2013 року кількісний склад суддів місцевих судів загальної юрисдикції становить 6 271 посад суддів, з них: місцевих загальних судів – 4 839, місцевих господарських – 760, місцевих адміністративних – 672; кількісний склад суддів апеляційних судів – 2 425 посад, з них: апеляційних судів областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим – 1 718, апеляційних господарських судів – 305, апеляційних адміністративних судів – 402.

Кількісний склад суддів апеляційних судів загальної юрисдикції станом на 1 січня 2013 року

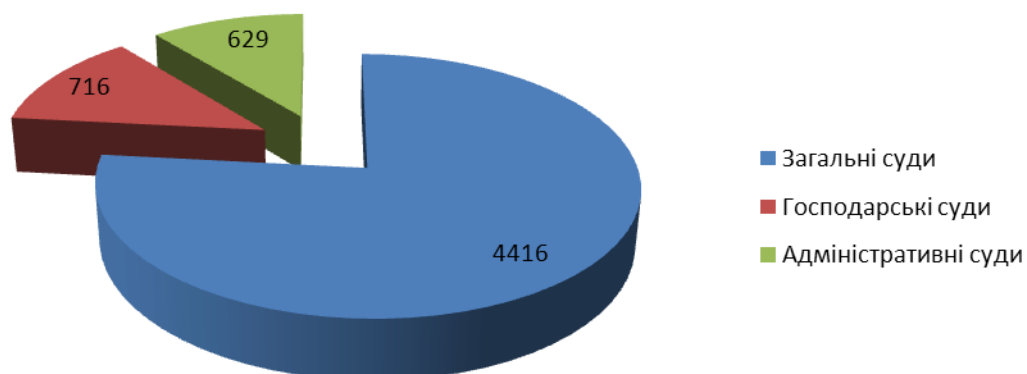

Кількісний склад суддів судів загальної юрисдикції станом на 1 січня 2013 року

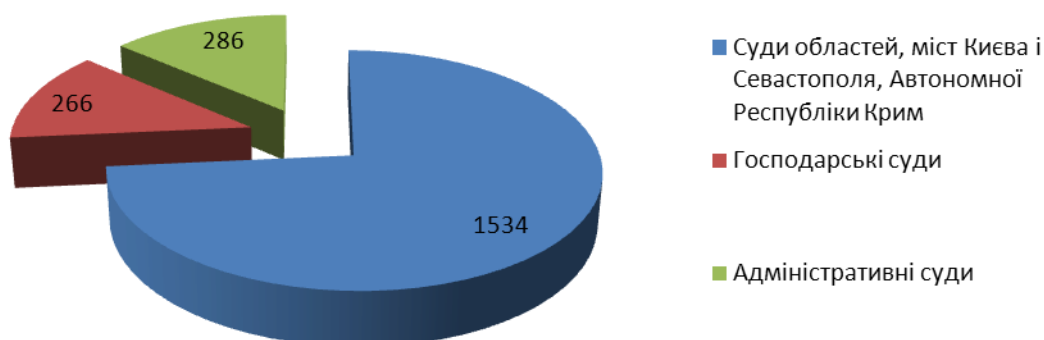

Фактично в місцевих судах загальної юрисдикції працює 5 761 суддя, з них: у місцевих загальних судах – 4 416, місцевих господарських – 716, місцевих адміністративних – 629; а в апеляційних судах – 2 086 суддів, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 1 534, апеляційних господарських судах – 266, апеляційних адміністративних судах – 286.

Посади суддів, фактично зайняті в місцевих судах загальної юрисдикції, станом на 1 січня 2013 року

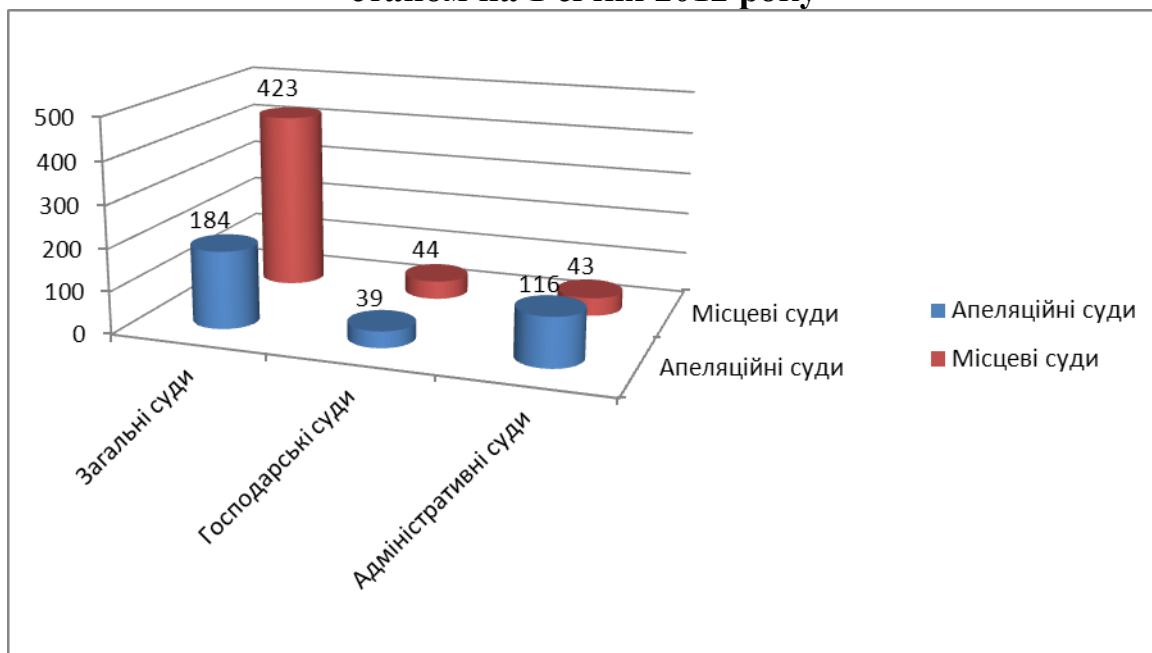

Посади суддів, фактично зайняті в апеляційних судах загальної юрисдикції, станом на 1 січня 2013 року

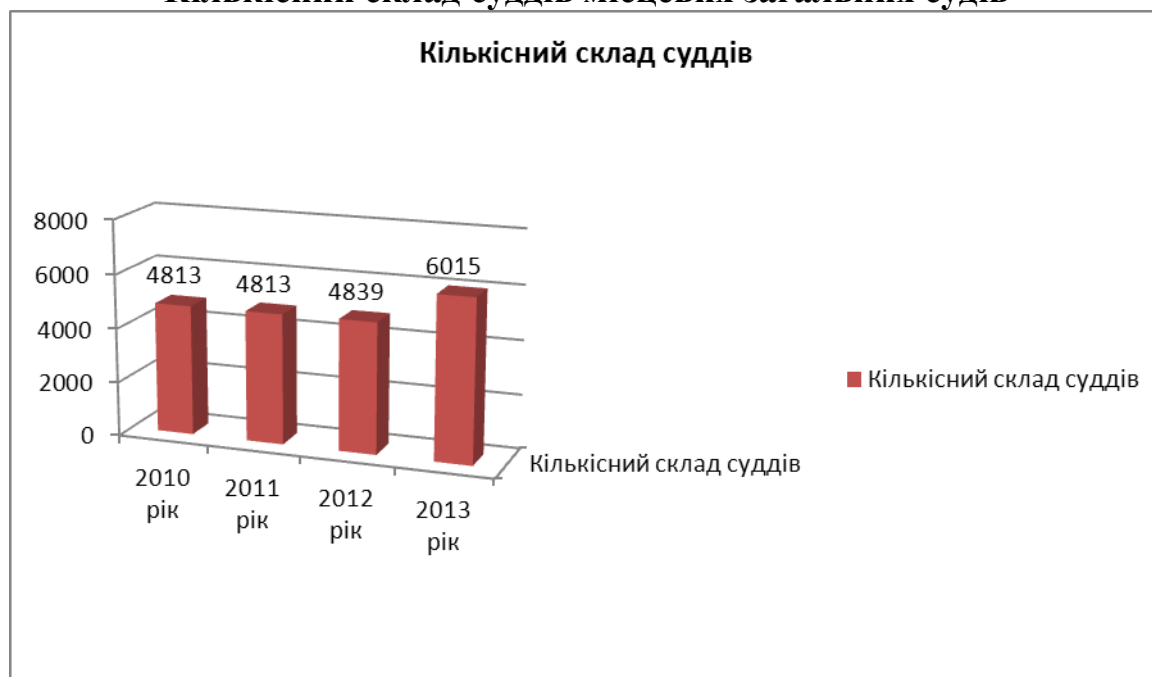
При цьому кількість вакансій у місцевих судах загальної юрисдикції становила 510 посад суддів, з них: у місцевих загальних судах – 423, у місцевих господарських – 44, у місцевих адміністративних – 43; у апеляційних судах – 339, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 184, апеляційних господарських судах – 39, апеляційних адміністративних судах – 116.

Кількість вакансій в судах загальної юрисдикції станом на 1 січня 2012 року

Відповідно до наказу Державної судової адміністрації України від 13 липня 2012 року № 83, який набирає чинності з 1 липня 2013 року, кількісний склад суддів місцевих загальних судів буде збільшено на 1 176 посад суддів та становитиме 6 015 посад суддів.

Кількісний склад суддів місцевих загальних судів

Також Державною судовою адміністрацією України здійснюється постійний моніторинг кількісного складу слідчих суддів та суддів, які уповноважені на здійснення кримінального провадження щодо

неповнолітніх у місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим.

Так, на кінець 2012 року з числа суддів місцевих загальних судів зборами суддів зазначених судів обрано 1293 слідчих судді.

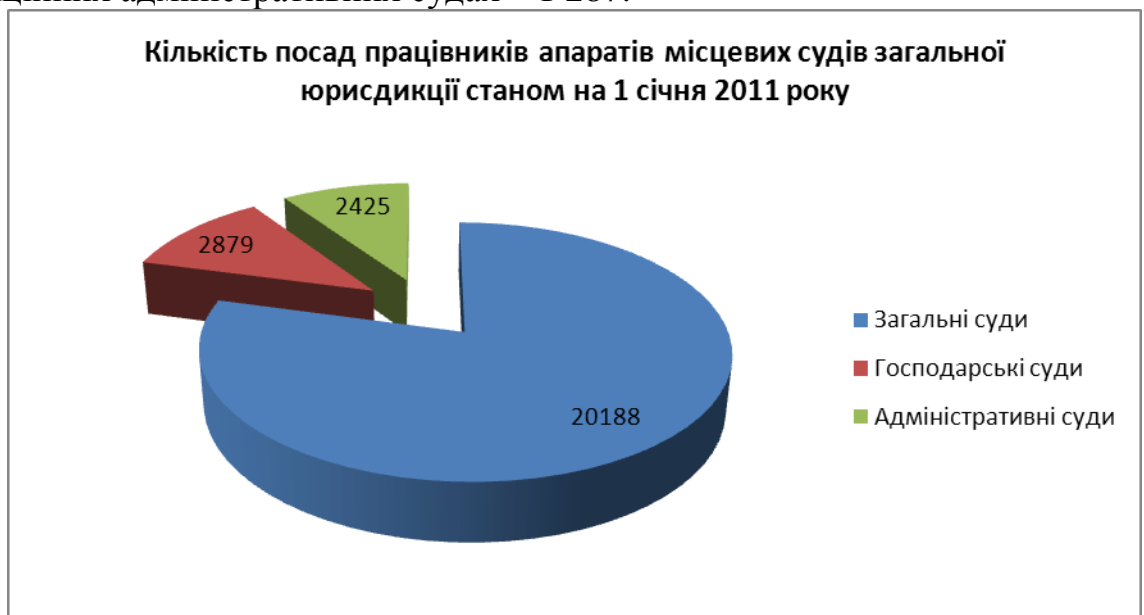
Кількість суддів апеляційних судів областей, апеляційних судів міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, які будуть здійснювати функції слідчих суддів, у випадках, передбачених статтею 247 Кримінального процесуального кодексу України, становить 85 суддів.

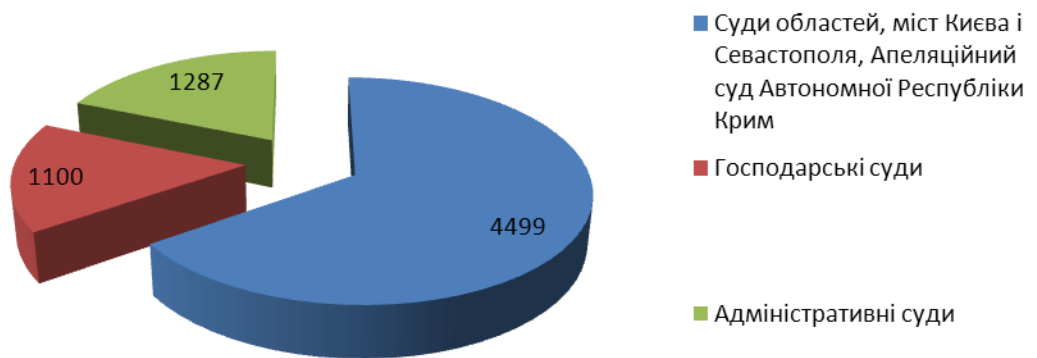
Загальна кількість суддів місцевих загальних судів, апеляційних судів областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, які уповноваженні на здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх становить 1247 суддів.

Водночас, станом на 01 січня 2011 року в апаратах судів налічувалося 25 492 посади працівників апаратів місцевих судів загальної юрисдикції, з них: 20 188 – у місцевих загальних судах, 2 879 – у місцевих господарських судах, 2 425 – у місцевих адміністративних судах та 6 886 посад працівників апаратів апеляційних судів загальної юрисдикції з них: в апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 4 499, апеляційних господарських судах – 1 100, апеляційних адміністративних судах – 1 287.

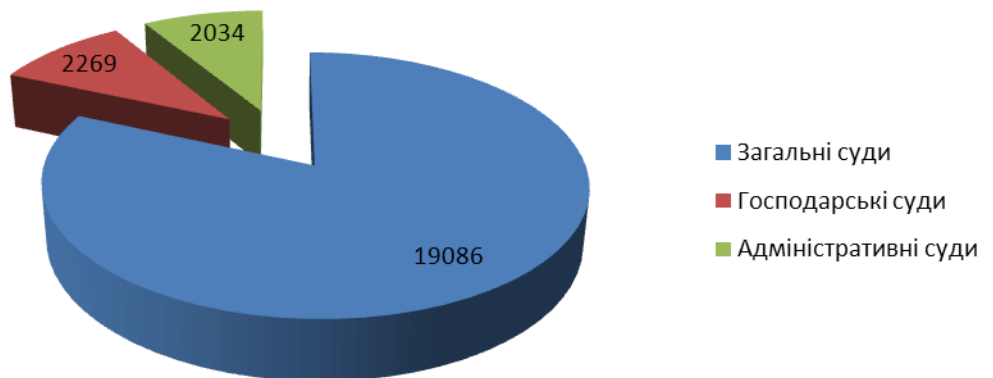

Кількість посад працівників апаратів апеляційних судів загальної юрисдикції станом на 1 січня 2011 року

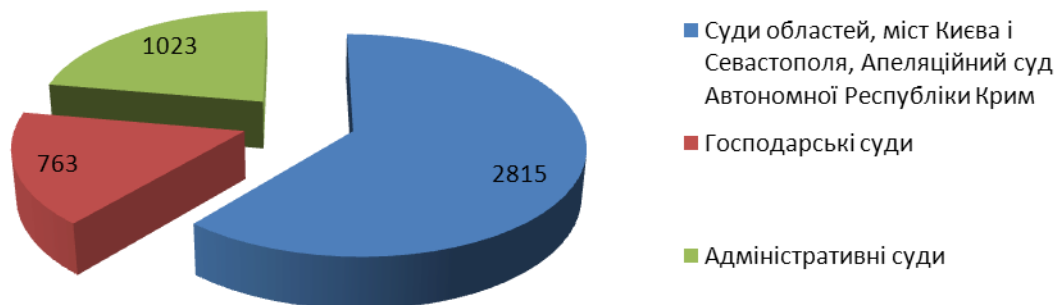

Фактично зайнятими перебувало 23 389 посад працівників апаратів місцевих судів загальної юрисдикції, з них: у місцевих загальних судах – 19 086, у місцевих господарських – 2 269, у місцевих адміністративних – 2 034; та 4 601 посада працівників апарату апеляційного суду, з них: апеляційних судів областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим – 2 815, апеляційного господарського суду – 763, апеляційного адміністративного суду – 1 023.

Кількість фактично зайнятих посад працівників апаратів місцевих судів загальної юрисдикції станом на 1 січня 2011 року

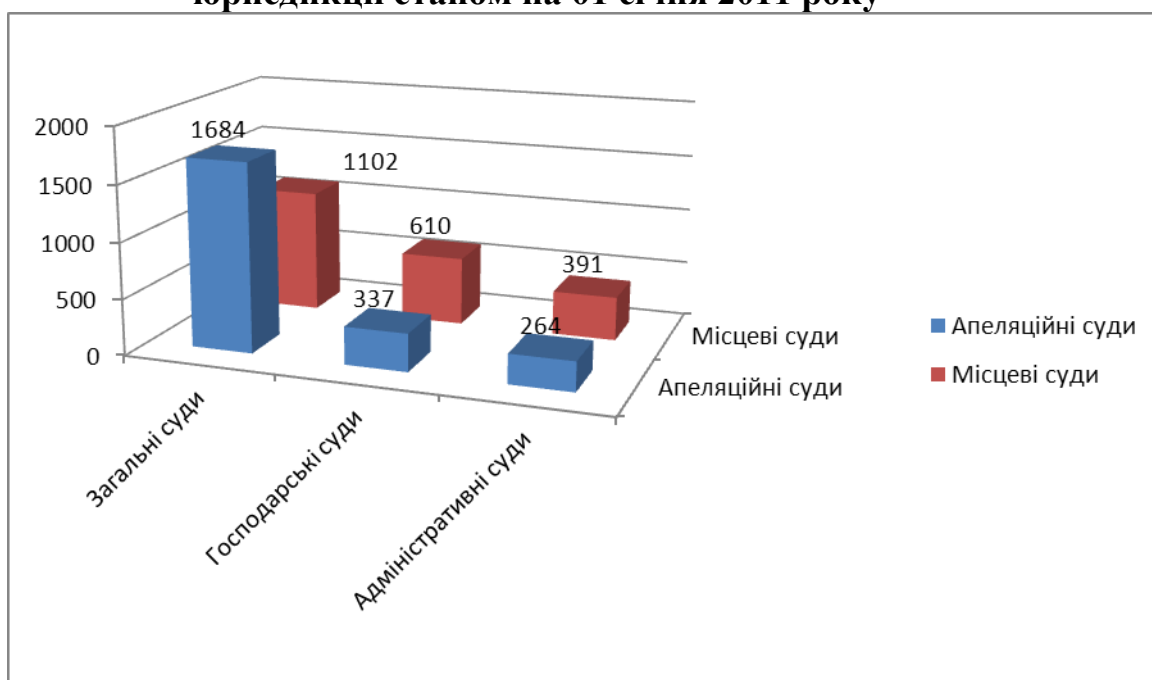

**Кількість фактично зайнятих посад працівників апаратів
апеляційних судів загальної юрисдикції
станом на 1 січня 2011 року**

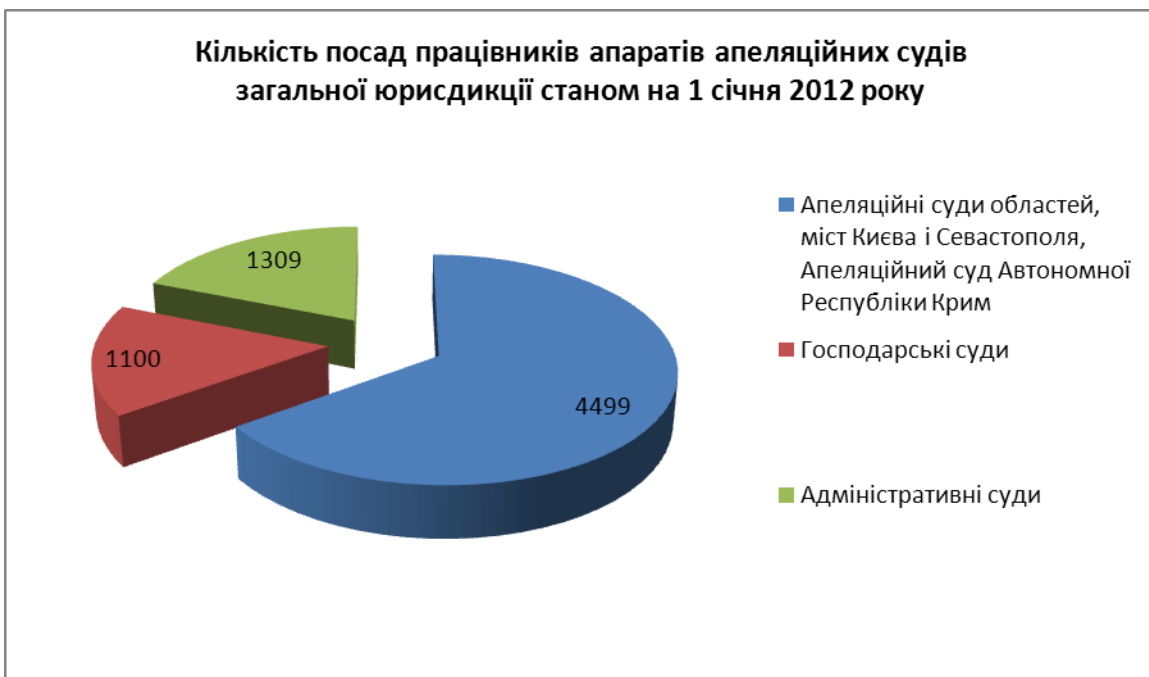

Кількість вакансій на посади працівників апаратів у місцевих судах загальної юрисдикції становила 2 103 одиниць, з них: у місцевих загальних судах – 1 102, у місцевих господарських – 610, у місцевих адміністративних – 391; у апеляційних судах – 2 285, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 1 684, апеляційних господарських судах – 337, апеляційних адміністративних судах – 264.

Кількість вакантних посад працівників апаратів в судах загальної юрисдикції станом на 01 січня 2011 року

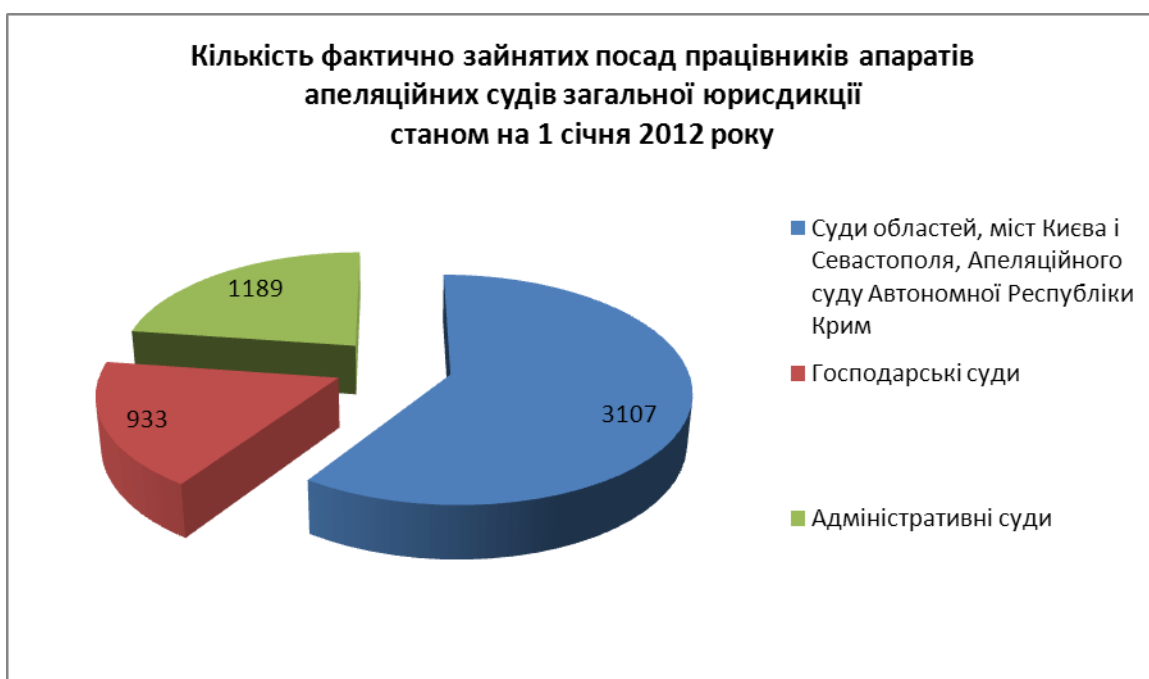
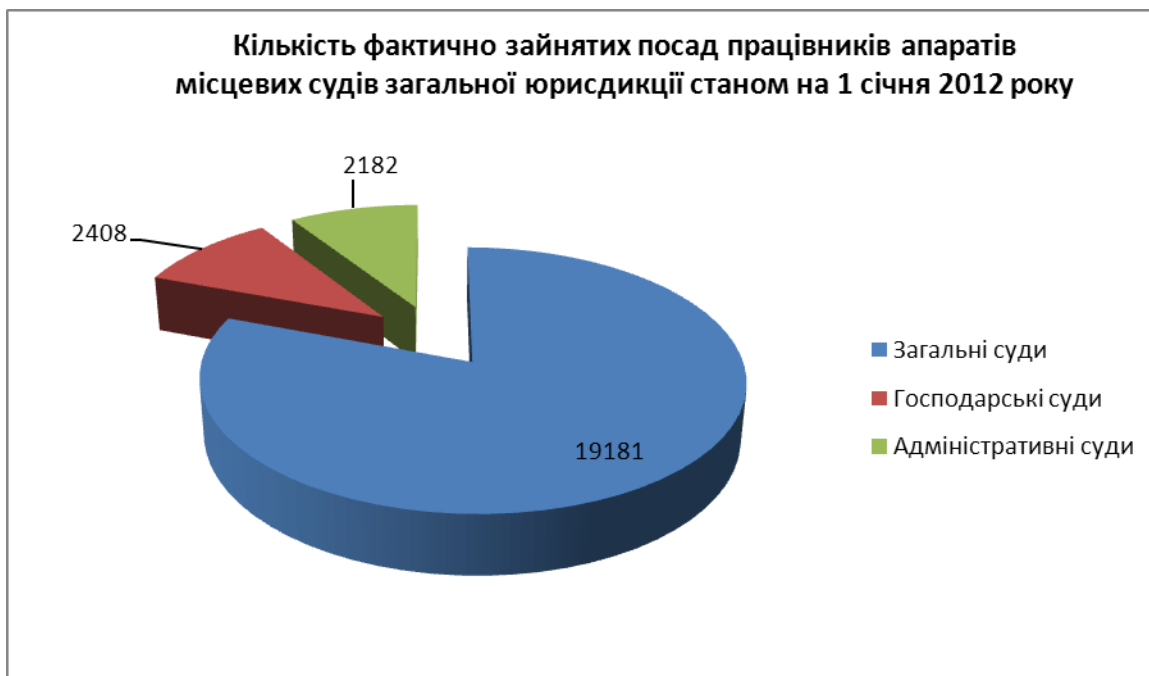

Водночас, станом на 1 січня 2012 року в апаратах судів налічувалося 25 231 посада працівників апарату місцевого суду загальної юрисдикції, з них: 19 899 – у місцевих загальних судах, 2 907 – у місцевих господарських судах, 2 425 – у місцевих адміністративних судах та 6 908 посад працівників апаратів апеляційних судів загальної юрисдикції, з них: в апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 4 499, апеляційних господарських судах – 1 100, апеляційних адміністративних судах – 1 309.

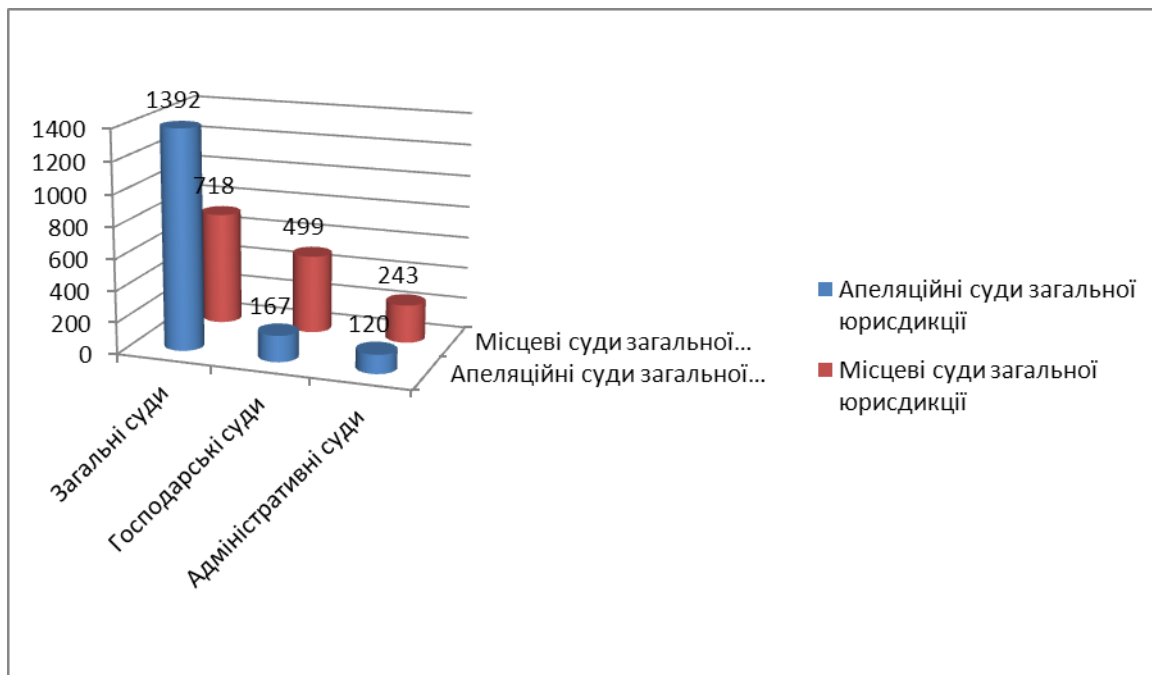
Фактично зайнятими перебувало 23 771 посада працівників апарату місцевого суду загальної юрисдикції, з них: у місцевих загальних судах –

19 181, у місцевих господарських – 2 408, у місцевих адміністративних – 2 182; та 5 229 посад працівників апаратів апеляційних судів, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим – 3 107, апеляційного господарського суду – 933, апеляційного адміністративного суду – 1 189.

Кількість вакансій на посади працівників апаратів у місцевих судах загальної юрисдикції становила 1 460 одиниць, з них: у місцевих загальних судах – 718, у місцевих господарських – 499, у місцевих адміністративних – 243; у апеляційних судах – 1 679, з них: у апеляційних судах областей, міст

Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 1 392, апеляційних господарських судах – 167, апеляційних адміністративних судах – 120.

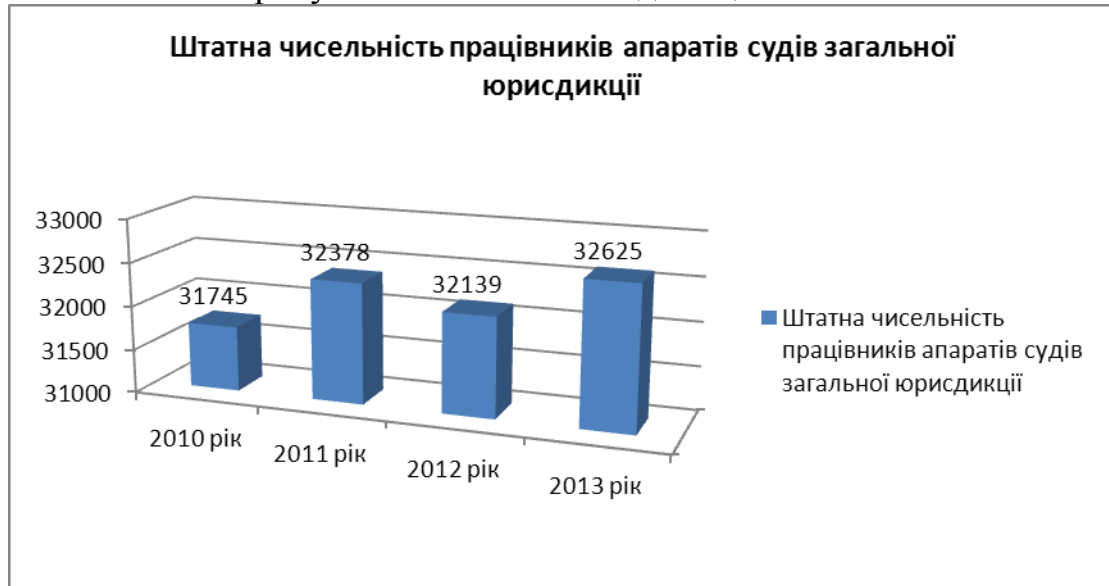
З метою належної організації роботи апаратів місцевих, апеляційних судів Державною судовою адміністрацією України було видано наказ від 8 серпня 2011 року № 124 «Про затвердження штатної чисельності працівників апаратів місцевих та апеляційних судів».

Також Державною судовою адміністрацією України за 2011 рік розглянуто:

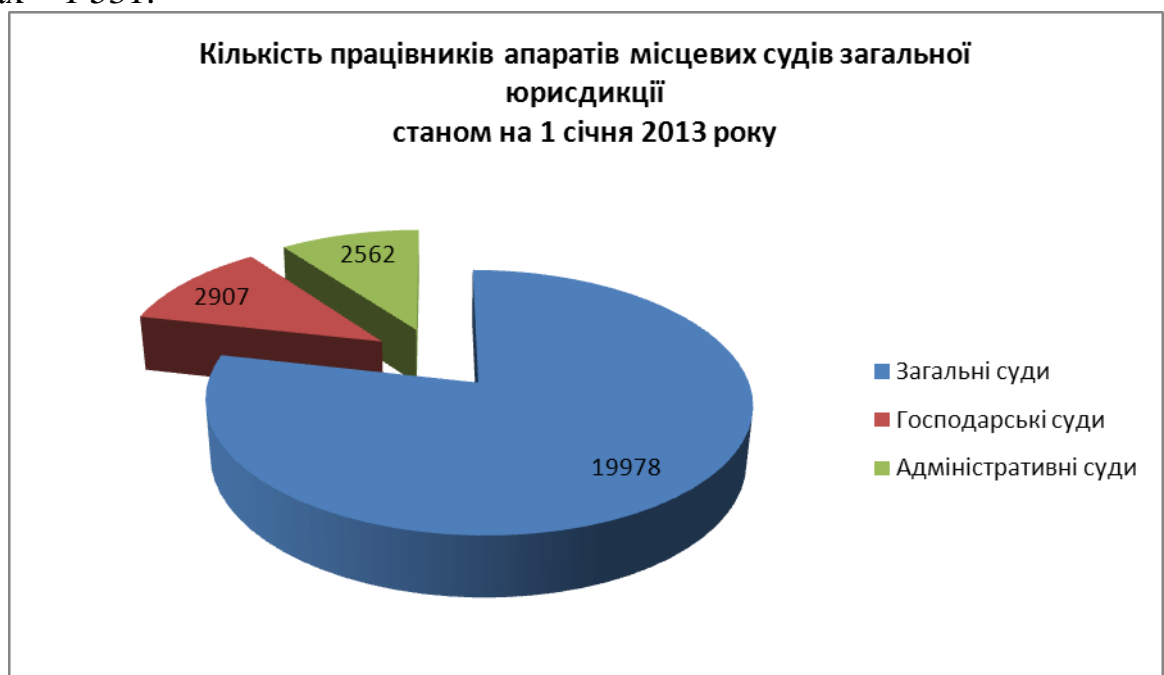
- 44 подання голів відповідних судів щодо призначення та звільнення керівників апаратів апеляційних судів чи їх заступників, про що видано відповідні накази:
 - про призначення – 28
 - про звільнення – 12
 - відмовлено у призначенні – 4
- 1109 подань щодо заохочення працівників апаратів судів та видано відповідні накази, а саме:
 - нагороджено Почесною грамотою ДСА України – 62 працівника суду;
 - оголошено Подяку ДСА України – 400 працівникам суду;
 - нагороджено цінним подарунком ДСА України – 3 працівників суду.

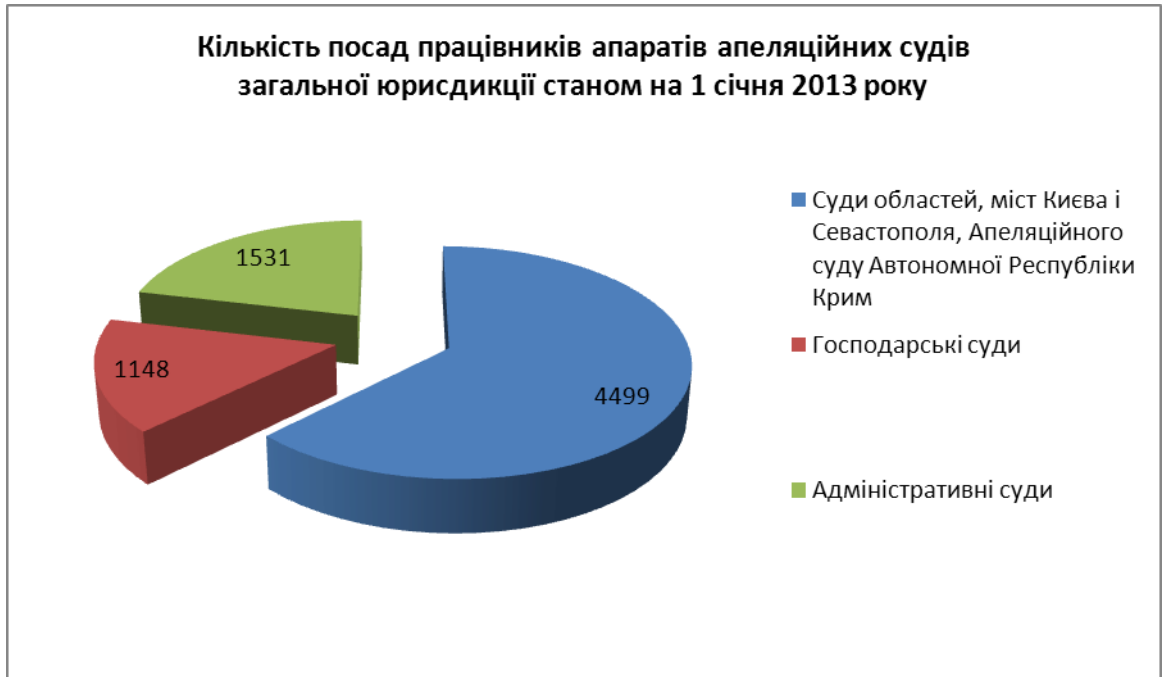
На виконання наказу Державної судової адміністрації України від 28 квітня 2011 року № 447/к проведено та затверджено щорічну оцінку виконання керівниками апаратів апеляційних судів покладених на них обов'язків і завдань у 2010 році. А саме «високу» оцінку затверджено 9 керівникам апаратів судів, «добру» оцінку затверджено 8 керівникам апаратів судів. Не підлягають щорічному оцінюванню 16 керівників апаратів апеляційних судів, оскільки призначені на посади у звітному періоді.

Згідно з наказом Державної судової адміністрації України від 16 липня 2012 року № 84 штатну чисельність працівників апаратів місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції збільшено на 355 одиниць, а відтак гранична штатна чисельність працівників апаратів місцевих, апеляційних судів з 1 січня 2013 року становить 32 625 одиниць.

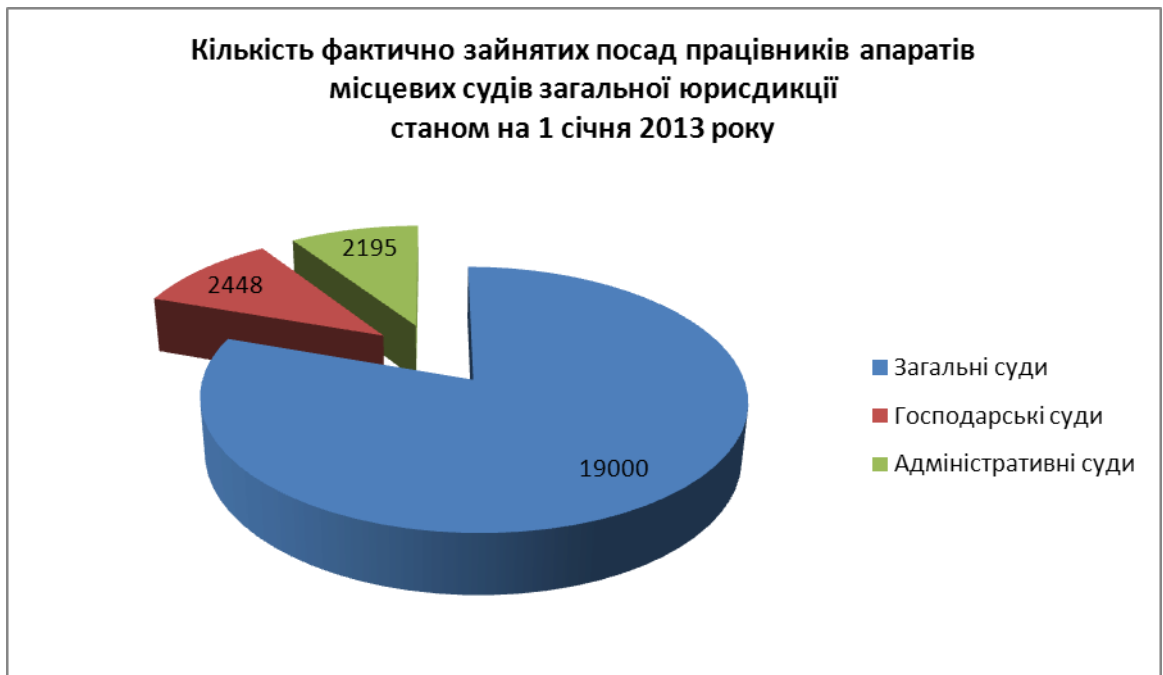

Зокрема, в апаратах судів налічується 25 447 посад працівників апаратів місцевих судів загальної юрисдикції, з них: 19 978 – у місцевих загальних судах, 2 907 – у місцевих господарських судах, 2 562 – у місцевих адміністративних судах та 7 178 посад працівників апаратів апеляційних судів загальної юрисдикції з них: в апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 4 499, апеляційних господарських судах – 1 148, апеляційних адміністративних судах – 1 531.

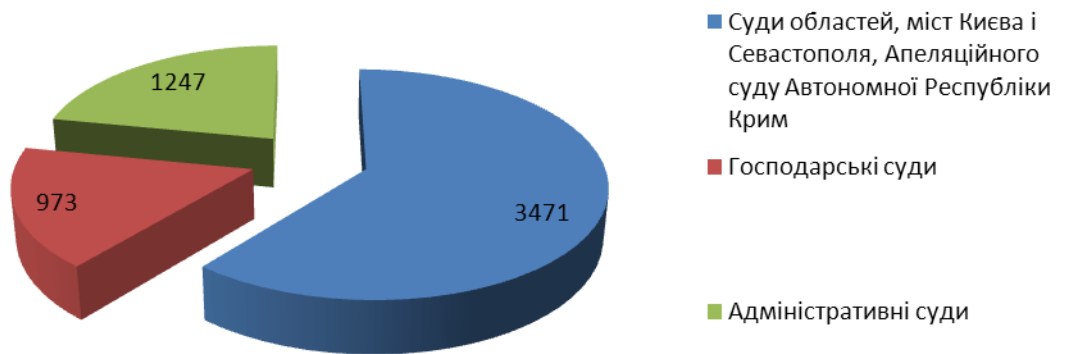

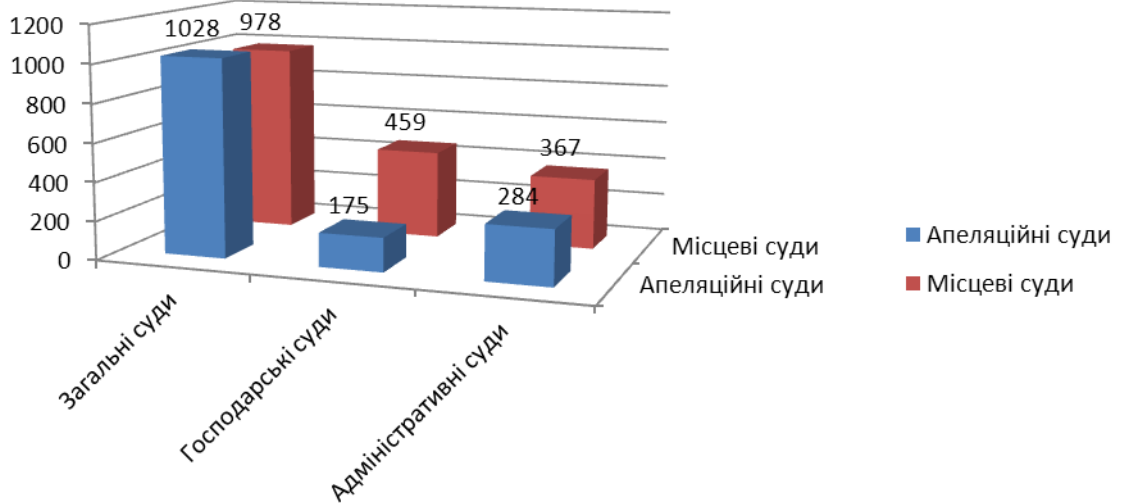
Фактично зайняті 23 643 посади працівників апаратів у місцевих судах загальної юрисдикції, з них: 19 000 – у місцевих загальних судах, 2 448 – у місцевих господарських судах, 2 195 – у місцевих адміністративних судах та 5 691 посада працівників апаратів апеляційних судів загальної юрисдикції, з них: в апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 3 471, в апеляційних господарських судах – 973, апеляційних адміністративних судах – 1 247.

**Кількість фактично зайнятих посад працівників апаратів
апеляційних судів загальної юрисдикції
станом на 1 січня 2013 року**

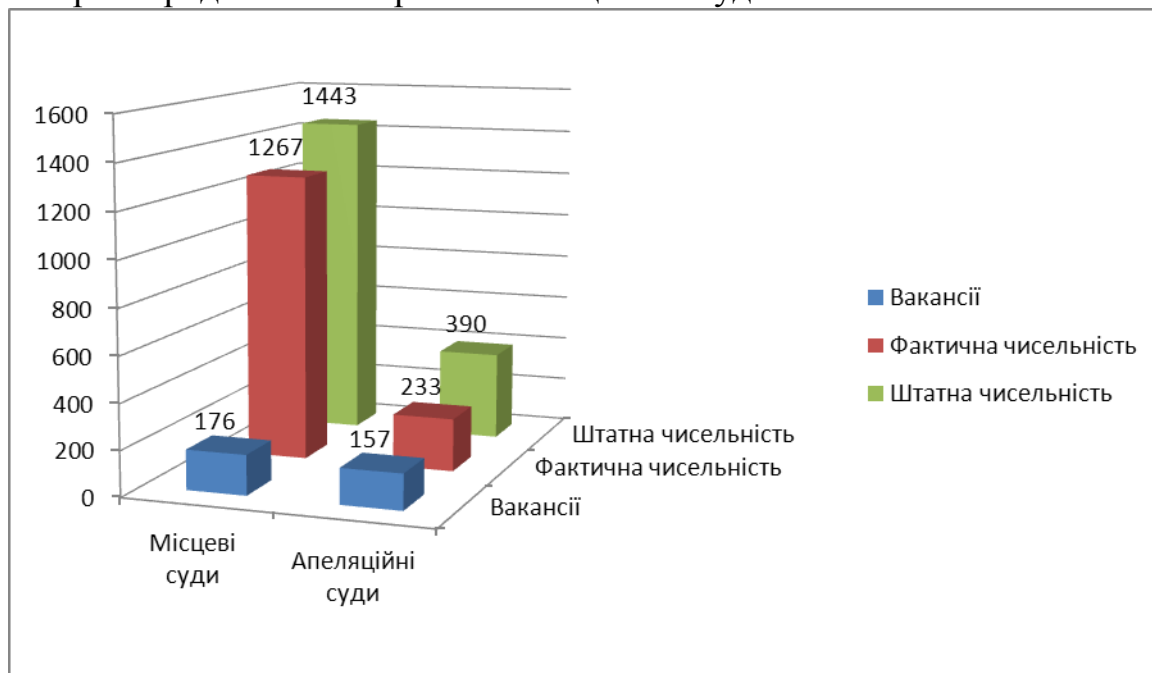

Кількість вакансій на посади працівників апаратів у місцевих судах загальної юрисдикції становить 1 804 одиниці, з них: у місцевих загальних судах – 978, у місцевих господарських – 459, у місцевих адміністративних – 367; у апеляційних судах – 1 487, з них: у апеляційних судах областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим – 1 028, апеляційних господарських судах – 175, апеляційних адміністративних судах – 284.

Штатна чисельність судових розпорядників в апаратах місцевих судів загальної юрисдикції становить 1 443 посади, а в апеляційних судах – 390

посад. Фактично працюють 1 267 судових розпорядників в апаратах місцевих судів та 233 судових розпорядника в апаратах апеляційних судів. Вакантними залишаються 176 посад в апаратах місцевих судів та 157 посад судових розпорядників в апаратах апеляційних судів.

З метою своєчасного розгляду справ та забезпечення належної роботи деяких судів Державною судовою адміністрацією України протягом 2011-2012 року видано наступні накази:

- наказ від 17 січня 2011 року № 10 «Про визначення кількості суддів у господарських судах України»;
- наказ від 17 січня 2011 року № 11 «Про визначення кількості суддів у місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційного суду Автономної Республіки Крим»;
- наказ від 1 лютого 2011 року № 22 «Про визначення кількості суддів у деяких місцевих загальних судах, апеляційному суді міста Києва»;
- наказ від 3 лютого 2011 року № 177/К «Про затвердження структури і штатної чисельності працівників апарату Вінницького апеляційного адміністративного суду»;
- наказ від 1 серпня 2011 року № 121 «Про затвердження штатної чисельності апаратів окремих апеляційних адміністративних судів України»;
- наказ від 8 серпня 2011 року № 124 «Про затвердження штатної чисельності працівників апаратів місцевих та апеляційних судів»;
- наказ від 19 вересня 2011 року № 141 «Про визначення кількості суддів в апеляційному суді Київської області»;
- наказ від 13 грудня 2011 року № 166 «Про визначення кількості суддів у деяких місцевих загальних судах»;
- наказ від 26 січня 2012 року № 42/к «Про визначення штатної чисельності працівників апаратів деяких місцевих та апеляційних судів»;

- наказ від 14 травня 2012 року № 52 «Про визначення кількості суддів у адміністративних судах»;
- наказ від 13 липня 2012 року № 81 «Про визначення кількості суддів у деяких місцевих загальних судах»;
- наказ від 13 липня 2012 року № 82 «Про визначення штатної чисельності працівників апаратів деяких місцевих судів»;
- наказ від 13 липня 2012 року № 83 «Про визначення кількості суддів у місцевих загальних судах»;
- наказ від 16 липня 2012 року № 84 «Про визначення штатної чисельності працівників апаратів місцевих та апеляційних судів»;
- наказ від 23 серпня 2012 року № 99 «Про внесення змін до наказу Державної судової адміністрації України від 16 липня 2012 року № 84»;
- наказ від 5 вересня 2012 року № 104 «Про визначення кількості суддів у місцевому загальному суді»;
- наказ від 28 вересня 2012 року № 115 «Про затвердження Типового положення про апарат місцевого, апеляційного судів»;
- наказ від 8 жовтня 2012 року № 642/К «Про заохочення суддів господарського суду Київської області»;
- наказ від 8 жовтня 2012 року № 644/К «Про заохочення працівників судів з нагоди відзначення Дня юриста»;
- наказ від 11 жовтня 2012 року № 123 «Про затвердження Інструкції про порядок оформлення, обліку, використання та зберігання службових посвідчень працівників апаратів місцевих та апеляційних судів»;
- наказ від 1 листопада 2012 року № 143 «Про утворення комісії з розроблення профілів професійної компетенції посад керівників апаратів судів, їх заступників»;
- наказ від 28 грудня 2012 року № 177 «Про внесення змін до наказів Державної судової адміністрації України від 13 липня 2012 року № 83 і від 16 липня 2012 року № 84»;
- наказ від 29 грудня 2012 року № 182 «Про внесення змін до наказу Державної судової адміністрації України від 28 грудня 2012 року № 177».

Також постійно вивчаються, узагальнюються, аналізуються та подаються на затвердження відповідні зміни до штатних розписів апеляційних судів.

З метою приведення у відповідність до діючого законодавства України та оптимізації роботи судів загальної юрисдикції ДСА України розроблено типовий штатний розпис апаратів місцевих загальних судів.

Також ДСА України розроблено Положення про помічника судді, що затверджене рішенням Ради суддів України від 14 березня 2011 року № 14.

Відповідно до рішення Ради суддів України від 24 червня 2011 року № 27 ДСА України підготовлено та доведено до відома судів загальної юрисдикції рекомендації щодо застосування Положення про помічника судді.

Також розроблено Порядок проведення щорічної оцінки виконання керівниками апаратів місцевих та апеляційних судів та їх заступниками покладених на них обов'язків і завдань, що затверджений наказом ДСА України від 19 квітня 2011 року № 354/к.

З метою забезпечення належних умов діяльності судів загальної юрисдикції розроблено проект Типового положення про апарат місцевого, апеляційного судів загальної юрисдикції, яке в подальшому було затверджене наказом Державної судової адміністрації України від 28 вересня 2012 року № 115. Рішенням Ради суддів України від 21 вересня 2012 № 54 було погоджене назване Типове положення про апарат місцевого, апеляційного судів. На виконання зазначеного рішення Державною судовою адміністрацією України вжито організаційних заходів щодо затвердження положень про апарати місцевих та апеляційних судів.

Крім того, з метою виконання вимог пункту 26 розділу XI «Перехідні положення» Кримінального процесуального кодексу України Державною судовою адміністрацією України забезпечено звернення територіальних управлінь з поданнями до відповідних місцевих рад про формування і затвердження ними списків присяжних відповідно до вимог Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

На виконання Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 - 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», затвердженого Указом Президента України від 12 березня 2012 року № 187/2012, затверджено профілі професійної компетентності посад керівників апаратів Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, їх заступників, керівників апаратів апеляційних судів та їх заступників.

Враховуючи вимоги Закону України «Про особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення в період проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 з футболу в Україні» та з метою забезпечення розгляду справ про адміністративні правопорушення, вчинені на території спортивної споруди під час проведення масового спортивного або іншого культурно-видовищного заходу, за участю відповідних місцевих, апеляційних судів, територіальних управлінь Державної судової адміністрації України в Донецькій, Харківській, Львівській областях та в місті Києві, в межах юрисдикції яких розташовані спортивні споруди, було визначено комплекс заходів щодо організації розгляду справ у зазначений період.

Так, було встановлено графіки чергувань суддів та працівників апаратів судів, організовано роботу відповідних окружних адміністративних судів у містах, приймаючих фінальну частину чемпіонату Європи 2012 з футболу в Україні. Крім того, Державною судовою адміністрацією України забезпечено координацію з відповідними консульськими установами стосовно порядку звернення до них; державними вищими навчальними закладами стосовно

залучення викладачів та аспірантів, як волонтерів, а також бюро перекладів для здійснення відповідного перекладу в судах.

Актуальним залишається питання залучення до судового процесу перекладачів. Як відомо, у судах, поряд з державною, можуть використовуватися регіональні мови або мови меншин відповідно до Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин» в порядку, передбаченому процесуальним законодавством. Законом України «Про засади державної мовної політики» також передбачено, що у межах території, на якій поширена регіональна мова, за згодою сторін суди можуть здійснювати провадження зазначеною мовою.

Прем'єр-міністром України в грудні 2012 року доручено Міністерству юстиції України, Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству закордонних справ України та Державній міграційній службі України спільно з Державною судовою адміністрацією України опрацювати питання щодо створення та ведення реєстру перекладачів, які надаватимуть послуги під час кримінального провадження. За інформацією Міністерства юстиції України наразі Державною міграційною службою України розроблено спільний із МВС України проект наказу щодо формування довідково-інформаційного реєстру перекладачів, які будуть залучатися для надання послуг з перекладу, зокрема, і судами.

Однак існує проблема низького рівня оплати праці перекладачів за виконаний переклад та компенсації витрат, пов'язаних з викликом до суду. Для розв'язання цього питання Міністерством фінансів України спільно з Міністерством юстиції України та Міністерством економічного розвитку і торгівлі за дорученням Прем'єр-міністра України опрацьовується питання щодо внесення відповідних змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2006 року № 590, спрямованих на збільшення граничних розмірів компенсації витрат, пов'язаних із залученням перекладачів до судового розгляду.

Виготовлення посвідчень суддів

У 2011 році виготовлено та видано 1097 посвідчень суддів, зокрема:

- перше призначення – 234 шт.;
- відставка – 163 шт.;
- обрання безстроково – 556 шт.;
- переведені до інших судів – 104 шт.;
- призначені на адміністративні посади – 40 шт.

У 2012 році виготовлено та видано 1591 посвідчення судді, зокрема:

- перше призначення – 534 шт.;
- відставка – 50 шт.;
- обрання безстроково – 479 шт.;
- переведені до інших судів – 164 шт.;
- призначені на адміністративні посади – 364 шт.

Підвищення кваліфікації

Протягом звітнього періоду була організована робота із залучення суддів та працівників місцевих загальних судів до проходження підвищення кваліфікації шляхом направлення їх на навчання та проведення відповідних семінарів.

Так, у Національній школі суддів України та її регіональних відділеннях протягом 2012 року пройшли навчання з підвищення кваліфікації та взяли участь у короткострокових семінарах 6039 працівників апаратів судів загальної юрисдикції, що на 40% більше, ніж у 2011 році (3618 працівників апаратів судів).

Загальна потреба у підвищенні кваліфікації працівників апаратів судів місцевих, апеляційних судів на початок 2012 року становила 3840 осіб, що на 24% більше, ніж у 2011 році (2933 особи).

У 2012 році були направлені та пройшли навчання з підвищення кваліфікації на базі Державного навчального закладу післядипломної освіти «Навчально-методичний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу в сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансуванням тероризму» 249 суддів та помічників суддів, що на 46% більше, ніж у 2011 році (135 суддів та помічників суддів).

На виконання рішення ради суддів адміністративних судів України від 24 листопада 2011 року № 164 «Про заходи з виконання рішення конференції суддів адміністративних судів України» від 09 вересня 2011 року №1 та пропозицій, висловлених учасниками конференції, було проведено навчальний семінар для керівників апаратів окружних адміністративних судів та адміністраторів комп'ютерної системи «Діловодство спеціалізованих судів» у відповідних судах 30 січня та 31 січня 2012 року в приміщенні учбового класу Державної судової адміністрації України.

У 2012 році було розпочато роботу щодо впровадження пілотного навчально-просвітницького проекту «Судове адміністрування». Підписано угоду про співпрацю з цього приводу між Державною судовою адміністрацією України, Національною школою суддів України та Проектом Агентства США із міжнародного розвитку (USAID). Концепція пілотного навчально-просвітницького проекту «Судове адміністрування» була розроблена в рамках реалізації програми Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) за тематичним напрямком: «Удосконалення судової системи». Визначено 40 фіналістів з числа керівників апаратів судів, їх заступників та працівників Державної судової адміністрації, які зможуть пройти спеціальну підготовку за програмою «Судове адміністрування» та підвищити фаховий рівень з застосуванням нових сучасних технологій навчання за навчальною програмою викладання Університету штату Мічиган.

Крім того, на виконання договорів, укладених між Державною судовою адміністрацією України та вищими навчальними закладами, протягом

2012 року забезпечено організацію практики у місцевих та апеляційних судах 3315 студентів 19 вищих навчальних закладів, що на 10% більше, ніж у 2011 році (2978 студентів).

Слід зазначити, що територіальними управліннями ДСА України вживаються заходи щодо проведення внутрішнього навчання з працівниками апаратів судів. Так, ТУ ДСА України в Донецькій області з залученням регіональних представників Державного підприємства «Інформаційні судові системи» у 2011 році проведено 26 семінарів з питань використання комп'ютерної програми «Документообіг загальних судів». Зазначені семінари проводились з різними категоріями осіб: судді, керівники апаратів, помічники судів, секретарі канцелярій (всього близько 1000 осіб). Системно підійшли до вирішення питання підвищення кваліфікації працівників апаратів судів Вінницької області. Оскільки направлення на курси підвищення кваліфікації працівників апаратів судів до Національної школи суддів потребує фінансування службових відряджень, навчання працівники проходять у Центрі підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ, організацій Вінницької області. До проведення занять залучаються працівники ТУ ДСА України в Вінницькій області.

Також у Луганському обласному центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій підвищили кваліфікацію 7 працівників апаратів апеляційного та місцевих судів Луганської області, які пройшли навчання за професійною програмою «Державні службовці, які працюють перший рік на державній службі».

Взяли участь у семінарі «Правові та практичні аспекти організації та ведення кадрової роботи в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування» 19 керівників апаратів, заступників керівників апаратів місцевих судів Волинської області, який проводився Волинським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

За участі представників територіального управління ДСА України в Львівській області у місті Львові відбувся семінар на тему: «Повернення активів», який організовано Державною службою фінансового моніторингу за підтримки Європейської комісії з питань розширення в рамках програми ТАІЕХ, на якому обговорювались шляхи вирішення проблем, у тому числі, на міжнародно-правовому рівні, пов'язаних з легалізацією коштів, отриманих злочинним шляхом.

У лютому 2012 року спеціалісти з кадрової роботи місцевих судів міста Севастополя взяли участь у семінарі на тему: «Презентація основних положень Закону України «Про державну службу» та антикорупційного законодавства. Порядок проведення декларування доходів та видатків

державними службовцями у 2012 році», який проводився Управлінням державної служби Голодержслужби України в АРК та м. Севастополі.

З метою надання методично-консультативної допомоги працівникам апаратів місцевих судів, ТУ ДСА України в Запорізькій області спільно з Головним управлінням державної служби України в Запорізькій області в березні 2012 року провело семінар для керівників апаратів місцевих судів та спеціалістів кадрової роботи місцевих загальних судів з питань дотримання вимог оновленого антикорупційного законодавства, декларування доходів та проведення спеціальної перевірки щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави, у якому взяли участь 39 працівників місцевих загальних судів.

Протягом звітного періоду ТУ ДСА України в Чернівецькій області за участі представників Управління державної служби Голодержслужби України у Чернівецькій області було організовано проведення семінару для працівників кадрових служб апаратів місцевих загальних судів щодо роз'яснення основних положень і нововведень Закону України «Про державну службу» в новій редакції.

8. Претензійно-позовна робота

Відповідно до проведеного статистичного узагальнення протягом 2012 року спеціалістами відділу представництва інтересів у судах та договірної роботи управління правового забезпечення ДСА України здійснено супроводження і представництво інтересів ДСА України та її територіальних управлінь у понад 2 тис. справ. За вказаний період до ДСА України подано 408 позовів, що у 2 рази менше, ніж у 2011 році – 819 позовів (у 2010 – 1498 позовів).

В основному позовні вимоги суддів стосуються (категорії справ):

- перерахунок заробітної плати, щомісячного грошового утримання або пенсії – 425 справ у 2011 році (у 2010 - 1393 справи), 138 справ у 2012 році;
- зобов'язання вчинити певні дії – 187 справ у 2011 році, 143 справи у 2012 році;
- стягнення грошової компенсації сум податку з доходів фізичних осіб – 98 справ у 2011 році (у 2010 – 1 справа), 65 справ у 2012 році;
- забезпечення житлом – 20 справ у 2011 році (у 2010 – 50 справ), 7 справ у 2012 році;
- зарахування стажу роботи (військова служба в Афганістані, робота стажистом в прокуратурі, стажер – судді) – 10 справ у 2011 році (у 2010 – 13 справ), 6 справ у 2012 році;
- обов'язкового державного страхування життя і здоров'я суддів – 9 справ у 2011 (у 2010 – 11 справ), 5 справ у 2012 році.

До господарських судів у 2010 році надійшло 16 позовів, у 2011 році – 57 позовів, у 2012 році – 44 позови.

Статистичні дані заявлених позовів вказують на те, що домінуючу частину позовних вимог суддів різних регіонів України становлять позови про перерахунок оплати праці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2005 року № 865 «Про оплату праці та щомісячне грошове утримання суддів».

9. Договірна робота

Договірна робота в ДСА України, її територіальних управліннях та державних підприємствах, що належать до сфери управління ДСА України, ведеться у відповідності до вимог чинного законодавства.

Відповідно до наказу ДСА України «Про стан укладання та виконання цивільно-правових та господарських договорів» від 22 лютого 2006 року № 16 територіальні управління ДСА України, підприємства, установи, організації, що належать до сфери управління ДСА України, зобов'язані надавати аналітичну довідку з висвітленням, у разі наявності, проблемних питань, що виникають у договірній роботі, та інформацію про стан укладення та виконання цивільно-правових та господарських договорів з юридичними та фізичними особами у формі згідно з додатком до наказу. При веденні договірної роботи дотримуються вимоги Положення про порядок ведення договірної роботи в територіальних управліннях Державної судової адміністрації і методичних рекомендацій щодо укладення договорів, затверджених наказом ДСА України від 05 серпня 2005 року № 93.

Аналіз стану укладання і виконання цивільно-правових та господарських договорів свідчить, що територіальними управліннями ДСА України за 2011 рік було укладено 8755 угод на загальну суму 298,6 млн грн, з яких 8380 договорів на суму 284,025 млн грн укладено на користь судів та 375 договорів на суму 905,2 тис. грн - на користь територіальних управлінь.

Протягом 2012 року Державною судовою адміністрацією України опрацьовано та підписано 39 договорів на загальну суму 45,8 млн грн, з них 17 договорів в результаті проведення тендеру.

Територіальними управліннями ДСА України було укладено у 2012 році 9 665 договорів на загальну суму 361, 4 млн грн, з них: 9 358 договорів на суму 357,7 млн грн укладено на користь судів та 307 договорів на суму 3,7 млн грн укладено на користь територіальних управлінь.

В основному територіальними управліннями ДСА України укладаються договори на користь судів щодо закупівлі канцелярського приладдя, комп'ютерів та комплектуючих до оргтехніки, а також охорони приміщень судів. Усі договори укладаються лише у разі доцільності їх укладання та за умови наявності і в межах коштів, передбачених відповідними статтями бюджету на поточний рік.

10. Огляд даних судової статистики

За останні три роки до місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції надійшло майже 23 млн. справ і матеріалів, а саме:

2010 рік – 7,8 млн

2011 рік – 9,4 млн

2012 рік – 5,7 млн.

Упродовж 2010 і 2011 років відбувся приріст надходження справ і матеріалів. У 2010 році до судів надійшло – 7,8 млн справ і матеріалів, що на 15,7 відсотків більше, ніж в 2009 році. Упродовж 2011 року – 9,4 млн, що на 20 відсотків більше, ніж у 2010 році.

У минулому році відбулося суттєве зменшення надходження. Так, у 2012 році надійшло 5,7 млн справ і матеріалів, що на 39,4 відсотків менше, ніж у попередньому. Це зумовлено зміною правового регулювання відносин, пов'язаних із соціальними виплатами. Слід зазначити, що в 2011 році в провадженні судів першої та апеляційної інстанцій знаходилось майже 5,5 млн адміністративних позовів та справ, що становило 52 відсотки від загальної кількості справ і матеріалів, що знаходились на розгляді в судах.

Обсяг справ скоротився серед усіх місцевих та апеляційних судів, крім апеляційних адміністративних судів, до яких у минулому році надійшло 1,2 млн справ і матеріалів.

З моменту набрання чинності Кримінальним процесуальним кодексом України (з 20 листопада 2012 року) до кінця року до місцевих і апеляційних судів надійшло 40,2 тис. матеріалів кримінального провадження. Навантаження на суддів змінювалось відповідно до надходження справ.

Середньомісячне надходження на одного суддю місцевого загального суду в 2012 році у порівнянні з минулим періодом скоротилося удвічі і становило 69,3 справи (2011 рік – 139,6 справ). Зміна навантаження місцевих судів зумовлена скороченням надходження справ усіх видів судочинства: кримінальних, адміністративних, цивільних, а також справ про адміністративні правопорушення.

Навантаження на одного суддю місцевого господарського суду у 2012 році становило – 22,7 справ, окружного адміністративного суду – 32,8 справ.

Щомісячно до одного судді апеляційного суду надходило – 17,5 справ, до апеляційного господарського – 11,9 справ. На 22 відсотки зросло навантаження на суддів апеляційних адміністративних судів: у 2011 році воно становило 216,7, а в 2012 році – 264,3 справи.

Упродовж 2012 року місцевими та апеляційними судами розглянуто 5,8 млн справ і матеріалів (86,3 відсотків від загальної кількості, що знаходилися на розгляді в судах).

11. Стан обліково-статистичної роботи

Протягом звітного періоду ДСА України здійснювалось нормативно-правове забезпечення функціонування й удосконалення обліково-статистичної роботи у судах, діловодства та організації роботи з питань судової статистики. Так, упродовж 2011-2012 років розроблено та затверджено 22 нормативно-правових акта, з них 8 – щодо статистичної звітності, 14 – щодо діловодства та архіву судів, з них 3 – стосовно вдосконалення звітності апеляційних та місцевих судів та Інструкцій щодо їх заповнення і подання, а також звітності про стан судимості та склад засуджених.

На виконання рішення Ради суддів України від 25 травня 2012 року № 26, з метою покращення рівня оперативності опрацювання інформації про стан здійснення судами правосуддя, ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, наказом Державної судової адміністрації України від 13 серпня 2012 року за № 97 затверджено новий Довідник кодів судів загальної юрисдикції України.

З метою забезпечення своєчасного одержання інформації про розгляд апеляційними і місцевими судами справ, пов'язаних з виборами народних депутатів України у 2012 році, Державною судовою адміністрацією України наказом від 13 серпня 2012 року за № 98 затверджено форму звітності № 2-вд.

У зв'язку з набранням чинності Кримінальним процесуальним кодексом України затверджено зміни до Інструкцій з діловодства в місцевих загальних та апеляційних судах (накази № 109 і № 110). Відповідні зміни містять новели щодо реєстрації та обліку судових справ і матеріалів кримінального провадження (бланки первинного обліку та індекси). З метою забезпечення своєчасного одержання інформації про здійснення місцевими та апеляційними судами кримінального провадження наказом від 21 листопада 2012 року № 158 затверджено нові форми звітності № 1-1 «Звіт судів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження» та № 21-1 «Звіт судів апеляційної інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження».

Для створення єдиної інформаційної системи облікових показників щодо сплати судового збору в місцевих та апеляційних судах наказом від 7 грудня 2012 року № 164 Державною судовою адміністрацією України затверджено перелік відомостей про судовий збір. Внесення відомостей про сплату, звільнення від сплати та повернення судового збору здійснюється шляхом заповнення даних в автоматизованій системі документообігу суду. Наказом від 21 грудня 2012 року № 172 затверджено форму звітності «Звіт про справляння, звільнення від сплати та повернення судового збору в місцевих та апеляційних судах».

Наказом від 15 грудня 2011 року затверджено Інструкцію про порядок передання до архіву місцевого та апеляційного суду, зберігання в ньому,

відбору та передання до державних архівних установ та архівних відділів міських рад судових справ та управлінської документації суду.

Упродовж 2012 року наказами Державної судової адміністрації України внесено низку змін до Інструкцій з діловодства судів. Також взято участь у розробці проекту Інструкції з діловодства в господарських судах.

У 2011-2012 роках постійно здійснювались заходи з навчально-методичної роботи з питань судової статистики та діловодства судів: постійно надаються методичні рекомендації працівникам апаратів судів та територіальних управлінь щодо ведення діловодства та архіву, порядку заповнення документів первинного обліку справ і матеріалів у судах, складання і подання звітів про стан розгляду справ і матеріалів, з питань роботи з програмно-технологічними засобами обробки первинних документів обліку і звітів.

У листопаді 2011 року в рамках Спільної програми Ради Європи та Європейського Союзу «Прозорість та ефективність судової системи України», а в грудні 2012 року за підтримки Проекту Агентства США з міжнародного розвитку «Україна: справедливе правосуддя» для фахівців з судової статистики територіальних управлінь та апеляційних судів, окружних та апеляційних адміністративних судів були проведені семінари, на яких розглядалися питання, що виникають під час експлуатації комп'ютерних програм, а саме: необхідні умови та особливості побудови фільтрів, які використовуються для формування звітності; експорт/імпорт даних, загальні принципи автоматичного розподілу справ, методика перевірки сформованих звітів.

Вперше в червні 2012 року (20 червня для апеляційних судів та 21 червня для ГУ ДСА та місцевих судів) з метою підвищення ефективності роботи працівників, що займаються судовою статистикою, за участю фахівців Державної судової адміністрації України та департаменту розробки програмного забезпечення ДП «Інформаційні судові системи» проведено загальний відеосемінар з підготовки та формування статистичних звітів засобами КП «Д-3». Восени було проведено ще 5 подібних відеосемінарів, на яких фахівці знайомилися з новими функціональними можливостями комп'ютерної програми «Діловодство спеціалізованих судів» версії 1.8.2 та комп'ютерної програми «Д-3» версії 3.4.

Постійно проводиться аналітична робота, кожного звітного періоду здійснюється огляд даних щодо стану здійснення правосуддя судами загальної юрисдикції України; за даними звітності готуються аналітичні таблиці про стан здійснення правосуддя, роботу судів та суддів (навантаження) по кожному регіону в розрізі судів загальної юрисдикції та узагальнені по Україні.

Огляд і таблиці розміщуються на офіційному веб-порталі судової влади України, а також огляд публікується в офіційному науково-практичному виданні «Вісник Державної судової адміністрації України».

Спільно з Проектом Агентства США з міжнародного розвитку «Україна: справедливе правосуддя», Радою суддів України та працівниками Державної судової адміністрації України проводиться дослідження з визначення коефіцієнтів навантаження на суддів місцевих загальних судів.

У першій фазі дослідження, що проводилося навесні та влітку 2012 року, взяли участь всі місцеві суди загальної юрисдикції. До Державної судової адміністрації України надійшло майже 2 тис. анкет (щодо кожного типу справ: цивільних/кримінальних/адміністративних/справ про адміністративні правопорушення). Дані з паперових анкет вводилися до спеціальної програми, які в подальшому досліджували в проекті. Рада суддів України і Державна судова адміністрація України обрали 80 судів для участі в другій фазі дослідження. Суди обиралися таким чином, щоб забезпечити репрезентативність судів усіх регіонів, розмірів та типів (наприклад, міські, районні, міськрайонні). Ця фаза дослідження потребувала участі усіх суддів з кожного з 80 судів. Необхідно було заповнити анкети на початку дослідження та по завершенню дослідження, а також занотувати час (в журналах), який затрачено на розгляд справ та інших видів діяльності судді. Наразі триває опрацювання заповнених анкет і журналів.

12. Нормативно-правова робота

Одним із основних завдань Державної судової адміністрації України є організація роботи з розроблення нормативно-правових актів у сфері організаційного забезпечення діяльності судів.

Варто зазначити, що протягом 2011-2012 років така діяльність здійснювалась шляхом:

- моніторингу стану чинної нормативно-правової бази у сфері організаційного забезпечення діяльності судів;
- аналізу практики застосування норм законодавства про судоустрій і статус суддів;
- узагальнення інформації, яка надходила від судів загальної юрисдикції та територіальних управлінь Державної судової адміністрації України щодо проблемних питань законів України «Про судоустрій і статус суддів», «Про судовий збір», інших нормативно-правових актів;
- перегляду діючих нормативно-правових актів Державної судової адміністрації України з метою приведення їх у відповідність до вимог чинного законодавства;
- правової експертизи нормативно-правових актів, які розробляються структурними підрозділами Державної судової адміністрації України, у межах їх компетенції, а також нормативно-правових актів, які надходили до Державної судової адміністрації України для їх розгляду та погодження;
- розробки нормативно-правових актів Державної судової адміністрації України;

- участі у розробці проектів законів, актів Кабінету Міністрів України, опрацювання доручень Президента України.

Так, протягом згаданого періоду опрацьовано понад 170 нормативно-правових актів, які надійшли для відповідного візування Головою ДСА України, зокрема:

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розгляду справ Верховним Судом України»;
- Кримінальний процесуальний кодекс України;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»;
- Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про доступ до судових рішень» щодо усунення прогалин, які перешкоджають доступу до інформації стосовно судових рішень»;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій незалежності суддів»;
- Закон України «Про внесення змін до статей 361 і 362 Цивільного процесуального кодексу України щодо підстав перегляду рішення чи ухвали суду»;
- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції»;

Окрім того, управлінням правового забезпечення ДСА України опрацьовано та внесено пропозиції до проектів законів України, які надходили до ДСА України для погодження, з яких:

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про безоплатну правову допомогу»;
- «Про внесення змін до деяких законів України з питань управління об'єктами державної власності».
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства у відповідність з Кримінальним процесуальним кодексом України»;
- «Про внесення змін до законів України щодо унеможливлення ухилення суб'єктів господарювання від виконання обов'язків за кредитними угодами, шляхом визнання кредитних угод у судовому порядку недійсними»;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо сплати судового збору)»;
- «Про внесення змін до статті 5 Закону України «Про судовий збір» (щодо сплати судового збору);
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об'єктами державної власності»;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування спеціальних пенсій народним депутатам України, членам Кабінету Міністрів України, суддям, державним службовцям і прирівняним до них особам, посадовим особам органів місцевого самоврядування»;

- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо фінансування судової влади)»;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо видачі дублікатів виконавчих листів і судових наказів)»;
- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання насильству в сім'ї»;
- «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (щодо удосконалення роботи судової системи)»;
- «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (реєстр. № 11049 та № 11099), які передбачають віднесення посад державної служби в апаратах апеляційних судів до підгруп I-2, II-2, III-2, IV-2, V-2, посад державної служби в апаратах місцевих судів до підгруп I-3, II-3, III-3, IV-3, V-3 та посад державної служби у Державній судовій адміністрації України та її територіальних управліннях до підгруп I-1, II-1, III-1, IV-1, V-1.

Також здійснювалася правова експертиза проектів нормативно-правових актів, які надходили до ДСА України для погодження:

а) проекти постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України:

«Про внесення змін до Переліку категорій працівників, яким може бути надано службові приміщення»;

«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 серпня 1995 року № 648 «Про умови оплати праці осіб, які працюють в гірських районах»;

«Про внесення змін у додаток до розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2010 року № 2241-р»;

«Про внесення змін до переліку друкованих засобів масової інформації місцевої сфери розповсюдження, в яких у 2012 році розміщуються оголошення про виклик до суду відповідача, третіх осіб, свідків, місце фактичного проживання (перебування) яких невідоме»;

«Про затвердження Державної соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2015 року»;

«Про підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом США щодо основних напрямів та цілей програми допомоги з боку агентства США з міжнародного розвитку у 2012 році»;

«Про внесення змін до Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень» та інші;

б) проекти наказів центральних органів виконавчої влади:

«Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи»;

«Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 07.11.2011 №1395»;

«Про затвердження Положення про порядок доступу судів загальної юрисдикції до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та

фізичних осіб – підприємців» та Положення про порядок доступу судів загальної юрисдикції до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»;

спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки, Державної податкової адміністрації, Міністерства оборони, Державної судової адміністрації України «Про затвердження Інструкції про порядок обліку кримінальних та адміністративних корупційних правопорушень»;

спільний наказ Генеральної прокуратури України та Державної судової адміністрації України «Про затвердження Порядку надсилання інформації про осіб у кримінальних провадженнях та електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили кримінальні правопорушення» тощо.

в) проекти доручень Президента України:

щодо обладнання приміщень органів досудового слідства, установ попереднього ув'язнення, установ виконання покарань та залів судових засідань технічними засобами для участі осіб у здійсненні слідчих чи інших процесуальних дій шляхом проведення відеоконференції;

щодо забезпечення права громадян на доступ до правосуддя, гарантування права на судовий захист та сприяння впровадженню міжнародних стандартів у цій сфері;

щодо забезпечення належних умов для функціонування судів і діяльності суддів відповідно до стандартів, передбачених Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Також було здійснено правову експертизу проекту постанови пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування розділу IV Господарського процесуального кодексу України».

У зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» здійснено перегляд нормативно-правових актів Державної судової адміністрації України. За результатами перегляду надано пропозиції щодо внесення змін до деяких з них, зокрема до:

- Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30;

- Інструкції з діловодства в місцевому загальному суді, затвердженої наказом ДСА України № 68 від 27 червня 2006 року;

- Інструкції з діловодства в апеляційному загальному суді, затвердженої наказом ДСА України № 1 від 6 січня 2006 року;

- Інструкції про порядок передання до архіву місцевого та апеляційного суду, зберігання в ньому, відбору та передання до державних архівних установ та архівних відділів міських рад судових справ та управлінської документації суду, затвердженої наказом ДСА України № 168 від 15 грудня 2011 року тощо.

Державною судовою адміністрацією розроблено такі нормативно-правові акти:

- Положення про бібліотеку суду, затверджене наказом Державної судової адміністрації України від 18 березня 2011 року № 65;

- Положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України, затверджене наказом Державної судової адміністрації України від 5 квітня 2011 року № 182;

- Положення про службу судових розпорядників та організації її діяльності, затверджене наказом Державної судової адміністрації України від 14 липня 2011 року № 112;

- Положення про порядок організації доступу до публічної інформації, що знаходиться у володінні Державної судової адміністрації України, затверджене наказом Державної судової адміністрації України від 6 травня 2011 року № 93;

- Положення про помічника судді загальної юрисдикції, затверджене рішенням Ради суддів України від 25 березня 2011 року № 14;

- Положення про порядок одержання, обліку, видачі, заміни, повернення та списання мантий і нагрудних знаків суддів місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції, затверджене наказом Державної судової адміністрації України від 2 липня 2012 року № 72;

- проект Закону України «Про внесення змін до статті 3 Закону України «Про судовий збір» (щодо повторної видачі копії судового рішення особам, які відбувають покарання у виді позбавлення волі)»;

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо видачі дублікатів виконавчих листів і судових наказів)»;

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Положення про Єдину базу даних електронних адрес, номерів факсів (телефаксів) суб'єктів владних повноважень»;

- проект Інструкції про порядок ведення апаратами місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції оперативного обліку справляння судового збору до бюджету, контроль за справлянням якого здійснюється Державною судовою адміністрацією України;

- проект Інструкції про порядок роботи з технічними засобами відеозапису ходу і результатів процесуальних дій, проведених у режимі відеоконференції під час судового засідання (кримінального провадження);

- проект Порядку проведення у Державній судовій адміністрації України правової експертизи проектів нормативно-правових актів;

- Тимчасовий регламент обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу;

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо фінансування судової влади), зокрема, надано пропозиції внесення змін з даного питання до:

- 1) статті 34, 35, 36, 37 Бюджетного кодексу України;

2) статті 127, 142, 146, 149 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»;

3) статті 157 Регламенту Верховної Ради України, затвердженому Законом України «Про Регламент Верховної Ради України»;

4) статті 9 Закону України «Про судовий збір».

Крім того, ДСА України підготовлено пропозиції стосовно внесення змін до Переліку судових рішень судів загальної юрисдикції, що підлягають включенню до Єдиного державного реєстру судових рішень, який погоджено наказом ДСА України від 17 лютого 2012 року № 20/1/4.

13. Здійснення перевірок фінансово-господарської діяльності установ судової системи

На виконання вимог статті 26 Бюджетного кодексу України та з метою побудови ефективної системи внутрішнього контролю шляхом реорганізації контрольно-ревізійного відділу у 2012 році було утворено управління аудиту Державної судової адміністрації України.

Основною метою діяльності управління аудиту є контроль й експертна оцінка фінансово-господарської діяльності центрального апарату Державної судової адміністрації України, її територіальних управлінь та судів з метою обґрунтування та прийняття оптимальних тактичних і стратегічних рішень щодо зміцнення фінансового стану установ судової системи, підвищення ефективності роботи системи бухгалтерського обліку, складання та подання звітності, контроль за процедурами здійснення закупівель за державні кошти.

Протягом 2011 року ДСА України проведено 35 перевірок, з них: 15 планових перевірок щодо цільового та ефективного використання коштів державного бюджету та 20 позапланових перевірок окремих питань щодо фінансово-господарської діяльності об'єктів контролю (стан збереження державного майна, нарахування заробітної плати та індексації, використання комп'ютерної техніки, вивчення стану матеріально-технічного забезпечення тощо), у тому числі спеціалісти ДСА України залучались до робочих груп ради суддів господарських судів України, ради суддів адміністративних судів України та ради суддів загальних судів України для здійснення перевірок щодо вивчення фінансового стану 10 об'єктів контролю.

Проведеними у 2011 році перевірками виявлено фінансових порушень на загальну суму 21149,0 тис. грн, у тому числі фінансових порушень, що призвели до збитків на суму 5787,6 тис. грн, а саме: незаконних витрат ресурсів на суму 5495,5 тис. грн, неефективного використання бюджетних коштів на суму 291,8 тис. грн, нестач ресурсів на суму 0,3 тис. грн та інших порушень фінансової дисципліни на суму 15361,4 тис. грн (у т.ч. недоотримано заробітної плати фізичними особами в сумі 71,9 тис. грн, виявлено лишків товарно-матеріальних цінностей на загальну суму 257,9 тис. грн).

Протягом 2012 року управлінням аудиту із залученням інших працівників ДСА України проведено 31 контрольний захід, з них:

-25 планових перевірок щодо цільового та ефективного використання коштів державного бюджету, дотримання вимог чинного законодавства щодо застосування процедур, укладання угод при закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти, аналізу надходження судового збору та аудитів ефективності, відповідності, фінансових аудитів, а також, спільно з радою суддів загальних судів України та радою суддів господарських судів України, здійснено вивчення фінансового стану та проведення аналізу фінансової діяльності окремих судів;

- 6 позапланових перевірок окремих питань фінансово-господарської діяльності (стан організаційного забезпечення судів, аналіз причин невикористання відкритих асигнувань, нарахування заробітної плати та індексації тощо).

Проведеними у 2012 році контрольними заходами виявлено фінансових порушень на загальну суму 9732,3 тис. грн, у тому числі фінансових порушень, що призвели до збитків на суму 1700,0 тис. грн, а саме: незаконних витрат ресурсів та недоотримано фінансових ресурсів на суму 351,4 тис. грн, неефективне використання бюджетних коштів на суму 1348,4 тис. грн, інших порушень фінансової дисципліни на суму 8032,3 тис. грн (у т.ч. заниження в обліку вартості активів на суму 6183,7 тис. грн, порушення ведення бухгалтерського обліку на суму 1498,2 тис. грн порушення з питань проведення державних закупівель на суму 298,2 тис. грн, виявлено лишки матеріальних цінностей на суму 34,9 тис. грн., недоотримано заробітної плати фізичними особами у сумі 17,4 тис. грн).

Крім того, за даними місцевих судів загальної юрисдикції та апеляційних господарських судів управлінням аудиту ДСА України проведений аналіз надходження позовних заяв щодо сплати судового збору відповідно до вимог Закону України «Про судовий збір» за 2012 рік.

За результатами проведених контрольних заходів установам, що перевірялись, надіслано вимоги щодо усунення недоліків та вжиття заходів щодо відшкодування незаконних витрат фінансових ресурсів та інших порушень фінансової дисципліни.

Слід відмітити, що з метою підвищення ефективності контролю за проведенням процедур закупівель Державною судовою адміністрацією України придбано та впроваджено інформаційно-аналітичну систему автоматизації внутрішнього контролю за проведенням процедур закупівель, що в свою чергу дасть змогу:

- забезпечити прозорість та відкритість закупівель за державні кошти в установах судової системи;
- здійснення попереднього та поточного контролю за дотриманням законодавства щодо державних закупівель;
- зменшити кількість зловживань у сфері держзакупівель та підвищити ефективність використання державних коштів.

Також управлінням аудиту щоквартально складаються статистичні спостереження «Звіт про проведення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти» за формою (1-торги), надається методична допомога установам судової системи з питань дотримання вимог чинного законодавства під час проведення державних закупівель.

З метою забезпечення ефективного та результативного використання бюджетних коштів, запобіганню виникнення помилок чи інших недоліків у діяльності установ судової системи за участю спеціалістів управління аудиту ДСА України щорічно проводяться семінари, а саме:

- у серпні 2011 року проведено семінар з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності для начальників відділів планово-фінансової діяльності, бухгалтерського обліку та звітності апаратів судів та територіальних управлінь ДСА України;

- у вересні 2012 року - за сприяння Агенства США з міжнародного розвитку (USAID) - на тему: «Шляхи становлення і оптимізації системи внутрішнього контролю та аудиту в судовій системі, порядок складання та подання розрахунків до бюджетних запитів».

14. Розгляд звернень громадян

До Державної судової адміністрації України за 2012 рік надійшло 2054 звернення громадян, що на 135 звернень, або на 7% *більше*, ніж за попередній рік.

Із загальної кількості звернень (2054), що надійшли до Державної судової адміністрації України, 32% (667) становлять скарги. З метою недопущення повторних звернень, в залежності від суті питання, громадянам детально роз'яснюються норми чинного цивільного процесуального, кримінального процесуального, трудового та інших галузей законодавства, в межах компетенції Державної судової адміністрації України.

Основними питаннями, що порушуються громадянами у скаргах, є:

- процесуальні дії судді – 285 (43 %), з яких 89 (31%) – тяганина з розгляду судових справ;

- організація роботи суду – 293 (45 %);

- поведінка працівників суду – 30 (4%);

- організація роботи Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь – 20 (3 %);

- інші питання – 39 (6 %).

Також у звітному періоді до ДСА України надійшло 297 звернень працівників апаратів місцевих судів України щодо низького рівня оплати праці.

Слід зазначити, що звернення розглядаються у терміни, передбачені статтею 20 Закону України «Про звернення громадян».

Аналіз розгляду звернень свідчить про те, що керівництво та працівники Державної судової адміністрації України відповідально ставляться до виконання вимог чинного законодавства щодо поліпшення

організації роботи зі зверненнями громадян, приділяють значну увагу пошуку можливих шляхів вирішення питань, порушених у зверненнях. У відповідях надається вичерпна інформація у межах повноважень структурних підрозділів, задіяних при розгляді звернень.

Окремо потрібно виділити Харківську (кількість скарг у 2011 році становила 354, у 2012 році – 300), Запорізьку (кількість скарг у 2011 році становила 275), Херсонську область (у 2011 році – 208 скарг), Дніпропетровську (у 2012 році - 182 скарги), та Донецьку область – (у 2012 році - 183 скарги). Найменше скарг надійшло до територіальних управлінь ДСА України в Волинській, Сумській та Рівненській областях.

Планами роботи територіальних управлінь ДСА України передбачені заходи щодо підвищення професійного рівня працівників, які відповідають за стан роботи зі зверненнями громадян. З цією метою проводились семінарські заняття, на яких організовано практичні навчання з ведення діловодства за зверненнями громадян, підготовки обґрунтованих відповідей заявникам, а також вивчалися положення Закону України «Про звернення громадян», інших нормативних документів, що регламентують організацію цієї роботи.

З метою удосконалення організації роботи зі зверненнями громадян слід:

- не допускати надання неоднозначних, необґрунтованих або неповних відповідей за зверненнями громадян, із порушенням строків, установлених законодавством, безпідставної передачі розгляду звернень іншим органам;
- у роботі з письмовими зверненнями громадян, а також під час їх особистого прийому забезпечити дотримання етики поведінки державного службовця, забезпечувати кваліфікований, неупереджений, об'єктивний, всебічний і своєчасний розгляд порушених питань з метою їх оперативного розв'язання.

15. Робота із запитами на публічну інформацію

Організація роботи із запитами на публічну інформацію у Державній судовій адміністрації України здійснювалася відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI (далі - Закон) та Положення про порядок організації доступу до публічної інформації, що знаходиться у володінні Державної судової адміністрації України (далі - Положення), що затверджено наказом Голови ДСА України від 06 травня 2011 року № 93, згідно якого управління організаційного забезпечення діяльності ДСА України забезпечує опрацювання, систематизацію, аналіз та контроль щодо задоволення запитів на інформацію та надання консультацій під час оформлення запитів.

Начальникам територіальних управлінь Державної судової адміністрації України звернуто увагу на необхідність затвердження Положення про порядок організації доступу до публічної інформації, визначення відповідальної особи, створення окремого розділу «Доступ до

публічної інформації» на веб-сайтах територіальних управлінь. Також начальники територіальних управлінь звернули увагу керівників апаратів судів на необхідність виконання положень Закону та вжиття ними заходів в частині визначення відповідальної особи, розробки Положення та утворення на веб-сайтах судів відповідного розділу.

Відповідно до статті 21 Закону, постанови Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 року № 740 «Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію» та пункту 4.17 Положення з метою забезпечення належної організації порядку відшкодування фактичних витрат на копіювання або друк документів, які надаються запитувачам інформації, наказом Голови ДСА України від 7 червня 2012 року № 69 затверджено Інструкцію про порядок відшкодування фактичних витрат на копіювання або друк документів, які надаються запитувачам інформації.

Також з метою однакового застосування положень Закону наказом Голови Державної судової адміністрації України від 23 жовтня 2012 року № 138 затверджено Типовий перелік відомостей, що становлять службову інформацію та які можуть міститися у документах з організації діяльності місцевих та апеляційних судів.

Станом на 1 січня 2013 року управлінням організаційного забезпечення діяльності Державної судової адміністрації України зареєстровано 304 інформаційні запити (що на 115 запитів більше у порівнянні з 2011 роком), з них 128 надіслано електронною поштою. Оперативно надано відповіді на всі інформаційні запити у терміни, передбачені статтею 20 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Варто зауважити, що запитувачі зверталися переважно з інформаційними запитами стосовно надання статистичної інформації та інформації про внесення копій судових рішень до Єдиного державного реєстру судових рішень

16. Міжнародна діяльність

Одним із напрямків діяльності ДСА України в сфері міжнародного співробітництва та взаємодії з засобами масової інформації є організація залучення міжнародної технічної допомоги з метою надання підтримки в організаційному забезпеченні діяльності судів, передусім проведення комп'ютеризації та автоматизації у судах, навчання працівників суду.

ДСА України є одним з учасників низки програм і проектів за фінансової підтримки Європейської Комісії (ЄК) та Ради Європи (РЄ), Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та Канадської агенції з міжнародного розвитку (CIDA).

Протягом звітного періоду ДСА України співпрацювала з низкою міжнародних проектів, що фінансувалися донорами і спрямовані на підтримку реформування судової системи в Україні, зокрема:

✓ Проект «Україна: верховенство права» та «Україна: справедливе правосуддя», очолюваний Агентством США з міжнародного розвитку (USAID);

✓ Спільна програма Ради Європи та Європейської Комісії «Прозорість та ефективність судової системи України» (завершився в грудні 2010 року);

✓ Проект «Прозорість та ефективність функціонування судової системи України: компонент державної служби» (завершився у грудні 2010 року);

✓ Українсько-канадський проект судової співпраці (завершено в січні 2011 року);

✓ Проект «Освіта суддів заради економічного зростання», що фінансується Канадським Агентством міжнародного розвитку та впроваджується Канадським національним інститутом суддівської освіти.

А також співробітництво здійснювалось через інструмент зовнішньої допомоги ТАІЕХ (Technical Assistance Information Exchange), що надається Європейською Комісією для обміну інформацією з метою розбудови інституціональної спроможності, необхідної для адаптації національного законодавства, та Проектом ЄК Twinning «Підтримка Академії суддів України», котрий завершився в 2011 році, а нині триває співпраця за проектом Twinning «Підвищення ефективності та якості управління адміністративних судів в Україні».

Проект «Україна: справедливе правосуддя» є проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та є продовженням п'ятирічного Проекту (USAID) «Україна: верховенство права».

Проект «Україна: справедливе правосуддя» розпочав роботу 01 жовтня 2011 року і триватиме до 30 вересня 2013 року. Бенефіціаром та реципієнтом цього Проекту є Державна судова адміністрація України. Проект спрямований на приведення нормативно-правової бази судової реформи у відповідність до європейських та міжнародних норм для підтримки відповідності та незалежності судової системи, підвищення рівня прозорості та відповідальності діяльності ключових судових установ, підвищення професіоналізму та ефективності судової системи, посилення ролі громадських організацій, які будуть відстежувати та популяризувати судову реформу.

Реалізація Проекту USAID «Україна: верховенство права» розпочалася в квітні 2006 року. Перший етап Проекту тривав 18 місяців, другий етап розпочався у жовтні 2007 року і завершився у вересні 2011 року.

Для досягнення мети Проект тісно співпрацює з Секретаріатом Президента України, Міністерством юстиції України, Національною комісією із зміцнення демократії та утвердження верховенства права, Верховною Радою України, Верховним Судом України, Вищим адміністративним судом України, Вищою кваліфікаційною комісією суддів

України, Державною судовою адміністрацією України, Національною школою суддів України та ін.

Проектом означено виконання 5 завдань. Серед них — підвищення рівня правової обізнаності громадськості, а також рівня кваліфікації суддів і працівників судів і визначення проблем, негайне рішення яких сприятиме прозорості і відкритості в судовій системі.

Проект Спільна програма Європейської Комісії та Ради Європи «Прозорість та ефективність судової системи України» завершився у грудні 2011 року

Спільна програма розпочала діяльність у червні 2008 року та тривала до грудня 2011 року. Бенефіціар Спільної програми - Вища рада юстиції України. Реципієнти Спільної програми – Державна судова адміністрація України, Академія суддів України, Міністерство юстиції України, Верховний Суд України, Вищий адміністративний суд України, Вищий господарський суд України, Комітет з питань правосуддя ВРУ, Спілка адвокатів України, Рада суддів України, Національна комісія із зміцнення демократії та утвердження верховенства права, Вища кваліфікаційна комісія суддів України, ДП «Інформаційні судові системи».

Цілі та зміст – надання допомоги у процесі формування незалежної безсторонньої ефективною та професійною судовою влади.

Проект мав на меті сприяти вдосконаленню діяльності органів судівництва. Зокрема, проект спрямований на перетворення української судової влади в прозору, справедливу, доступну для всіх громадян судову систему, що ефективно та прозоро функціонує для громадян і громадянського суспільства, а також на удосконалення системи підвищення кваліфікації суддівських кадрів.

Проект був спрямований на суддів, прокурорів, адвокатів, секретарів судів, адміністративний та викладацький склад навчальних закладів для суддів і обвинувачів.

Проект «Прозорість та ефективність функціонування судової системи України: компонент державної служби» завершився у грудні 2010 року

Проект розпочав діяльність у липні 2008 року та тривав до грудня 2010 року. Виконавцем проекту є Консорціум на чолі із WYG international. Бенефіціарами проекту є Верховний Суд України та Міністерство юстиції України. Реципієнтами – Державна судова адміністрація України, Академія суддів України та Державна виконавча служба України.

Проект мав на меті сприяти вдосконаленню діяльності органів судівництва. Зокрема, проект спрямований на вдосконалення діяльності Голів судів в сфері управління судами та персоналом, підвищення прозорості функціонування судової системи, удосконалення діяльності судів шляхом зменшення навантаження, забезпечення проведення навчальних тренінгів для Голів та працівників апаратів судів, удосконалення системи підвищення кваліфікації суддівських кадрів.

В рамках проекту також розроблено проекти законів та підзаконних актів, удосконалення законодавчої бази у сфері судівництва, проведення навчання цільових груп, розроблення та виготовлення інструкцій з питань управління судами та виконання судових рішень, зміцнення відповідних навчальних закладів.

Проект був спрямований на навчання голів судів, керівників апаратів судів, помічників суддів загальних судів першої інстанції, загальним числом 136 судів, оскільки саме суди такої юрисдикції складають найбільшу частину судової системи, мають найбільший обсяг роботи та розглядають справи в усіх областях права. Навчання відбулося в чотирьох регіонах України - Київська, Харківська, Львівська та Одеська області.

Українсько-канадський проект судової реформи (завершився у січні 2011 року)

Українсько-канадський проект судової реформи впроваджувався Канадською Агенцією міжнародного розвитку через Офіс Уповноваженого з федеральних судових справ Канади.

Метою Українсько-канадського проекту судової реформи є сприяння зміцненню верховенства права в Україні шляхом удосконалення і зміцнення незалежності, ефективності, прозорості та доступності судової системи та суддів.

Другий етап Українсько-канадського проекту судової реформи розпочато у листопаді 2006 року та завершено у січні 2011 року.

Основними завданнями проекту було покращення доступу до судової системи через модельні суди, зміцнення навчального потенціалу Академії суддів України, розширення поінформованості громадськості про роль судочинства в Україні, а також покращення донесення до громадян інформації та якості здійснення правосуддя.

Канадська Агенція міжнародного розвитку є урядовою організацією, яка фінансує проекти з розвитку та програми технічної співпраці у різних країнах світу, підтримує сталий розвиток у країнах, що розвиваються, а також у країнах перехідного періоду задля створення більш безпечного, заможного та справедливого життя.

Проект «Освіта суддів заради економічного зростання»

П'ятирічний Проект «Освіта суддів заради економічного зростання» фінансується Канадським Агентством міжнародного розвитку та впроваджується Канадським національним інститутом суддівської освіти. Проект розроблений з метою сприяння створенню в Україні системи ефективного навчання суддів та кандидатів на посаду судді Національною школою суддів під керівництвом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ВККСУ). Основні партнери проекту – ВККСУ, Національна школа суддів, пілотні суди в Одесі та Івано-Франківську, а також Офіс уповноваженого з федеральних судових справ Канади.

Головним завданням Проекту є надання Україні допомоги у сфері покращення ділового середовища за рахунок підвищення ефективності

роботи судів, розробки навчальних програм для суддів та впровадження судової медіації.

В рамках вказаних проектів проведено більше 300 заходів - семінарів, круглих столів, конференцій, фокус-групових обговорень, що стосувались вивчення системи фінансування судів та її поліпшення, роботи з комп'ютерними програмами з документообігу судів, вивчення питання навантаження на суддів та врахування коефіцієнту складності справ, відображення рівномірного навантаження на суддів у автоматизованому розподілі справ, а також надання технічної допомоги. Наразі, у 403 судах України прокладено локальні мережі та комп'ютеризовано суди Чернівецької області. Роботи із побудови сертифікованої локальної комп'ютерної мережі проведено у 398 місцевих загальних судах, у 3 окружних адміністративних судах, у 1 апеляційному адміністративному суді та в 1 апеляційному суді. Загалом підключено 12 750 одиниць точок. Також в рамках Проект «Україна: верховенство права» отримано комп'ютерні класи в Києві на 30 робочих місць та в 3 регіонах (Харків, Донецьк, Івано-Франківськ) на 10 робочих місць.

Слід зазначити, що залучення міжнародної допомоги дозволило ознайомитися та використати позитивний світовий досвід у реформі судової системи України, у сфері запровадження ефективно функціонуючої системи організаційного забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, а також у створенні належних умов для реалізації стратегічної мети України щодо європейської інтеграції.

Також варто відмітити, що наказом Державної судової адміністрації України від 15 червня 2011 року № 100 утворено Робочу групу з питань інновацій, основною метою якої є створення і впровадження інноваційних моделей організаційного забезпечення роботи суду на базі поєднання сучасних концепцій адміністрування суду та новітніх інформаційних технологій.

В рамках роботи Робочої групи з питань інновацій триває робота над створенням та впровадженням концепції автоматизації судової влади, оптимізації ЄДРСР та оновленням функціоналу КП «ДЗС», вдосконаленням системи статистики, діловодства, документообігу та архівної роботи, розробкою та впровадженням стандартів функціонування суду, професійним розвитком і навчанням в судовій сфері, єдиною інформаційною політикою судової влади та бюджетуванням і фінансуванням судів.

Робочою групою спільно з проектом «Україна: справедливе правосуддя» розроблено та проведено регіональне обговорення Стратегічного плану розвитку судової влади на 2013-2015 роки. У грудні 2012 року Радою суддів України затверджено вказаний Стратегічний план.

Крім того, за ініціативи Ради суддів України та Державної судової адміністрації України відбулося три турніри з міні-футболу серед команд судових установ із розіграшу Кубка «Феміди», котрий приурочено до Дня

працівників суду. Спортивні змагання із міні-футболу серед працівників судових установ відбуваються з метою пропаганди активного способу життя, підвищення ролі фізичної культури й спорту, організації активного відпочинку та зміцнення здоров'я суддів, працівників апаратів судів та інших судових установ.

17. Організаційне забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування

Одним з пріоритетних напрямків роботи Державної судової адміністрації України, відповідно до частини першої статті 146 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», є організаційне забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України та органів суддівського самоврядування.

Від ефективності роботи органів суддівського самоврядування залежить стан здійснення судочинства в державі, дотримання гарантій забезпечення незалежності і недоторканності судів та функціонування інших органів судової влади

Діяльність органів суддівського самоврядування сприяє створенню належних організаційних та інших умов для забезпечення нормальної діяльності судів і суддів, утворює незалежність суду, забезпечує захист суддів від втручання в судову діяльність, а також підвищує рівень роботи з кадрами у системі судів.

Для забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування, участі у забезпеченні реалізації державної політики з питань розвитку та діяльності суддівського самоврядування та його органів зі зміцнення організаційної єдності функціонування органів судової влади, незалежності суддів, сприяння покращенню організаційних та інших умов діяльності судів і суддів в Державній судовій адміністрації України було створено відділ організаційного забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування, який є самостійним структурним підрозділом Державної судової адміністрації України.

Так, значна увага Державної судової адміністрації України приділялась та приділяється питанням, спрямованим на підвищення ефективності діяльності Ради суддів України, яка постійно приділяє увагу здійсненню контролю за організацією діяльності суддів та Державної судової адміністрації України.

За підсумками роботи 2012 року ДСА України організувала та забезпечила проведення 10 засідань Ради суддів України, на яких прийнято 87 рішень; 10 засідань ради суддів загальних судів, на яких прийнято 29 рішень, та 1 спільного засідання Ради суддів України і ради суддів загальних судів.

Для порівняння, у 2011 році було проведено 10 засідань Ради суддів України, на яких було прийнято 78 рішень; 14 засідань ради суддів загальних

судів, на яких було прийнято 37 рішень, та 1 спільне засідання Ради суддів України і ради суддів загальних судів.

Більшість питань, розглянутих Радою суддів України за звітний період, стосувались належного фінансування судів, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, зміцнення незалежності суддів та захисту від втручання в їх діяльність.

Рішенням Ради суддів України від 23 березня 2012 року № 13 затверджене Положення про порядок розгляду звернень громадян і юридичних осіб, рішенням від 21 грудня 2012 року № 81 схвалений проект Кодексу суддівської етики.

Решта питань стосувались стану формування Єдиного державного реєстру судових рішень, автоматизованої системи документообігу суду, стану формування кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури.

Також за звітний період відділом організаційного забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування ДСА України опрацьовано та передано на розгляд ради суддів загальних судів характеризуючі матеріали щодо 203 кандидатів на зайняття адміністративних посад та 4 кандидатів щодо звільнення з таких посад.

Крім того, забезпечено проведення радою суддів загальних судів перевірок діяльності апеляційних та місцевих загальних судів Автономної Республіки Крим, судів Черкаської області, Токмацького районного суду Запорізької області, Обухівського районного суду Київської області.

Що стосується звернень громадян та юридичних осіб, які надходять на адресу Ради суддів України та ради суддів загальних судів, то у порівнянні з 2011 роком йде тенденція на зменшення їх кількості. Так, у 2011 році Радою суддів України було розглянуто 1926 звернень, а в 2012 році – 870; радою суддів загальних судів у 2011 році було розглянуто 1053 звернення, а в 2012 році – 422.

Висновки

Останні роки політика держави спрямовувалась на забезпечення належних соціальних та економічних умов, які б сприяли підвищенню авторитету судової влади, утвердженню незалежності суддів, практичній реалізації вимог Конституції України щодо забезпечення судового захисту прав і свобод громадян.

Слід зазначити, що незважаючи на складнощі, обумовлені впливом фінансово-економічної кризи та її проявами в Україні, відбулось покращення умов діяльності судів, поглиблення процесу інформатизації в діяльності судових органів, формування сучасної інформаційно-комунікаційної інфраструктури та створення передумов надання державних інформаційних та адміністративних послуг електронними засобами.

Так, зокрема, в місцевих та апеляційних судах створено Інтернет-портали судових органів України, майже завершено в місцевих та апеляційних судах створення комп'ютеризованих робочих місць, а також побудову локальних обчислювальних мереж з доступом до правових та

інших інформаційних ресурсів, здійснено заходи щодо інформаційно-технічного забезпечення судового процесу (повна фіксація судового процесу технічними засобами, виготовлення копій рішень та інших документів тощо).

Водночас, як показує світова практика, стан організації роботи суду, рівень забезпечення належних умов для здійснення правосуддя великою мірою впливає на ефективність і доступність судочинства.

Зокрема, від злагодженої роботи працівників апарату суду, їх професійності та трудової дисципліни залежить стан здійснення правосуддя, ефективність роботи кожного судового органу, а це, в свою чергу, впливає на формування у суспільства довіри до судової влади та формує позитивний імідж судових установ.

У зв'язку з цим вбачається, що наступні кроки Державної судової адміністрації України мають бути спрямовані на даліше вдосконалення організаційного забезпечення діяльності судів.

Це має здійснюватися, на нашу думку, шляхом впровадження сучасних концепцій з організації роботи судів, впровадження сучасних технологій з автоматизації судових процесів, модернізації технічної бази, розроблення та затвердження системи стандартів, відповідно до яких визначатиметься потреба в ресурсах, буде розраховуватися навантаження на суддів з розгляду справ та оцінюватиметься результат діяльності судів.